

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Masteroppgave 2020 30 stp
Fakultet for landskap og samfunn

Demokratiske offentlige byrom - en casestudie av Eidsvoll's plass

Democratic public spaces

- a case study of Eidsvoll's plass

Abinaya Agnes Philip
By- og regionplanlegging

Bibliotekside

Tittel	Demokratiske offentlige byrom
Undertittel	- en casestudie av Eidsvoll's plass
English title	Democratic public spaces - a case study of Eidsvoll's plass
Dato	2.juli 2020
Forfatter	Abinaya Agnes Philip
Hovedveileder	Timothy Kevin Richardson
Format	Stående A4 (297 mm x 210 mm)
Sidetall	115
Opplag	3
Emneord	Offentlige rom, demokrati, ytringsfrihet, demonstrasjon, teknologi, sosiale medier
Keywords	Public spaces, democracy, freedom of speech, demonstration, technology, social media

Forord

Denne oppgaven markerer slutten på en fem års integrert mastergrad i By- og regionplanlegging ved Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet (NMBU).

Først og fremst vil jeg takke begge foreldrene mine som har vært fundamentet for utforming av denne oppgaven. Tusen takk til thambi og thangachi for at dere er dere. Dere er lyset og gleden i livet mitt, og jeg vil alltid være glad i dere! Jeg vil også takke mama og mami som har vært gode diskusjonspartnere, gitt meg motivasjon og støtte for å fullføre denne oppgaven.

En takk til hele storfamilien min som har stått sammen med meg i denne vanskelige perioden – jeg er kjempe glad i dere alle sammen.

Takk til alle informanter som har hjulpet til med bidrag til denne oppgaven!

Jeg ønsker å takke min veileder Timothy Kevin Richardson for at du har tatt deg god tid til å følge meg gjennom denne prosessen. Uten din veiledning og gode tilbakemeldinger ville denne prosessen vært mer utfordrende enn det allerede har vært i denne prosessen.

Jeg ønsker å takke min tidligere norsklærer, Natasja Nørgaard Weider for at du tok deg tid til å korrekturlese oppgaven min. Jeg vil også takke mine gode venninner, Karoline og Line for korrekturlesing av oppgaven.

Tilslutt en stor takk til mine gode venninner, Avan, Saba og Vivian for god støtte gjennom denne utfordrende og spennende perioden av mitt liv.

Oslo, juli 2020.
Abinaya Agnes Philip

Sammendrag

I dagens byutvikling er det en felles forståelse for at offentlige rom er tilgjengelig og åpen for alle i samfunnet. Bildet av det demokratiske Norge endrer seg derimot stadig. Det norske samfunnet er i dag mangfoldig, og ytringsfrihet er et tidløst tema som stadig blir diskutert. Eidsvolls plass, er en av Norges viktigste plasser for folks ytringsfrihet og politiske engasjement. Dette demokratiske byrommet speiler på mange måter aktivistsaker som er verdensaktuelle. Samtidig kan en se at det er en teknologisk utvikling som også påvirker samfunnet og bruken av offentlige utearealer i dag. I lys av dette oppstår det spørsmål om den framtidige bruken av Eidsvolls plass og om plassen har mulighet for å sikre allmennhetens ytringsfrihet.

Innen planteorilitteraturen har den demokratiske diskursen hovedsakelig omhandlet medvirkning. Denne oppgaven har en annen tilnærming av teori knyttet til demokrati. Demokrati diskursen vil være viktig for å legitimere demonstrasjoner og markeringer foran Eidsvolls plass. Oppgaven retter hovedsakelig fokus mot viktigheten av å sikre offentlige arealer for demonstrasjoner som er av humanitær, politisk og religiøs karakter. På bakgrunn av den drastiske teknologiske utviklingen i dag, vil oppgaven diskutere sosiale medier faktoren som legger føringer til spørsmålet om viktigheten av Eidsvolls plass som en arena for demokratiet og demonstrasjoner i fremtiden.

Det er utført en casestudie av Eidsvolls plass i denne oppgaven, for å få en dypere forståelse av hva slags verdi rommet gjenspeiler. Det er benyttet flere kvalitative metoder for å avdekke den historiske verdien av plassen, ulike brukergruppers forhold til området og hvordan sosiale medier blir brukt som en utvidet arena av Eidsvolls plass. Studien vil være grunnlaget for diskusjonen om Eidsvolls plass er relevant å bruke til demonstrasjoner for dagens samfunn, på tross av den teknologiske utviklingen.

Abstract

In today's urban development, there is a common understanding that public spaces are designed to be accessible and open to everyone in the community. However, the structure of Norway's democracy is constantly changing. The Norwegian society is diverse today, and freedom of expression is a timeless topic that is constantly being discussed. Eidsvoll's plass, is one of the most significant places for people's freedom of expression and political involvement in Norway. This democratic public space is a reflection of activist issues that are occurring worldwide. At the same time, it is possible to see that there are technological developments that also affect societies and the use of public spaces today. This leads to questions about the future use of Eidsvoll's plass and whether the space has the potential to protect the public's freedom of expression.

Planning theory literature states that the democratic discourse has mainly emphasized discussions about public participation. This thesis has a different approach to the theory of democracy; democracy discourse will be important to legitimize demonstrations and markings in front of Eidsvoll's plass. The thesis mainly focuses on the importance of securing public spaces for demonstrations that are of humanitarian, political and religious nature. Based on the drastic technological developments today, the social media factor is discussed in how it adds to the importance of Eidsvoll's plass as an arena for democracy and demonstration in the future.

A case study of Eidsvoll's plass in this thesis has been carried out in order to gain a deeper understanding of what kind of value is displayed by the room. Several qualitative methods have been utilized to determine the historical value of the space, different user groups' relationships with the area and how social media is used as an expansion of Eidsvoll's plass. The study will be the basis for the discussion of whether Eidsvoll's plass is relevant to use for demonstrations for today's society, despite the technological developments.

Innholdsfortegnelse

DEL I	1
Kapittel 1 - Introduksjon	2
1.1 Problemstilling	4
1.2 Oppgavens struktur	6
1.3 Bakgrunn for valg av oppgave	6
1.4 Oppgavens avgrensning	7
Kapittel 2 - Teori	9
2.1 Offentlig rom	10
2.2 Demokrati	11
2.3 Demokratiske offentlige byrom	13
2.4 Områder utformet for demonstrasjon	14
2.5 Demonstrasjoner i demokratiske offentlig byrom	15
2.6 Oppsummering	16
Kapittel 3 - Metode	17
3.1 Casestudie	18
3.1.1 Valg av caseområdet	19
3.2 Observasjon	20
3.2.1 Observasjon som metode	20
3.2.2 Fremgangsmåte	21
3.3 Kvalitative intervju	23
3.3.1 Utvalg	24
3.3.2 Fremgangsmåte	25
3.4 Arkiv- og dokumentanalyse	26
3.5 Data hentet fra sosiale medier	27
3.6 Reliabilitet og Validitet	28
3.7 Forskningsetiske spørsmål	29
3.8 Feilkilder	31

DEL II	32-33
Kapittel 4 - Historie knyttet til Eidsvoll's plass	34
4.1 Introduksjon til Eidsvoll's plass	35
4.2 Historisk utvikling av Eidsvoll's plass	38
4.3 Historie knyttet til demonstrasjoner på Eidsvoll's plass	44
4.4 Oppsummering	46
Kapittel 5 - Demonstrasjoner på Eidsvoll's plass i dag	47
5.1 Funn fra kvalitativt intervju med forvaltning	48
5.2 Funn fra kvalitative intervju med ulike brukergrupper	52
5.3 Funn fra observasjon av Eidsvoll's plass	55
5.4 Oppsummering	59
Kapittel 6 - Sosiale medier en utvidet plattform av Eidsvoll's plass	60
6.1 Kort introduksjon av sosiale medier	61
6.2 Funn fra kvalitative intervju med ulike brukergrupper	61
6.3 Demonstrasjoner på sosiale medier og nettsider	65
6.4 Oppsummering	72
DEL III	73
Kapittel 7 - Diskusjon	74
7.1 Fra et privat rom til et demokratiske offentlig byrom	75
7.2 Opprettholde Eidsvoll's plass for demonstrasjon	79
7.3 Utvidelse av Eidsvoll's plass for demonstrasjon	84
Kapittel 8 - Konklusjon	87
Referanser	90
Figurliste	96
Tabelliste	98
Vedlegg	99

Figurer

Figur 1. Bilde av Eidsvolls plass med legodemonstranter	1
Figur 2. Oversikt over kapitler som behandler de forskjellige problemstillingene	5
Figur 3. Bydel sentrum sett i lys av Oslo kommune og Norge	7
Figur 4. Eidsvolls plass geografisk avgrenset i Bydel sentrum. Utsnitt av Eidsvolls plass hentet fra reguleringsplan til Oslo kommune	8
Figur 5. Bilde av Eidsvolls plass	32-33
Figur 6. Oversiktskart over caseområdet	35
Figur 7. Et bilde av Eidsvolls plass som illustrer den hverdagslige bruken	35
Figur 8. Eidsvolls plass sett fra Løvebakken	36
Figur 9. Portrettbyste av Christian Michelsen	36
Figur 10. Statue av Carl Joachim Hambro	36
Figur 11. Statue av Kong Christian Fredrik	36
Figur 12. Statue av Johan Sverdrup	36
Figur 13. Synlig sikkerhetstiltak ved inngangen til Eidsvolls plass og Løvebakken fra Stortingsgata	37
Figur 14. Synlig sikkerhetstiltak ved inngangen til Eidsvolls plass og Løvebakken fra Karl Johans gate	37
Figur 15. Synlige kamera på plassen	37
Figur 16. Bildet viser sikkerhetstiltakene på baksiden av stortingsbygget med blant annet kamera, blomsterkasser og andre sikringselementer	37
Figur 17. Bildet viser en utstilling av hvordan Eidsvolls plass og stortingsbygget var tenkt i utgangspunktet	39
Figur 18. Et oversiktsbilde av Eidsvolls plass fra 1956	40
Figur 19. Et oversiktsbilde av Eidsvolls plass fra 2019	40
Figur 20. Eidsvolls plass og Løvebakken sett fra Prestegata. Bildet viser innkjøring til parkeringsanlegget under Eidsvolls plass	40
Figur 21. Et oversiktsbilde av Eidsvolls plass under bakken, med et tydeligere bilde av hva slags utfall T-bane, jernbane, vann og avløp og parkeringsutbygging har medført. Kart er tegnet opp etter reguleringsplan fra Oslo kommune.	41
Figur 22. En tidslinje som gir oversikt over markante hendelser i Norge og Stortinget. Nederste linje viser utvikningen av Eidsvolls plass. Tidslinjen tar utgangspunkt i noen av årstallene nevnt tidligere i delkapittelet.	41
Bilde 1 -1870 (i bildeserie 1).	42
Bilde 2 -1910 (i bildeserie 1).	42

Bilde 3 -1926 (i bildeserie 1).	42
Bilde 4 -1940 (i bildeserie 1).	42
Bilde 1 -1898 (i bildeserie 2).	43
Bilde 2 -1905 (i bildeserie 2)	43
Bilde 3 -1960-tallet (i bildeserie 2)	43
Bilde 4 -1990 (i bildeserie 2)	43
Bilde 1 - 1956 (i bildeserie 3).	45
Bilde 2 - 1968 (i bildeserie 3).	45
Bilde 3 - omtrent 1980 (i bildeserie 3).	45
Bilde 4 - 2020 (i bildeserie 3).	45
Figur 23. Tidslinjen tar utgangspunkt i markante årstall nevnt tidligere i delkapittelet	46
Figur 24. Veiledning for innholdstekst i søknad for demonstrasjon	48
Figur 25. Utdrag av reglene for bruk av Eidsvoll's plass	49
Figur 26. Kartene viser en oversikt over ca. plassering til demonstranter fra gjennomførte pilotobservasjoner	56
Figur 27. Gir en oversikt over uke 11, og hva slags utfall denne uken har hatt for denne oppgaven	58
Figur 28. Bildet viser en demonstrasjon utført mandag, 9. mars 2020 på Eidsvoll's plass. Det er omtrent 80-100 deltagere på plassen.	58
Figur 29. Bildet viser Eidsvoll's plass fredag, 13. mars 2020 med ingen demonstranter. Menneskene på bildet er forbipaserende.	58
Figur 30. Skjermdump fra Facebook, viser informasjon om arrangementet	66
Figur 31. Mediedekking av arrangementet	66
Figur 32. Skjermdump av arrangement på Facebook. Plassering av et par sko foran Stortinget, på Løvebakken. Symbolet på et av barna som har mistet livet i Moria	67
Figur 33. Veiledning utarbeidet av Natur og ungdom for hvordan en person skal kunne delta på Skolestreik for klima, 24. april 2020	68
Figur 34. Skjermdump med informasjon om direktesendt arrangementet fra 24.april 2020	68
Figur 35. Skjermdump fra Instagram, et oversiktsbilde med x antall engasjerte som har brukt #digitalskolestreik på sosiale medier	69
Figur 36. Bildeteksten fra NU forteller en person om hva slags begrensning Covid-19 utbruddet har medført i forhold til bruk av et offentlig rom. Innlegget viser strategien er for å belyse regjeringen om miljøengasjement til tross av Covid-19.	69
Figur 37. En demonstrasjon foran Saudi Arabias amabassade utført av Amnesty, 3.april 2020	70

Figur 38. Et tilnærmet bilde av en virtuell markering av arbeidernes dag foran Folkets hus, 1.mai 2020	70
Figur 39. Markering av arbeidernes dag på Lo sine hjemmesider, 1.mai 2020. Miniparoler publisert på Lo sin nettside. Miniparolene viser mangfoldet i det norske samfunnet	71
Figur 40. Til vanlig et overfylt 1.mai på Youngstorget. 1.mai 2020 et helt tomt rom, uten mennesker	71
Figur 41. Skjemdump fra Instagramkontoen til aktivistgruppen “Støtteaksjon for å bevare Y-blokken”.	71
Figur 42. Bilde av Eidsvolls plass med tusenvis av demonstranter under Covid-19	73
Figur 43. Bildet viser Stortingsplass, og den synlige veggflaten til stortingsbygget	77
Figur 44. Bildet viser Wessels plass fra Prinsens gate. En ser diverse møbler plassert på plassen og i bakgrunnen kan en se den synlige veggflaten til stortingsbygget	78

Tabeller

Tabell 1. En forenklet illustrasjon av det som har blitt forklart, i delkapitlet.	11
Tabell 2. Viser forskjellige valg av casestudier som kunne vært mulig for oppgaven, og er utarbeidet etter tabell fra boken <i>Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode</i> (Johannessen, et al., 2016, s. 206)	18
Tabell 3. Oversikt over utvalgte informanter	25
Tabell 4. Stastikk over antall demonstrasjoner fra 2011-2020 (eiendom-, sikkerhets- og serviceavdelingen, 2020).	51
Tabell 5. Ulik bruk av sosiale medier i organisasjoner for å spre informasjon.	63

DEL 1

Introduksjon

Figur 1. Bilde av Eidsvollsplass med legodemonstranter (Abinaya A. Philip, 2020).

Kapittel 1 - Introduksjon

“(.) for democracy to exist, legitimate arenas for the expression of different opinions are needed (..)”
(McClymont, 2011)

Dagens samfunn er sterkt preget av engasjement og muligheten for å uttrykke seg. I flere europeiske land blir denne retten bevart gjennom den europeiske menneskerettighetskonvensjonen. Ved flere engasjerende aktivistsaker har det vært mulig å være vitne til demonstrasjoner, hvor flere tusen mennesker samles sammen for å vise solidaritet og støtte til aktivistsaken.

Ytringsfrihet er en menneskerettighet, og blir bevart i Norge gjennom Grunnloven §100. Demonstrasjon, politisk engasjement og sosiale bevegelser er noen av metodene for å bevare denne retten. Demonstrasjons- og forsamlingsfriheten går ofte i ett med hverandre. Muligheten for å demonstrere og samle seg i fellesskap, i Norge, er fredet gjennom Grunnloven §101.

Ifølge en rapport utarbeidet av The Economist Intelligence Unit limited (2020) ble Norge rangert som det mest demokratiske landet i verden. Rapporten ble utarbeidet etter fem kategorier, valgprosess og pluralisme, borgerrettigheter, regjeringens funksjon, politisk deltakelse og politisk kultur. Denne oppgaven har blitt utarbeidet etter fasinasjon av rettighetene til enkeltindividet, og hvordan demonstrasjoner blir brukt for å bevare denne rettigheten i Norge.

Flere land i verden har ikke mulighet for å skape engasjement rundt aktivistsaker, fordi styrende myndigheter ser på det som en trussel. Dette fører til at demonstrasjoner og forsamlinger ikke er mulig å gjennomføre i det offentlige rom. For å gjennomføre demonstrasjoner er det behov for et demokratisk offentlig rom som tillater denne type bruk. Storbritannia har Trafalgar square, Frankrike har Place de la République og USA har Lafayette square også kjent som Black Lives Matter Plaza. Norges svar på dette er Eidsvoll's plass, et unikt tilfelle, og blir ansett som en av Oslos viktigste arenaer for folk å uttrykke seg. Plasseringen til stortingsbygget, hvor den lovgivende makten i Norge holder til, ligger plassert foran Eidsvoll's plass. I løpet av et år blir det gjennomsnittlig arrangert 300 markeringer på plassen. Plassen gjenspeiler flere av aktivistsakene som skjer i verden (Stortinget, 2020a).

For å forstå hvorfor Eidsvoll's plass har denne spesielle egenskapen har det vært nødvendig å se på flere gamle teoretikere. Denne studien bygger av den grunn på teorien til Jürgen Habermas (2002) om offentlige rom og Jean Jacques Rousseau (1958) om demokrati, for å skape dypere forståelse for verdien til Eidsvoll's plass.

I dagens byutvikling er det et stort press på bevaring av offentlige rom. Det økonomiske presset på offentlige rom omhandler bærekraftig planlegging av et rom. Flere diskusjoner rundt offentlige rom handler om hva slags funksjon et rom skal ha (Pettrém, 2020). På grunn av dette er det interessant å undersøke hva slags vilkår som er nødvendig for å skape gode demokratiske offentlige rom, som i tillegg kan brukes primært til demonstrasjoner.

Den teknologiske utviklingen i verden har ført til etablering av en ny arena for kommunikasjon. Sosiale medier blir ofte brukt som samlet betegnelse for ulike kanaler, hvor kommunikasjon gjennom teknologiske virkemidler foregår. Etableringen av sosiale medier bidrar til diskusjonen om den nye arenaen kan brukes av allmenheten for å ytre personlige meninger og engasjere seg politisk (Enli & Aalen, 2018). Å skape et fellesskap med formål til demonstrasjon over sosiale medier er en innovativ prosess. Sosiale medier blir sett på som en ny plattform for informasjonsspredning, og blir brukt hovedsakelig for kommunikasjon og dele innhold på tvers av flere nettverk (Brandtzæg, 2020).

På bakgrunn av at sosiale medier blir brukt til hverdagslige gjøremål, er det interessant å undersøke hvordan den nye plattformen blir brukt for å kommunisere og spre informasjon rundt politisk engasjerende saker (Enli & Aalen, 2018). En undersøkelse om bruk av sosiale medier til politisk engasjerende saker, vil være med på å avdekke relevansen av Eidsvoll's plass i dagens byutvikling. Samtidig vil en få innblikk i hva slags begrensninger sosiale medier har i forhold til Eidsvoll's plass, og omvendt.

Denne oppgaven undersøker hva som er spesielt ved Eidsvoll's plass, og hvorfor plassen fortsatt er relevant i dagens samfunn. Ved å undersøke sosiale mediers rolle i demonstrasjoner har jeg forsøkt å avdekke Eidsvoll's plass aktualitet i dagens samfunn. Oppgaven vil ha en presentasjon av den historiske utviklingen av Eidsvoll's plass og demonstrasjoner, samt vise hvordan plassen blir ivarettatt og beskrive forskjellige brukergruppers forhold til området, etterfulgt av en undersøkelse av hvordan sosiale medier blir brukt som en utvidet plattform.

1.1 Problemstilling

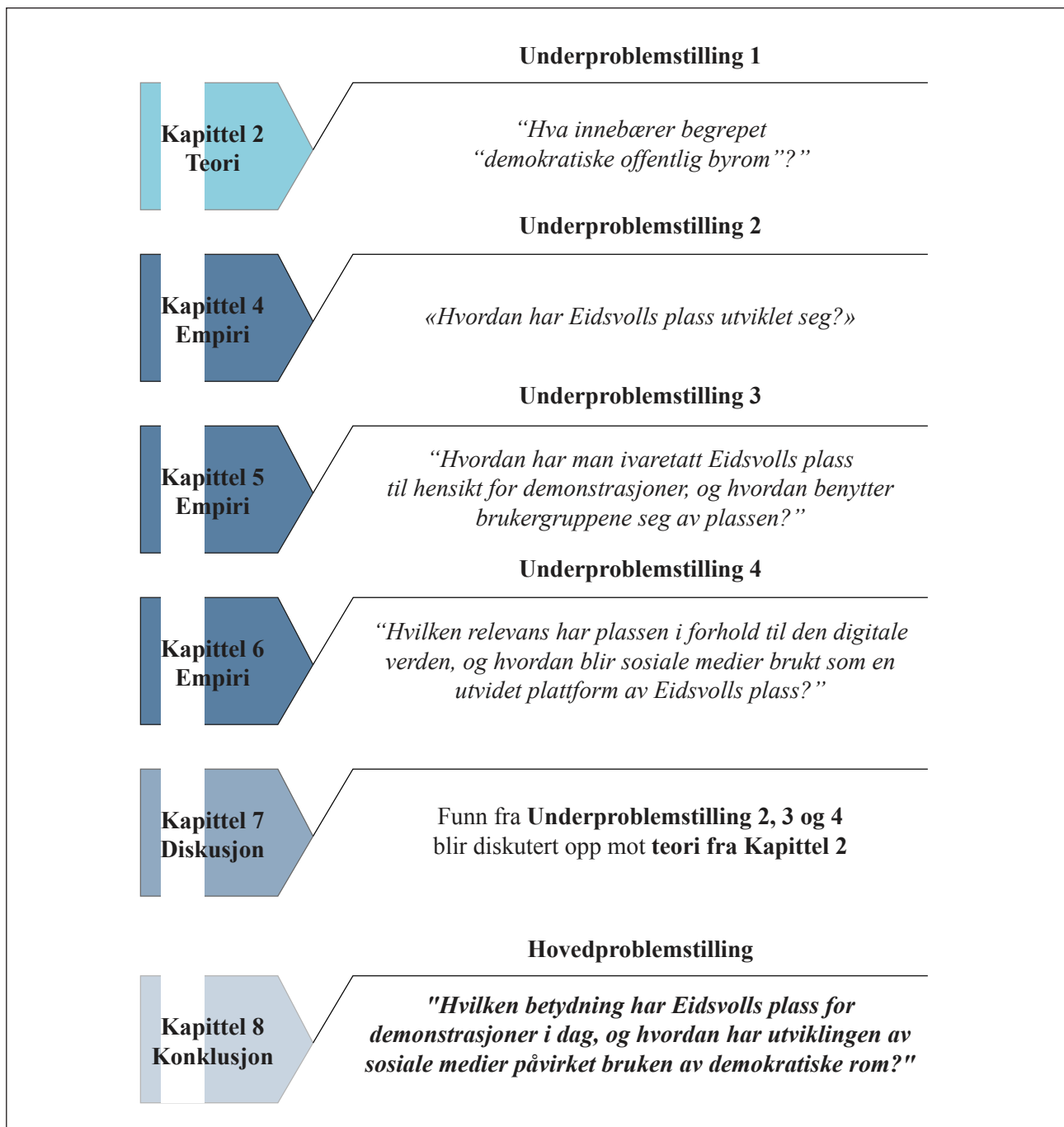
I denne oppgaven ønsker jeg å undersøke hva slags betydning Eidsvolls plass og sosiale medier har for demonstrasjoner. Hensikten med oppgaven er å få en forståelse for viktigheten med planlegging av rom for bruk til demonstrasjoner. Av den grunn tar oppgaven utgangspunkt i følgende problemstilling:

“Hvilken betydning har Eidsvolls plass for demonstrasjoner i dag, og hvordan har utviklingen av sosiale medier påvirket bruken av demokratiske rom?”

For å belyse problemstillingen nærmere, tar jeg for meg følgende underproblemstillinger. Underproblemstilling 1 vil bli besvart i teoridelen for oppgaven. Empirien består av underproblemstilling 2, 3 og 4. Underproblemstillingene tar for seg den historiske utviklingen, hvordan Eidsvolls plass blir brukt i dag, og hvordan sosiale mediers innflytelse har for bruk av plassen. En grundigere forklaring vil bli presentert før hvert kapittel som behandler underproblemstillingen.

Følgende underproblemstillinger har blitt utarbeidet for oppgaven:

1. “Hva innebærer begrepet “demokratiske offentlige byrom”?”
2. “Hvordan har Eidsvolls plass utviklet seg?”
3. “Hvordan har man ivaretatt Eidsvolls plass til hensikt for demonstrasjoner, og hvordan benytter brukergruppene seg av plassen?”
4. “Hvilken relevans har plassen i forhold til den digitale verden, og hvordan blir sosiale medier brukt som en utvidet plattform av Eidsvolls plass?”

Figur 2. Oversikt over kapitler som behandler de forskjellige problemstillingene (Abinaya A. Philip, 2020)

1.2 Oppgavens struktur

Oppgaven består av 8 kapitler, og er inndelt i tre deler. Alle kapitlene er gjensidig avhengige av hverandre for å oppnå en samlet forståelse av problemstillingen.

Del 1 består av dette kapitlet også kjent som kapittel 1, og inneholder introduksjon av oppgaven, problemstillingen for oppgaven, bakgrunn for valg av oppgave og avgrensning av oppgaven. Den teoretiske rammen for oppgaven blir presentert i kapittel 2. Kapittel 3 redegjør hvilke metoder som har blitt valgt, og hvorfor metodene har blitt valgt for oppgaven.

Empirien for oppgaven blir presentert i del 2. Kapittel 4 presenterer de empiriske funnene med en grundig presentasjon av Eidsvolls plass, og den historiske bakgrunnen for plassen presentert. Påfølgende kapittel 5 presenterer funn fra kvalitative intervju av ulike grupper og pilotobservasjon av plassen. Kapittel 6 presenterer sosiale medier som en forlenget plattform av Eidsvolls plass.

Diskusjonen for oppgaven blir presentert i kapittel 7. Tilslutt blir oppgavens konklusjon presentert i kapittel 8. Kapittel 7 og 8 er den avsluttende delen av oppgaven.

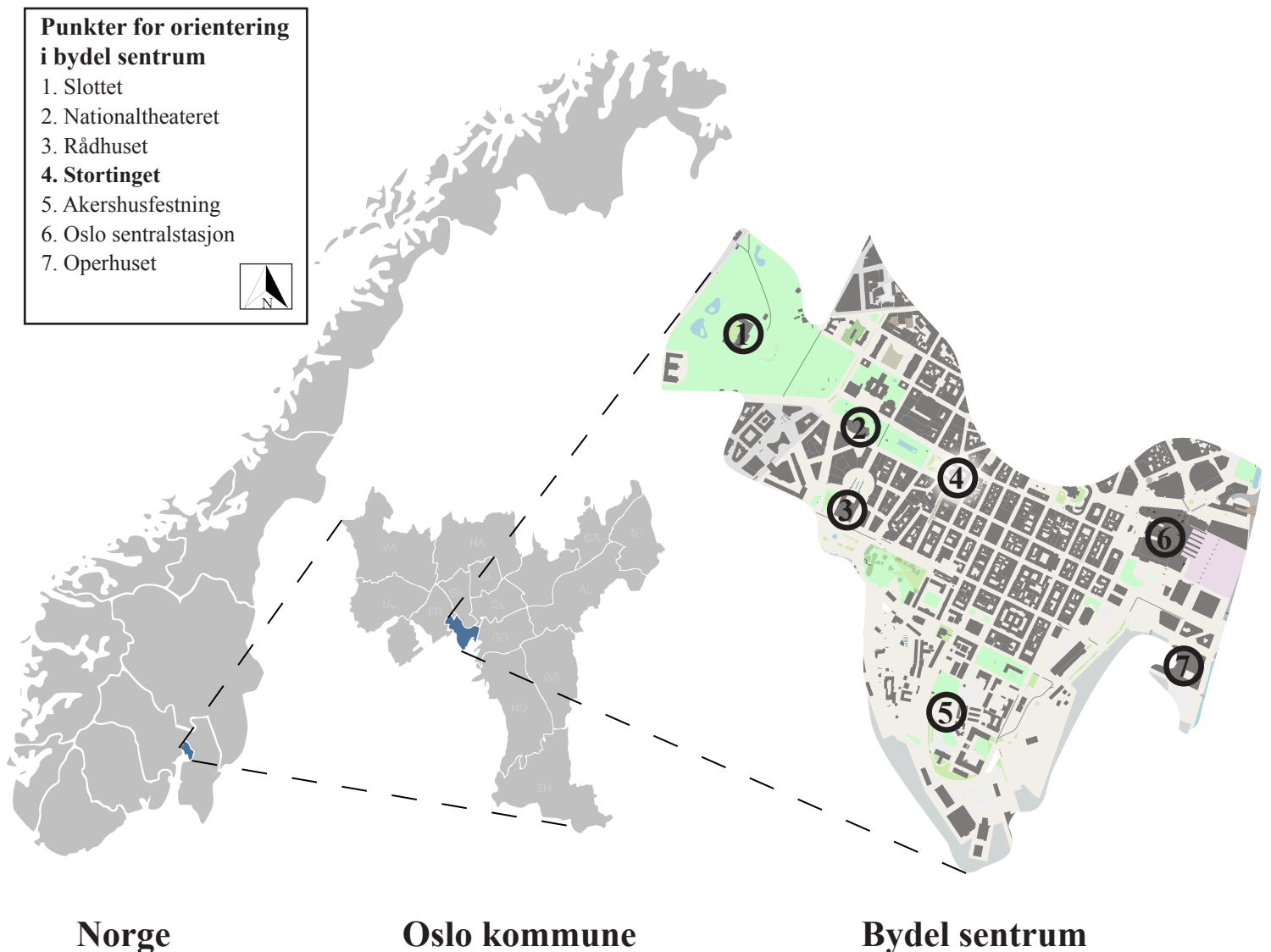
1.3 Bakgrunn for valg av oppgave

Foreldrene mine er tamilere og kom som studenter til Norge tidlig på 80-tallet. Begge foreldrene mine har vært politisk aktive, spesielt min pappa, i forhold til tamilenes rettigheter på øya Sri Lanka. Jeg var fem år, første gangen min pappa brakte meg med på 1.mai-tog i Oslo. Etter denne markeringen valgte foreldrene mine å ta meg med gjentatte ganger på demonstrasjoner foran stortingsbygget, bygget til Utenriksdepartementet, regjeringskvartalet, Rådhuset og ulike ambassader rundt omkring i Oslo. Demonstrasjonene fikk meg til å innse rettighetene en person har som enkeltindivid i Norge. Fellesskapet som ble dannet i demonstrasjonene var fine, og jeg opplevde flere ganger at andre etniske nordmenn og nordmenn med innvandrerbakgrunn demonstrere sammen med tamilene i solidaritet. Mine erfaringer med deltakelse på demonstrasjoner har vært motivasjonen for å skrive og utforme denne oppgaven. Da jeg skulle velge tema for oppgaven følte det naturlig å velge temaet demokratiske offentlige byrom.

Det har likevel vært utfordrende å skrive denne oppgaven. I 2009 tok borgerkrigen i Sri Lanka slutt. Demonstrasjonene som jeg deltok i, på den tiden, har preget store deler av livet mitt. På bakgrunn av at dette har jeg reflektert over mine erfaringer, og hvordan dette kan påvirke mitt syn på oppgaven. Refleksjon av min rolle og mine erfaringer forklares nærmere i metodekapitlet.

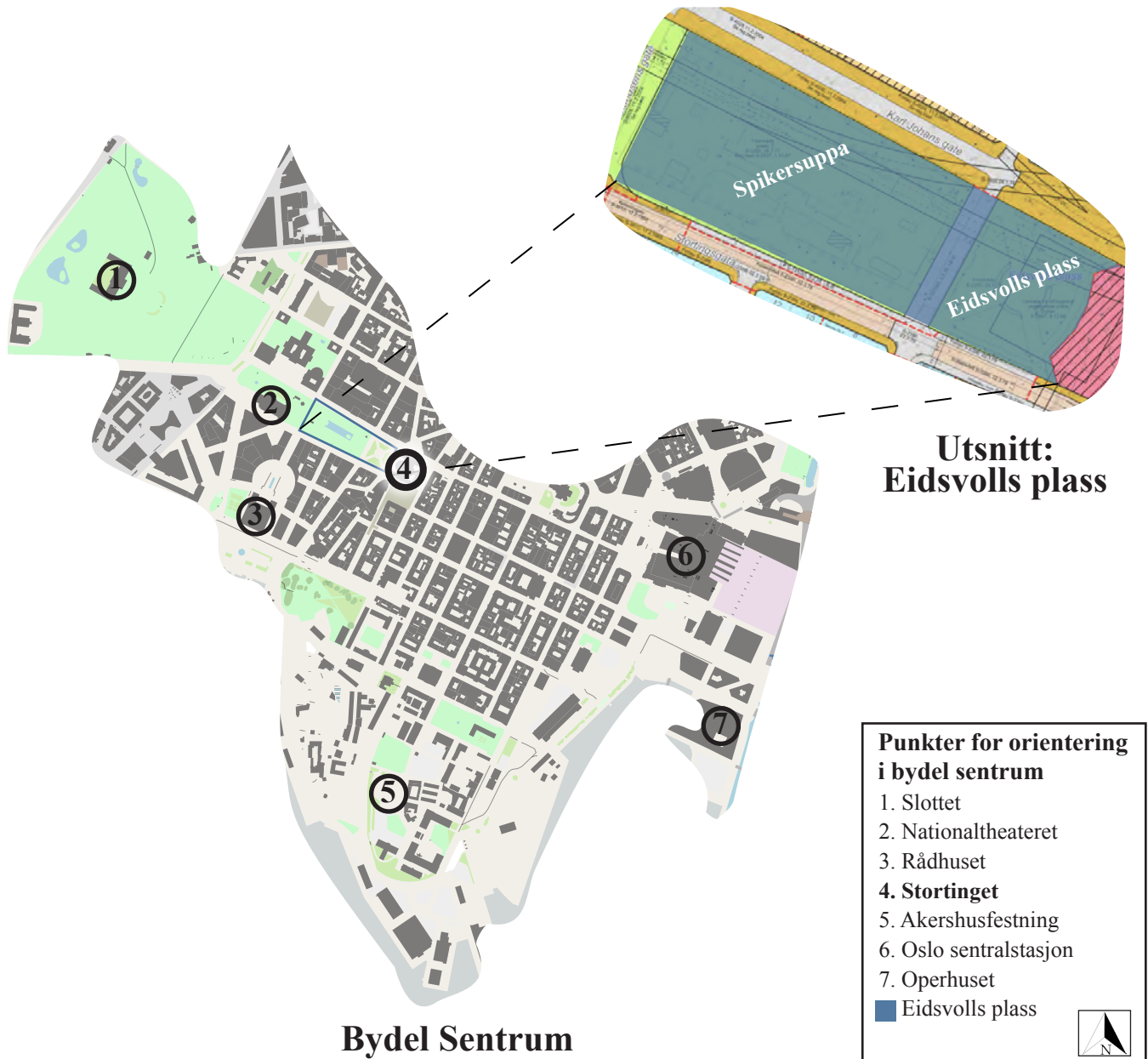
1.4 Oppgavens avgrensning

Figur 3. Bydel sentrum sett i lys av Oslo kommune og Norge (Openstreetmap, 2020).

Oppgaven er geografisk avgrenset til Eidsvoll's plass i Bydel sentrum, i Oslo kommune. Oslo kommune er best kjent for å være hovedstaden i Norge. Bydel sentrum har flere markante bygninger og kjente områder i bydelen. Blant annet finner man Slottet, Nationaltheateret Stortinget og Akershusfestning i området (se figur 3). Sentrums området blir brukt av både tilreisende og innbyggere som er fra området. Bydelen har en unik posisjon i bystrukturen. Det er tydelig at resten av byen er blitt bygget etter dannelsen av sentrumkjernen.

Eidsvoll's plass, caseområdet for oppgaven, har en unik identitet for hele Norge, fordi området ligger foran Stortinget. Stortinget et Norges lovgivende makt, og vedtar lover som gjelder Norge.

Figur 4. Eidsvollsplass geografisk avgrenset i Bydel sentrum. Utsnitt av Eidsvollsplass hentet fra reguleringsplan til Oslo kommune (Oslo kommune, 2020)

Gjennom hele oppgaveprosessen har det vært problematisk å definere hva Plan- og bygningsetaten og Bymiljøetaten i Oslo kommune adresserer som Eidsvollsplass. Flere eldre historiske bøker har omtalt området rundt Spikersuppa for Eidsvollsplass vest, og caseområdet for Eidsvollsplass øst. I denne oppgaven blir Eidsvollsplass definert som kun området foran stortingsbygget. Eidsvollsplass vest vil fremover i denne oppgaven bli omtalt for Spikersuppa området (se figur 4). Begrunnelse for valg av caseområdet forklares nærmere i metodekapittelet.

Det overordnede temaet for oppgaven er demokratiske offentlige byrom. I planteorilitteraturen fokuseres demokratiperspektivet hovedsakelig rundt medvirkning rundt planlegging. Denne oppgaven behandler demokratiperspektivet ved å undersøke demonstrasjoner og sosiale bevegelser på Eidsvollsplass, og kombinasjonen ved å bruke sosiale medier som et utvidet område av Eidsvollsplass.

Kapittel 2 - Teori

Det finnes lite teori om demokratiske offentlige byrom, hovedsakelig gjelder dette teori om bruk av offentlige arealer for demonstrasjoner (Hansen, 2017). Innen det norske fagfeltet for byplanlegging og arkitektur har den demokratiske diskursen hovedsakelig handlet om medvirkning.

Medvirkningsprosessen handler om offentlige arealer som blir omgjort til andre formål etter politiske beslutninger. Prosessen innebærer at berørte grupper og interesser knyttet til det offentlige arealet får muligheten til å uttrykke sine meninger. De norske planmyndighetene er pålagt å sikre medvirkning, og det er ønskelig at alle deltar i høringsprosessene for å få en bred deltakelse av folk i planprosessen. Beslutningene som tas av politikere i planprosessen er ofte grunnlaget for misnøyen som skapes hos innbyggere, som senere kan føre til demonstrasjoner (Jones, 2018).

Denne oppgaven har en annen tilnærming til demokrati og demonstrasjoner. Oppgaven vil hovedsakelig rette fokus mot viktigheten av å sikre offentlige arealer for demonstrasjoner som er av humanitær, politisk og religiøs karakter. I det første delkapittelet av den teoretiske forankringen vil det bli presentert generell teori om offentlige rom, for å senere kunne forstå teorien om demokratiske offentlige byrom. Etter dette vil demokratibegrepet for oppgaven, forankres. På bakgrunn av at det finnes lite teori om demokratiske byrom, vil det være en teoretisk forankring i delkapittelet om demokratiske offentlige byrom.

2.1 Offentlig rom

Offentlig rom kan forstås som plassen hvor allmennheten har fri tilgang. Dette omfatter både gater og plasser som er av kommersielle tjenester eller andre offentlige tjenester (Carmona, et. al, 2004, s. 10). I planteorilitteraturen finner man teoretikerne som har definert begrepet “offentlig rom”. Likevel har offentlighetsbegrepet i flere tiår blitt definert av boken *Borgerlig offentlighet* av Jürgen Habermas. Mange teoretikere kritiserer, referer eller underbygger ofte sine argumenter etter teorien til den kjente tyske filosofen og sosiologen. Noen av teoretikerne som bruker teorien til Habermas som grunnlag for egen teori (Healey, 2003; Hillier, 2003 og Mouffe, 2005). For å skape et grunnlag for teoriene som blir presentert videre i teoridelen, vil det være mest gunstig å bruke teorien til Habermas i denne oppgaven som en innføring for å forstå begrepet offentlig.

Ifølge Habermas har begrepene “offentlig” og “offentlighet” et bredt utvalg av betydninger i det hverdagslige språket. I boken *Borgerlig offentlighet* presenterer han terminologiene “offentlig” og “privat” ved å kritisere at man ikke er i stand til å erstatte de to kategoriene med nye begreper. Habermas peker på ulike situasjoner der ordet offentlig brukes, og viser hvordan ordet endrer betydning avhengig av situasjonen. Først introduserer han offentlighet slik ordet vil bli brukt i denne oppgaven, som et offentlig arrangement tilgjengelig for alle, med mindre man arrangerer konsekvent lukkede forsamlinger. Denne sammensetningen av offentlighet er overførbart når det kommer til offentlige plasser eller offentlige hus. Deretter skriver han at begrepet offentlig endrer seg i det man snakker om offentlige bygninger, fordi offentlige bygninger ikke har behov for å være allment tilgjengelig, men er avholdt for bruk av den offentlige institusjon. Den offentlige institusjon har som formål å betjene sivilbefolkningen, og har derfor en annen karakter av offentlighet. Han peker også på sammensetning av ordene «offentlig mening», og skriver at betydningen av offentlig endres i dette tilfellet også. Denne sammensetningen kan forstås slik, en bestemt gruppe mennesker som står i fellesskap bak en felles mening (Habermas, 2002, s. 25).

Offentlige rom ble tidligere ansett som upersonlige, kalde og tomme rom. Rommene manglet verdier, spesielt når man sammenlignet dem med religiøse rom. I religiøse rom fant man en trygghet og varme som man ikke kunne finne andre steder (Pløger, 2001). For å skape vellykkede offentlige rom er det viktig at allmennheten bruker rommet aktivt. Dette karakteriseres ved at en planlegger har gjort gode tiltak og sett for seg flere muligheter for å skape et godt tilbud av offentlig rom (Carmona, et al., 2010, s. 137).

I tillegg til offentlige rom har man rom som kan defineres som semi-offentlige rom. Semi-offentlige rom betyr at rommene har bestemte regler for bruk og tilgang (Carmona, et al., 2004, s. 10). Dersom man klarer å skille mellom begrepene, offentlig og privat, skal det ikke være mulig å forveksle de to kategoriene (Carmona, et al., 2010, s. 137).

Tabell 1: En forenklet illustrasjon av det som har blitt forklart, i delkapitlet.

Funksjon	Bruk	Eksempel
Offentlig	Tilgjengelig for alle	Et offentlig arrangement – 17.mai, turbandagen; Offentlig plass – fontenen foran Nationaltheatret Offentlig bygning – sykehus
Offentlig	Formål for å betjene sivil- befolkningen	Offentlig institusjon – Stortinget og Rådhus
Offentlig	Knyttet til en gruppe mennesker	Offentlig mening – Nei til atomvåpen, Ja til EU,
Semi - offentlig	Betjener alle, men etter bestemte regler (f.eks. åpningstider)	Bibliotek, butikker, utdanningsinstitusjoner
Privat	Tilgjengelig for en bestemt gruppe mennesker	Hjem, hus, leilighet

Sosial arena

Det offentlige rom har som tidligere nevnt endret funksjon over forskjellige perioder. Rommet har fungert som møteplass, markeds plass og trafikkrom. Først og fremst hadde byrommet funksjonen som møteplass, hvor folk hadde muligheten til å møte hverandre, prate med hverandre og dele meningene sine om byen og samfunnet (Gehl & Gemzøe, 2000, s. 10). De kjente teoretikerne, Jane Jacobs og Hannah Arendt, er begge kritiske til hvilken retning sosiale interaksjoner i den offentlige og private sfære utvikler seg. Arendt er usikker på om man klarer å skille mellom offentlig og privat sfære, fordi elementene som skiller offentlig og privat blir vanskeligere å nyansere. Hun mener at det sosiale bidrar til at det blir problematisk å forstå ulikheten mellom kategoriene (Arendt, 1996, s. 16). Jacobs' kritikk går hovedsakelig ut på evnen til å skape tilfeldige sosiale interaksjoner og uforpliktende kommunikasjon i offentlige rom. Hun skriver at denne type kontakt står i fare, når man mangler rom som skaper denne type offentlighet. Ved mangel på disse områdene blir folk mer innelukket og reserverte, som fører til at man ikke ønsker å blandes inn i en problematisk situasjon (Jacobs, 2016, s. 56).

2.2 Demokrati

For å få en forståelse av hvordan begrepet demokrati blir tolket i denne oppgaven er det viktig å se sammenhengen mellom de historiske begrepene demokrati og ytringsfrihet. Begrepene, går hånd i hånd med hverandre, og de stammer fra den greske antikken. Demokrati er et bredt begrep og defineres ofte etter det greske ordet “demos” som betyr folket og “kratos” oversatt som styret. Folkestyre stammer derav fra de greske ordene “demos” og “kratos”. Det greske ordet “demokratia” er en betegnelse som ble brukt om folkeforsamling (Ringvej, 2011, s. 13). Et sted hvor borgere kunne møtes og dele sine meninger ble i den greske antikken betraktet som folkeforsamling. På den tiden vedtok man saker som angikk folket i fellesskap (Steen, 2018). I dag blir folkeforsamling sett på som en sammenkomst eller et møte hvor en mengde folk samles (Naob, u.å.). Ytringsfrihet, “isegoria”, er et synonym for det greske ordet “demokratia” (Ringvej, 2011, s. 13).

Som nevnt i forrige avsnitt, stammer begrepet demokrati fra den greske antikken, men i moderne tid blir ikke demokrati introdusert for samfunnet igjen før i opplysningstiden. I opplysningstiden er det mange filosofer som begynner å sette menneskets fornuft og muligheter i sentrum. Dette førte til at man begynte å se potensialet og det verdifulle i alle mennesker, som var opphavet til kampen om menneskerettigheter. Rousseau er en av filosofene fra perioden som har en teori hvor makten fortsatt ligger hos hvert enkeltindivid, til tross for at det er valgt en statsmakt av enkeltindividene (Fuglestad, 1999). Ifølge Rousseau skulle ikke den sosiale bakgrunnen til et individ ha betydning for muligheten til å uttrykke seg. Det skulle handle om den generelle viljen som skulle være nyttig og til fordel for det felles gode (Habermas, 2002; Rousseau, 1958).

Den franske revolusjonen kan ses på som en “smitteeffekt” etter teoriene fra filosofene fra opplysningstiden. Under den franske revolusjonen benyttet sivilsamfunnet byrommene aktivt for å tale sine saker for første gang. Dette var helt vanlige menn og kvinner som møttes i forsamlinger, i forskjellige størrelser og av ulik karakter. Denne gruppen drev bestemt med direkte demokrati. Kvinnetoget fra Paris til Versailles som bidro til avskaffelse av kongedømmet og innføringen av menneskerettigheter, har hatt en historisk betydning for hvordan man har brukt byrommene aktivt, i moderne tid (Ringvej, 2011, s. 33).

Chantal Mouffe, en kjent politisk teoretiker fra moderne tid, har i boken *On the political* kritisert den antagonistiske tilnærmingen til demokrati. I boken skriver Mouffe at man ved en debatt kategoriserer deltakerne i kategoriene “oss” eller “dem”. Deltakerne som assosieres med “dem” blir ansett som fienden, i debatten. Hun kritiserer denne tankegangen, og begrunner denne kritikken med at et samfunn har flere forskjellige individer som har ulike meninger. Av den grunn kan man ikke fastslå om det er en felles mening blant disse to “gruppene”. I henhold til dette har hun utviklet og presentert agonistisk demokratiteori (Mouffe, 2005).

Den agonistiske demokratiteorien går ut på at alle parter involvert i en politisk diskusjon har en felles forståelse av at man er uenige. Denne teorien handler om at man erkjenner at det er en konflikt tilstede, men innebærer bestemte tiltak for at det demokratisk politiske skal fungere, og ikke være til hinder for konflikten. Teorien går ut på at partene i en konflikt betrakter hverandre som motstandere i stedet for fiender. I utgangspunktet betyr dette at man er uenige med hverandre, men benekter ikke hverandres rett til å holde en egen, selvstendig mening (McClymont, 2011).

Innledningsvis i teoridelen, for denne oppgaven, er det skrevet at det eksisterer lite planteori om demokratiske offentlige byrom. Demokrati blir derimot nevnt stadig i planteori. Planteori har i moderne tid valgt å skille teorien om demokrati inn i to deler. Den ene teorien går ut på at sivilsamfunnet er med på planbeslutninger i planprosesser (den liberale tradisjonen) og den andre handler om medborgere som søker etter allmennviljen (tradisjon som har oppstått etter Rousseau). Slik som Lillin Knudtzon har skrevet i sin doktorgrad er det viktig å forstå hvilken demokratiteori og forventning som er knyttet til oppgaven. Oppgaven vil hovedsakelig bære preg av teorien som har oppstått etter Rousseau (Knudtzon, 2018).

2.3 Demokratiske offentlige byrom

“Byrommet er fylt med ideologi. Byen gir oss de steder der politiske ideer
klarest synliggjøres og spilles ut i konkret form. Byen har gjennom
historien vært arena for sosial konflikt og maktutøvelse.”

(Butenschøn, 2009)

I dagens byutvikling er det stor interesse blant aktører om å bevare offentlig rom. Likevel er det press på offentlige arealer ettersom dette er potensielle arealer for andre økonomiske investeringer (Pettrém, 2020). Det er en del vilkår som ligger til grunn for at et rom skal bli ansett som demokratisk. Blant annet skal allmennheten ha muligheten til å ytre seg slik de ønsker, og rommet skal være inkluderende og åpent for et mangfoldig samfunn. Samtidig forventes det at rommet skal skape en frihetsfølelse, og at enhver som oppholder seg i rommet skal føle seg trygge (Holsen, 2003). Det er fysisk umulig å skape et utopisk samfunn, hvor det er konfliktfrie byrom, og man har overordnet kontroll over byen (Pløger, 2001).

Å skape et byrom som har en demokratisk og offentlig funksjon kan være problematisk i dagens byutvikling. Det er en spesiell forbindelse eller relasjon mellom menneske og rommet som blir skapt ut ifra opplevelsen og formålet med området. Ofte er det en historisk tilknytning, hvor det individuelle mennesket er referansepunktet for omgivelsene. Å være i fysisk kontakt med omgivelsene og lage egne oppfatninger av et sted, gir et grunnlag for ens identitetskonstruksjon (Betten, 2002). Identitetskonstruksjon betyr at et menneske lager sin egen identitet. Samfunnet i dag er sterkt preget av at alle mennesker lager sine egne identiteter. Det er mange ulike faktorer og forskjellige impulser som bidrar til at det å forme identitet blir vanskelig. Kjønn, klasse, etnisk tilhørighet og religion, er noen av de ulike kategoriene som bidrar til å konstruere identiteten til et individ (Lundtveit, 2005). Disse kategoriene fører til at det er en utvidet masse med mennesker man må henvende seg til ved utforming av gode demokratiske byrom.

Visjonen om retten til byen, av Henri Lefebvre, handler om hvordan innbyggere i et samfunn bør hevde sine rettigheter til byen, og hvordan dette skal bevares og vedlikeholde byen uavhengig av om samfunnet er kapitalistisk. Mark Purcell har skrevet artikkelen som presenterer visjonen til Lefebvre, og utforming av konfliktfrie byrom. Formålet med retten til byen er at man skal skape en sterk tilknytning til sivilsamfunnet som benytter byrommene. En tilknytning til et område bidrar til følelsen av tilhørighet til byrommet, og vil i tillegg bidra til å være en arena for sosiale interaksjoner. Ifølge Lefebvre oppnås rettigheter som et resultat etter en politisk kamp. Disse rettighetene oppnås ved at folk mobiliserer seg rundt en felles sak som er i interesse for alle. Etablering av rettigheter som oppnås etter en politisk kamp, vil være utfordrende å opprettholde, fordi de vil kunne utfordres i ettertid. Lefebvre mener at utfordringene som skapes i ettertid vil føre til høy deltakelse og engasjement blant folk, fordi folk blir nødt til å mobilisere og kreve sine rettigheter som samtiden skaper underveis. På grunn av utfordringene som sivilsamfunnet møter underveis, vil sivilsamfunnet anses som en sterk opposent for staten, fordi høy deltakelse blant borgere i en by betyr at folk i et samfunn tar kontroll over valg bundet til deres interesse (Purcell, 2014).

Avslutningsvis i artikkelen til McClymont, står det skrevet at deltakelse blant folk i dag blir ansett som en videreføring av konflikter. Hun argumenterer derimot for at deltakelse har potensialet til å være en metode for konfliktløsning i fremtiden. Deltakelse av forskjellige individer, betyr at det er et bredt mangfold av identiteter som ønsker å uttrykke sine meninger. Hun mener også at ulike identiteter bidrar til et samfunn med et meget sterkt grunnlag (McClymont, 2011). Selv om teorien til McClymont er basert på deltakelse i planleggingsprosesser er den overførbar til et samfunn, hvor man ønsker at demonstrasjoner og ytringsfrihet skal ha en rolle i demokratiske byrom. Som nevnt tidligere er det viktig at det er en utvidet masse med mennesker som deltar i samfunnet, fordi det bidrar til at folk føler en sterk tilknytning til området sitt og tar kontroll over beslutninger i forhold til deres interesse.

2.4 Områder utformet for demonstrasjon

Ordet “Landskap” blir definert av den europeiske landskapskonvensjonen som et område tilgjengelig for mennesker, hvor området har karakteristikken av å skape samspillet mellom menneskelige og naturlige faktorer. Det levde landskapet blir formet av innbyggerne, og former innbyggerne. Det eroderte landskapet har med tiden forandret seg, fordi tidligere bruk av verktøy og materialer har blitt erstattet med maskiner og teknologi. Dette har ført til en distanse fra bildet fra det tidligere landskapet, og det blir i moderne tid betraktet som et naturlig sted uten noe form for innovasjon. Storbyene har derimot blitt invadert av ustyrlige faktorer som består av planlegging, utvikling og økonomi (Waterman, 2018, s. 143). David Harvey har i en av sine tekster referert til Henri Lefebvre, som har skrevet at alle enkeltindivider i en by har retten å endre og utforme byen slik man ønsker selv. I tillegg påpeker Harvey at den beste løsningen ligger i friheten til å danne og forme oss selv og byene våre. Han hevder at dette er en av de mest dyrebare, og mest forsømte, menneskerettighetene (Harvey, 2013, s. 3-4).

Hansen (2017) har skrevet en artikkel om utforming av forskjellige offentlige rom i Hviterussland som i utgangspunktet blir brukt til demonstrasjoner og andre politiske markeringer. Han har gjennom observasjonsstudiet kommet frem til at en plass er best egnet for demonstrasjoner, dersom plassen er i nærheten av et politisk senter. Han argumenter for at det politiske senteret har en symbolsk verdi, og det er stedet hvor de folkevalgte politikerne vedtar saker som berører sivilbefolkningen. Dette bidrar til at sivilbefolkningen føler retten til å bruke plassen (Hansen, 2017).

I boken *Byen: En bruksanvisning* presenterer Peter Butenschøn hva slags rolle og symbolikk arkitektur har hatt for den politiske arenaen. Butenschøn bruker et utsagn, «arkitektur er ordet i sten» som har blitt sagt av Adolf Hitler og arkitekten hans, Albert Speer, for å diskutere om arkitektur har som formål å gi et entydig politisk uttrykk. Butenschøn underbygger meningene sine ved å referere til arkitekten Léon Krier, som mener at arkitektur ikke kan være av demokratisk eller autoritær karakter, men at arkitektur kan bli ført opp etter demokratiske og autoritære avgjørelser. Ifølge Butenschøn må andre virkemidler som ord, musikk og tale bli brukt, for at arkitektur skal bli sett på som politisk entydig. Videre legger Butenschøn til at bygninger kan ha en sterk symbolsk betydning, men at funksjonen kan endres dersom en bygning får en ny betydning (Butenschøn, 2009).

Teorien til Butenschøn er også overførbart når det gjelder endringer av funksjonene til ulike byrom over tid. Et eksempel fra norsk byplanleggingshistorie er Youngstorget. Youngstorget var tidligere en multifunksjonell plass, og den hadde rollen som arena for politiske konflikter. Tidligere ble plassen ofte brukt til demonstrasjoner. Formålet med plassen var senere at det skulle være et sosialt møtepunkt (Pløger, 2001). I dag har plassen fått en mer kommersiell funksjon, fordi plassen primært tilbyr service og handel. Dette har ført til at plassen er tom for politisk aktivitet store deler av året. De to største politiske markeringene som foregår regelmessig på plassen i dag er kvinnedagen (8. mars) og arbeidernes dag (1. mai) (Oslo kommune & Bymiljøetaten, u.d.).

2.5 Demonstrasjoner i demokratiske offentlige byrom

Slik det nevnes innledningsvis i teorikapittelet er det begrenset med grunnleggende teori om utforming av offentlige rom, til bruk for demonstrasjoner i Norge. Likevel er demonstrasjon og ytringsfrihet to sentrale begreper som er nødvendige for å kunne uttrykke misnøye i samfunnet. I Norges lover blir ytringsfrihet i dag stadfestet gjennom Grunnloven (GRL.) §100, første ledd jf. «Ytringsfrihet bør finne sted.». Lovparagrafen forsikrer at alle har muligheten til å ytre sine meninger av fri vilje. På tilsvarende vis har Norges lover forankret forsamlings- og demonstrasjonsfrihet, i grl. §101, andre ledd jf. «Alle kan møtes i fredelige forsamlinger og demonstrasjoner.». Dette innebærer at alle skal ha mulighet til å samles i fellesskap og arrangere demonstrasjoner, hvor man ønsker å vise solidaritet til en sak. Gjennom loven nevnes det at demonstrasjonene skal respekteres av regjeringen og andre utenforstående, så langt det ikke forstyrrer den offentlige ro. Det stilles krav til at man melder ethvert demonstrasjonsarrangement til politiet jf. politiloven §11.

Allerede på slutten av 1848 dannet en liten gruppe arbeidere en forsamling, i Norge. Bevegelsen vokste for hvert oppmøte, og den fikk mye oppmerksomhet i pressen. Formålet med bevegelsen var å danne et fellesskap og tale for sin rett (Ringvej, 2011, s. 178). Arbeiderklassen utnyttet sine deltakelsesrettigheter og samlet seg til politisk kamp, for å avskaffe sosial urettferdighet og de undertrykte samfunnsforholdene som var tilstede på den tiden. Dette ble gjort ved offentlige debatter, «riktige» retoriske utsagn som talte til fellesskapet og folkelige protestbevegelser. Uten deltagelsen til dette fellesskapet ville Norge i dag vært foruten velferdsstaten (Eriksen, 2001).

Deltakelse og prosedyrer for demonstrasjoner har stor makt og påvirkning når det kommer til det politiske og økonomiske verdensbildet. Det finnes lite teori som argumenterer for denne påstanden. Likevel har Dagens Næringsliv (DN) skrevet flere artikler om demonstrasjonene som finner sted i Hongkong, og hvordan disse har påvirket omdømmet til en av verdens mektigste finansbyer. Hongkong er et eksempel på hvordan deltagelse i demonstrasjoner har ført til uro i et lands økonomiske og politiske tilstand. I en av artiklene skrevet i DN poengteres det at investorer har trukket seg tilbake fra Hongkong-børsen, grunnet en sterk nedgang av aksjemarkedsindeksen for Hongkong-børsen. Målet med demonstrasjonene har vært å skaffe demokrati og uavhengighet fra Kina, men har isteden ført til fengsling av demonstranter. Dette har ført til at flere investorer har mistet tillit til Hongkong som finansby, og beskylder uavhengighetsaktivistene for å skape denne

mistilliten (Iversen, 2016; Iversen, 2019).

Offentlig argumentasjon blir noen ganger brukt for andre fordeler enn å forsterke demokratiske verdier i et land. Forretningsaktører og investorer bruker ofte den offentlige debatten til å fremme egne interesser. I den sammenheng kan man se at det ligger mye makt hos journalister om hva som skal presenteres for sivile folk som ikke har en fot innenfor handelsverden (Eriksen, 2001, s. 234). På 1700- og 1800- tallet møtte man et skifte, hvor trykkefrihet ble innført. Dette betydde at flere mennesker fikk tilgang til en politisk offentlighet. Da trykkefriheten ble sikret, ble demokratiet sikret for alle. Trykkefriheten førte til at folk samlet seg i flere forsamlinger, for å diskutere det som stod skrevet i avisene. Diskusjonene var ofte basert på politikken som ble ført, hvilket betydde at det ble satt et politisk press på makthavere (Ringvej, 2011, s. 208-209). I moderne tid har man sett at pressen har muligheten til å formidle enkel informasjon, skrevet fra et bestemt synspunkt, fremme egne meninger eller overdramatisere saker som blir lagt frem i nyhetsbilde. Dette har ført til at det er problematisk for enkeltmennesker å nyansere hvilke nyheter som er korrekte (Eriksen, 2001, s. 168-169).

Alle demonstrasjoner og optøyer blir ikke kun skapt ved at politikere og journalister gjør et dårlig arbeid. Engasjement finner sted på ulike måter, og demonstrasjoner er ikke den eneste muligheten for å ytre sine meninger. I det en aktivistgruppe blir formet, skal aktivistgruppen legge frem deres visjon som er ønskelig å skape - i den forstand skal man forestille seg en bedre verden og deretter leve som om den allerede eksisterte (Waterman, 2018, s. 150-151). I det myndighetene svikter sivilbefolkningen med å gi god informasjon, har man derimot sett tendenser til at de sivile tar saken i egne hender. Vanlige mennesker bestemmer seg for å bruke alternative kanaler som Facebook og Youtube for å dekke informasjonsmangelen. Sosiale medier er den nye plattformen med informasjonsspredningen, hvor man kan demonstrere og hente informasjon. I det man begynner å følge en konto som er av din interesse, foreslår algoritmene at du skal følge flere kontoer som har lignende innlegg. Dette fører til at man som enkeltindivid ikke har oversikt over hva som er korrekt eller ukorrekt i samfunnet. I tillegg risikerer man å kun få ensidig informasjon, fordi algoritmene bestemmer hvilken informasjon som tildeles med enkeltindividet (Brandtzæg, 2020).

2.6 Oppsummering

Kapittel 2 har redegjort for en omfattende forståelse av et demokratiske offentlige byrom, og hvordan rommet er en viktig faktor for å skape en sosial arena for folk. I kapitlene 2.1 og 2.2 har det blitt gjort en grundig utredning for begrepene “offentlig rom” og “demokrati”. Begrepene har vært grunnlaget for å greie ut rettigheter som et enkeltindivid har i forhold til et offentlig byrom. I tillegg har man fått innsikt i hvilken makt et enkeltindivid har, når man samler flere individer, og danner et fellesskap for en sak som er i interesse for fellesskapet. Grad av deltakelse og rettighetene til folk vil være to viktige faktorer som vil bli undersøkt videre i denne oppgaven. Dette vil være to viktige faktorer for å forstå betydningen av Eidsvolls plass i dag, samt hvilken relevans plassen har i forhold til den digitale verden.

Kapittel 3 - Metode

Kapittelet om metode beskriver fremgangsmåten over forskningsdesignet for hvordan denne oppgaven er satt opp. For å besvare hovedproblemstillingen for oppgaven, *“Hvilken betydning har Eidsvoll's plass for demonstrasjoner i dag, og hvordan har utviklingen av sosiale medier påvirket bruken av demokratiske rom?”*, har jeg valgt å benytte kvalitativ metode for å samle empiriske funn. Kvalitativ metode går ut på at dataen og analysen fra et forskningsprosjekt blir innhentet gjennom nær granskning til forskningsfenomenet. Ved bruk av kvalitativ metode får en forsker dypere og mer fullstendig forståelse av forskningsfenomenet som en ønsker å undersøke (Holme & Solvang, 1996). Data fra kvantitativ metode blir i motsetningen til kvalitativ metode, presentert med tall og tabeller. Et eksempel på å innhente data i kvantitative metoder er gjennom spørreundersøkelse. En kvantitativ undersøkelse er basert på forskning som skal hente statistiskinformasjon om ulike fenomener (Johannessen, et al., 2016).

Jeg har i denne oppgaven valgt en kvalitativ tilnærming ved bruk av forskjellige kvalitative metoder. Oppgaven er en casestudie av Eidsvoll's plass, hvor observasjon, kvalitative intervju arkiv- og dokumentanalyse vil bli brukt for å samle inn datamaterialet som vil bli analysert i oppgaven. Metodene blir i dette kapittelet presentert i kronologisk rekkefølge, etter hvilken metode som har vært tenkt for oppgaven. Først presenteres casestudie og valg av caseområde. Deretter blir generelt om observasjon presentert, og hva slags grunnlag dette har hatt for oppbygging av oppgaven videre. Etter dette presenteres kvalitative intervju, og hvilke metoder som har blitt brukt for å innhente data. Arkiv- og datanalyse blir presentert helt tilslutt, og er en metode som har fått en betydelig stor rolle for oppgaven. Metoden har blitt brukt i større grad grunnet Covid-19 utbruddet.

Metodetriangulering, betyr at det brukes flere forskjellige metoder for å validere data presentert i oppgaven. Metodene, observasjon og intervju er koblet til hverandre. Funn fra observasjon kan brukes for å skape et grunnlag for utføring av intervju. Da man får bredere kunnskap og forståelse for handlingene og atferden som har blitt observert tidligere. Observasjon vil hovedsakelig bli brukt som supplerende metode i oppgaven, og vil i tillegg bli brukt som retningslinje for utforming av intervjuguide (Johannessen, et al., 2016).

3.1 Casestudie

Oppgaven er strukturert som en casestudie. En casestudie blir brukt for å innhente informasjon om ett eller flere fenomener som studeres (Johannessen, et al., 2016). Ifølge forsker Robert K. Yin, egner det seg å benytte casestudie som metode når (1) hovedproblemstillingen består av «hvordan» og «hvorfor» - spørsmål, (2) forskeren har lite kontroll over handlingsmønstre over fenomenet som skal undersøkes og (3) fenomenet som undersøkes er samtidsrelevant eller har en historisk kontekst. I forskningsdesignet casestudie har man mulighet til å velge mellom enkeltcasedesign og flercasedesign (Yin, 2018). På bakgrunn av hovedproblemstillingen for oppgaven som består av et «hvordan»-spørsmål, «*Hvilken betydning har Eidsvolls plass for demonstrasjoner i dag, og hvordan har utviklingen av sosiale medier påvirket bruken av demokratiske rom?*», var det hensiktsmessig å velge casestudie for oppgaven. Oppgaven undersøker i tillegg et forskningsfenomen som ikke er mulig for en forsker å kontrollere.

Temaet for oppgaven, *demokratiske offentlige byrom*, var også en grunn for valget casestudie. Casestudie gjør det mulig å undersøke handlingsmønsteret til folk som benytter seg av Eidsvolls plass, samtidig virket dette forskningsfenomenet også samtidsrelevant. Forskningsfenomenet er samtidsrelevant, fordi Eidsvolls plass blir ansett som landets viktigste arena for folks ytringsfrihet (Stortinget, 2020a). I tillegg til temaet for oppgaven er undersøkelsen av «sosiale medier»-fenomenet en relevant kommunikasjonsplattform. Ut ifra Yins 3 krav for casestudie var det tidlig forutsatt å velge casestudie for oppgaven.

Tabell 2. Viser forskjellige valg av casestudier som kunne vært mulig for oppgaven, og er utarbeidet etter tabell fra boken *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (Johannessen, et al., 2016, s. 206)

	Enkel casedesign	Flercasedesign
En analyseenhet	En case med en analyseenhet. For eksempel; demonstrerende på Eidsvolls plass	Flere caser med en analyseenhet. For eksempel; demonstrerende på Eidsvolls plass, Youngstorget, sosiale medier og rundt ambassader.
Flere analyseenheter	En case med flere analyseenheter. For eksempel; demonstrerende, tilfeldig forbigående, sikkerhet, sosiale medier og grunneiere på Eidsvolls plass	Flere caser med flere analyseenheter. For eksempel; demonstrerende, tilfeldig forbigående, sikkerhet og grunneiere på Eidsvolls plass, Youngstorget, sosiale medier og rundt ambassader.

Innledningsvis skulle oppgaven være en flercasedesign med en analyseenhet, hvor oppgaven skulle behandle demonstrerende i flere områder. Dette ble tidlig sett bort fra, ettersom omfanget av dette arbeidet ville blitt for mye for denne oppgaven. På grunn av denne vurderingen ble det bestemt veldig tidlig å undersøke enkel casedesign med flere analyseenheter. Oppgaven har dermed blitt til å undersøke flere enheter i en case. Oppgaven undersøker bruksmønstre av demonstrerende, tilfeldig forbigående, sikkerhet og sosiale medier. På grunn av Covid-19 utbruddet har det underveis i denne oppgaven vært mulig å undersøke sosiale medier som en forlenget plattform av Eidsvoll's plass. På bakgrunn av Covid-19 utbruddet har det også ført til en del usikkerhet om sosiale medier kan bli sett på som en individuell case. Denne idéen har også blitt lagt til side, fordi dette omfanget ville ført til mye arbeid for denne oppgaven.

3.1.1 Valg av caseområdet

Caseområdet som er valgt for oppgaven er Eidsvoll's plass, bedre kjent som plassen foran Stortinget. Bakgrunnen for at jeg valgte nettopp dette området er den historiske bakgrunnen til Eidsvoll's plass og plassens betydning for det norske folk. Formålet med oppgaven er å undersøke hvorfor denne plassen blir brukt til demonstrasjoner, og hva slags rolle plassen har i dag til tross for den teknologiske utviklingen. Siden man ikke har noe annet lignende område i Norge er det lite relevant å undersøke andre steder enn Eidsvoll's plass.

I startfasen av oppgaven (oktober 2019) var det i utgangspunktet tenkt at det skulle være to caseområder, Eidsvoll's plass og Youngstorget. Oppgaven skulle være en sammenligning, hvor jeg skulle undersøke forskjell mellom bruken av de to områdene. Youngstorget ble vurdert som lite relevant for denne oppgaven, tidlig i startfasen. Området er lite relevant, fordi den ikke har samme bruksformål og funksjon som Eidsvoll's plass har i dag. Youngstorget har et større preg av næringsfunksjon, og blir i større grad brukt som markeds plass i dag (Oslo kommune & Bymiljøetaten, u.å.). Slik det er nevnt i teorikapitlet blir plassen brukt i markeringen av kvinnedagen (8. mars) og arbeidernes dag (1. mai) hvert år. Denne bruken hadde likevel ikke vært omfattende nok for å bruke mye tid på å undersøke demonstrasjoner på plassen.

Fordelen med at oppgaven ikke er strukturert som et flercasedesign er at en forsker har mulighet til å fokusere fullstendig på et bestemt område. Det er mulig å overføre data hentet fra et case, på bakgrunn av at det tar utgangspunkt i et område som har gitte omgivelser. På grunn av den begrensede tiden for denne oppgaven har det vært forsvarlig å velge et enkeltcasedesign. Et enkeltcasedesign er representativt dersom tilfellet som skal undersøkes er et ekstremt eller unikt tilfelle, og hvis en kan avdekke viktige fenomener og hendelser. Eidsvoll's plass er et unikt tilfelle, fordi plassen er eid av Stortinget. Stortingets formål er å forvalte plassen på en rettferdig måte, hvor alle som søker om å bruke plassen har rett til å bruke plassen. For å få tillatelse kreves det ifølge Stortingets nettside å følge regler som er innenfor lovens rammer og Stortingets egne regler. Det er også krav å informere og få tillatelse fra politiet jf. politiloven §11 (Stortinget, 2020a).

3.2 Observasjon

Metoden, observasjon betyr at en forsker undersøker et fenomen ved å bruke de ulike sansene lytte, lukte, se, føle, smake eller berøre. Observasjon blir brukt for å analysere menneskers handlinger og atferd. Gjennom observasjon får en mer utfyllende informasjon, fordi visuell informasjon appellerer sterkere til sansene våre og gir sterkere inntrykk (Johannessen, et al., 2016). I denne oppgaven har observasjon blitt brukt for å skape et utgangspunkt for videre datasamling, gjennom andre kvalitative metoder. Observasjonsstudiet skulle i tillegg til å være et utgangspunkt for intervjuguide i kvalitative metoder, også innhente empiriske funn for oppgaven.

3.2.1 Observasjon som metode

En observasjon kan gjennomføres på flere måter, derfor er det viktig å fastsette rollen til en observatør tidlig. En observatør kan enten være deltakende eller ikke-deltakende. Graden av deltakelse til en observatør varierer, siden det avhenger av hvordan situasjonen utspiller seg. En observatør har en passiv rolle, og skal påvirke situasjonen minst mulig. Dersom man er deltakende observatør i en situasjon er det viktig å definere denne rollen, og hvordan man skal anvende situasjonen på forhånd. Slik at det ikke oppstår usikkerhet til uforutsigbare situasjoner som kan oppstå underveis i studiet (Dalland, 2018).

I forkant av et observasjonsstudium, er det viktig å fastsette feltet og området for hva som skal observeres. Da det for observatør kan være lurt å lage seg noen tanker om feltet, før det observeres. Dette fører videre til at observatør kan bestemme seg for å observere en gitt situasjon, de ulike aktørene og elementene som senere kan kobles til en forhåndsvalgt problemstilling. I begynnelsen er det tenkelig at observatøren er deltakende, fordi observatøren har mulighet til å lage seg noen tanker om hva som skal observeres senere i studiet (Johannessen, et al., 2016).

Grunnen til at det egner seg å bruke observasjon i denne oppgaven er at en forsker får bedre forståelse for hvordan demonstranter, gående og andre besøkende bruker Eidsvolls plass. Det vil være mulig å undersøke om rommet er utformet for at ulike aldersgrupper kan ta i bruk plassen gjennom observasjon. Ved et observasjonsstudium kan man gjennom en demonstrasjon undersøke om målet til demonstrantene er å formidle informasjon til tilfeldig forbigående eller politikere på Stortinget. I tillegg er det mulig for en forsker å trekke frem bestemte forskjeller ved ulike demonstrasjoner etter gjennomføring av flere observasjoner.

I dette observasjonsstudiet kommer jeg til å veksle mellom å være en ikke-deltakende observatør og deltakende observatør. Grunnen til at det kan være uaktuelt å kun tre inn i rollen som ikke-deltakende observatør er at det kan vekke unødvendig oppmerksomhet. For eksempel, sette seg markant på et av benkene over lengre perioder på Eidsvolls plass, når noen demonstrerer. Denne type aktivitet kan virke provoserende for demonstrerende, hvis en person viser provoserende holdning. Ved enkelte demonstrasjoner møter politiet opp for å ha tilsyn over plassen. Det vekker litt

unødvendig oppmerksomhet å trekke frem blyant og papir å notere ned hva som foregår i området. Derfor er det viktig å være en usynlig ikke-deltakende observatør som ikke fanger unødvendig oppmerksomhet, en trer inn i rollen som ikke-deltakende observatør. Gjennom alle pilotobservasjonene som har blitt gjennomført for plassen har jeg hovedsakelig hatt rollen, ikke-deltakende observatør.

I rollen som deltakende observatør er det viktig å definere rollen sin på forhånd, og ikke fremstå som besværlig og påtrengende. Jeg bestemte på forhånd å kun stille spørsmål til demonstrerende som ønsket å fortelle om kjernesakene deres i markeringene, og deretter spørre noen spørsmål om deres tanker i forhold til Eidsvoll's plass. Denne metoden ble gjennomført to ganger i løpet av observasjonsstudiet, og det er ikke registrert mange funn fra denne delen i oppgaven, fordi det ble gjennomført under pilot 1 og pilot 2. Pilot 1 og pilot 2 har blitt gjennomført i en fase, hvor jeg fortsatt ikke visste helt hvordan oppgaven skulle utformes.

3.2.2 Fremgangsmåte

Eidsvoll's plass er en veldig sentral plass i sentrum, og det var ikke uvant for meg å oppsøke plassen før jeg begynte å skrive oppgaven. Ved flere anledninger har jeg sammen med mine venner ruslet fra Oslo sentralstasjon og opp til Majorstuen. Eidsvoll's plass ligger omtrent i midten av denne distansen, så det falt meg naturlig å gå forbi plassen et par ganger i hverdagen før pilotobservasjonene ble foretatt. Kalenderen som Stortinget bruker for å publisere demonstrasjoner og tidene for demonstrasjonene har vært en kjempe viktig metode for å hente informasjon om hvilke grupper som demonstrerer på plassen. Denne kalenderen har gjort det mulig, å kartlegge hvilken tid jeg måtte oppholde meg på plassen, hvor lenge en demonstrasjon eventuelt ville vare, om det skulle være flere demonstrasjoner på bestemte dager og andre praktisk informasjon i forhold til demonstrasjoner på plassen (Stortinget, 2020b).

Da jeg begynte å skrive første delen av teori delen lagde jeg meg noen tanker over hva som kunne undersøkes, og hvor jeg kunne oppholde meg dersom været ikke var til å regne med. Det er viktig å merke at det har skjedd enkelte forandringer på plassen som jeg ikke hadde fått med meg på forhånd. Blant annet i veikrysset mellom Karl Johans gate og Rosenkrantz' gate ovenfor Eidsvoll's plass, lå det tidligere Deli de Luca, som er et spisested rimelig for enhver student. Dette hjørnet har under oppgaveprosessen blitt restaurert, og har derfor ikke vært et mulig oppholdssted i løpet av pilotobservasjonen. Oppholdssted ved regnværsdager ble av den grunn på Peppes Pizza. De fleste dagene da pilotobservasjonen foregikk satte jeg meg på benkene i området eller gikk rundt plassen for å holde varmen. Jeg la merke til i pilotobservasjonsprosessen at det ved enkelte demonstrasjoner ble rart for meg å sitte i nærheten av plassen i lengre perioder. Av den grunn valgte jeg å gå nedover Karl Johans gate og vandre tilbake igjen etter 10-20 minutter. I noen pilotobservasjoner som følte naturlig å snakke med demonstrerende gikk jeg bort og snakket med demonstrerende og stilte spørsmål om generelle ting i henhold til demonstrasjonssaken. Etter hvert som jeg oppsøkte plassen flere ganger falt observatørrollen naturlig for meg, selv om det i enkelte demonstrasjoner følte rart å observere over lengre perioder.

Underveis i pilotobservasjonen lagde jeg meg noen tanker om hvilke elementer jeg skulle se etter for at det skulle bli en optimal observasjonsprosess. Det ble i løpet av pilotobservasjonene laget en mal av et observasjonsnotat (vedlegg A). Denne malen ble utformet for at alle demonstrasjonene skulle ha en overordnet liste over ting som skulle undersøkes, i tilfelle noe ble glemt. Først og fremst registrering av dato og tid, for å ha oversikt over hvilke dager som ble observert. Deretter pleide jeg å skrive notater på hva slags materiale som ble brukt for å fremme sakene deres, flagg, plakater, fakler og andre lignende ting. Jeg la også merke til at demonstrasjonene ble gjennomført ulikt, så dette var et undertema i observasjonsnotatet. I tillegg så er det et undertema i observasjonsnotatet som tar for seg bruken av ikke-demonstrerende som bruker plassen under demonstrasjonene. Når jeg kom hjem pleide jeg å tegne lette skisser av hvordan plassen har blitt brukt. Dette blir presentert i kapittel 4. Alle notater ble foretatt på mobilen, og noen pilotobservasjoner ble tatt bilde av. Ikke alle observasjoner er tatt bilde av på grunn av dårlig vær.

En grundig observasjonsprosess av demonstrasjoner ble ikke gjennomført på grunn av demonstrasjoner som ble avlyst, grunnet Covid-19. Covid-19 medførte med strenge smittevernstiltak som ble anbefalt av Folkehelseinstituttet. Oslo kommune hadde av den grunn innført forbud av forsamlinger over 50 personer (Stortinget, 2020a). Funn fra observasjon som blir presentert i oppgaven (kap.4) er hentet fra pilotobservasjon og egne erfaringer fra tidligere.

Slik det er nevnt i den røde boksen, så er det kun blitt gjennomført pilotobservasjoner for denne oppgaven. Den siste pilotobservasjonen (pilot 4) som blir presentert i denne oppgaven var i utgangspunktet starten for alle de opprinnelige observasjonsstudiene, grunnet arrangering av flere demonstrasjoner på plassen. Av den grunn er presentering av funn fra observasjon i kapittel 4, veldig tynt presentert. Noen av pilotobservasjonene mangler en del informasjon, fordi observasjonsnotatet har blitt utformet og utarbeidet etter hver pilot. I pilot 1 eksisterte det ikke et observasjonsnotat. Av den grunn kan pilotobservasjonene virke ufullstendige noen ganger. Det har likevel vært viktig for oppgaven å presentere funn fra pilotobservasjonene, fordi dette har vært grunnlaget for store deler av oppgaven. Det er nevnt tidligere at observasjonene hadde hensikt med å være en supplerende metode. Pilotobservasjonene har vært en supplerende metode for denne oppgaven, fordi den har vært grunnlaget for utformingen av intervjuguidene for de kvalitative intervjuene. Funnene hentet fra pilotobservasjonene viser også registrering av ulik bruk som blir brukt for å underbygge argumenter i diskusjonsdelen. Derfor har observasjonsstudiet hatt en stor del for oppbyggingen av oppgaven.

Siden det ikke har vært mulig å gjennomføre et fullstendig observasjonsstudium på Eidsvoll's plass, på grunn av Covid 19-utbruddet, har oppgaven i større grad blitt arkiv- og dokumentstudier. Et større fokus på arkiv- og dokumentstudier har ført til en omstrukturering av hele oppgaven. Dette har betydd at det er mindre funn i empiridelen hentet fra observasjonsstudium. Covid-19 utbruddet har ført til at det har vært mulig å rette fokus og observere mer på hvordan ulike brukergrupper har benyttet sosiale medier som alternativ plattform for å demonstrere og fronte engasjerende saker.

3.3 Kvalitative intervju

Metodeformen kvalitativt intervju går ut på at det gjennom en samtale mellom to parter, intervjueren og intervjuobjektet, utveksler synspunkter om et tema som er interessant for partene (Kvale & Brinkmann, 2017). I kvalitative intervju tilrettelegges det ofte for at undersøkelsessituasjonen er tilnærmet en hverdagssituasjon. Likevel er den tematiske rammen på forhånd bestemt. Forskeren kan på forhånd også bestemme hvilke spørsmål som skal stilles, slik at man kan sikre svar på det som er relevant for forskningsfenomenet (Holme & Solvang, 1996).

Kvalitative intervju kan bli delt inn i tre, ustrukturert, semistrukturert og strukturert intervju. Et ustrukturert intervju er uformelt og har ingen retningslinjer for hvordan intervjuet skal foregå. Semistrukturerte intervju har en overordnet intervjuguide, hvor tema, struktur og spørsmål er bestemt på forhånd. Forskeren har derimot mulighet til å vike fra intervjuguiden i et semistrukturert intervju. I et strukturert intervju har man fastsatt tema, spørsmål og strukturen for hvordan intervjuet skal foregå. Forskjellen mellom semistrukturert og strukturert intervju er at man må følge den forhåndsbestemte strukturen for intervjuet (Johannessen, et al., 2016).

Det er vanskelig å påstå at et kvalitativt intervju er en nøytral metode som ikke blir påvirket av konteksten. Konteksten skaper en unaturlig stemning, hvor rollen til intervjuer er å skape seg et overblikk over temaet før man begynner på intervjuprosessen. Derfor er det viktig å utforme en god intervjuguide, slik at man har gode spørsmål å falle tilbake på. Det er viktig at intervjuer fører intervjuprosessen, men ikke fører intervjuobjektene til bestemte meninger om gitte tema (Kvale & Brinkmann, 2017).

Denne oppgaven er hovedsakelig basert på funn hentet fra semistrukturerte intervju. Grunnen til at valget falt på semistrukturerte intervju var at jeg som forsker hadde mulighet til å falle på en intervjuguide, dersom informantene i oppgaven ikke hadde mye å bidra med underveis i intervjuene. På forhånd av intervjuene hadde det blitt utarbeidet to forskjellige intervjuguides (se vedlegg B og C), for å dekke noen standard spørsmål tilknyttet de utvalgte gruppene. Dette har bidratt til å dele inn svarene fra de forskjellige informantene under bestemte temaer. Intervjuguidene er utformet med en generell innledning og avslutning. Hoveddelene er forskjellig. Intervjuguide 1 har en hoveddel som har blitt delt i 2, først om Eidsvoll's plass og deretter generelt om brukergrupper. Intervjuguide 2 har også blitt delt inn i 2, hvor første del er om Eidsvoll's plass og andre del er sosiale medier.

Intervjuguidene har blitt utformet ut ifra pilotobservasjonene som ble foretatt tidlig i forskningsprosessen. I tillegg til dette har egne erfaringer og opplevelser fra området, også hatt en markant rolle for spørsmål stilt underveis i intervjuene. På bakgrunn av at valgt metode var semistrukturerte intervju, hadde jeg som forsker, mulighet til å stille enkelte spørsmål knyttet til den enkelte informant. Det var også mulighet for å stille oppfølgingsspørsmål, der jeg følte at informant hadde litt mer informasjon som kunne deles med meg. Min forståelse for bakgrunnene til de forskjellige informantene har også hatt en stor påvirkning for hvor mye hver informant har vært villig til å dele med meg. Dette betyr i praksis at en forsker som aldri har deltatt på demonstrasjoner,

ikke har samme mulighet til å innhente informasjon. Informasjon i denne sammenheng handler om at informanter har delt mange personlige og private meninger knyttet til demonstrasjoner, som jeg har valgt å ivareta og beskytte i noen tilfeller, på grunn av etiske grunner.

3.3.1 Utvalg

Det er viktig med et godt utvalg av informanter for å sikre god reliabilitet (Thagaard, 2013). Alle informantene valgt for denne oppgaven er valgt på bakgrunn av kunnskaper om demonstrasjoner på Eidsvolls plass. Informantene er valgt ved å bruke metoden strategisk utvelgelse, hvilket betyr at informantene tilhører en bestemt målgruppe (Johannessen, et al., 2016). For å få en dypere forståelse for hvordan plassen blir brukt ble det i forkant av intervjuprosessen bestemt at intervjupersonene skulle deles inn i to grupper. Den ene gruppen skulle bestå av forvaltningen som i denne oppgaven betyr grunneier, politiet og Oslo kommune. Oslo kommune svarte veldig tidlig i prosessen at de ikke foretok noen avgjørelser om arrangementer som foregikk på Eidsvolls plass. Politiet har et ansvar og sørge for å ivareta at alle som ønsker å ytre seg, får mulighet til å ytre seg, enten om det er negative eller positive ytringer. På grunn av politiets rolle i en saksbehandlingsprosess kan de ikke delta i et slikt intervju. Forvaltningen ble dermed bestående av grunneier, Stortingets administrasjon.

Den andre gruppen er en gruppe som består av 3 informanter. Denne informantgruppen har blitt dannet ved bruk av flere metoder. Først og fremst kriteriebasert utvelgelse som består av informanter som har hatt ansvar for å søke tillatelse og gjennomføre demonstrasjoner på Eidsvolls plass (Johannessen, et al., 2016). Dette var det eneste kriteriet som var satt opp for denne gruppen. Strategien som jeg valgte først var å finne informanter ved hjelp av Stortingets nettside og arkiv som viser hvilke grupper som har demonstrert og skulle demonstrere. Dette skulle hjelpe meg å finne arrangementsansvarlig fra de ulike gruppene. Det har likevel vært en krevende prosess å finne informanter for denne gruppen, fordi flere potensielle informanter ikke svarte på forespørsel om å bidra som informant. Kontinuerlig korrespondanse har vært problematisk å få til med potensielle informanter.

I tillegg til å innhente informanter ved hjelp av søk i arkivene og kalenderen til Stortinget, har jeg brukt snøballmetoden for å skaffe meg informanter til denne gruppen. Dette betyr at jeg har forhørt meg med folk som jeg kjenner privat om de kjenner personer som har kunnskap om gjennomføring av markeringer på Eidsvolls plass (Johannessen, et al., 2016). På grunn av bruk av forskjellige metoder kan en si at det er noe variasjon blant denne brukergruppen. Covid-19 har også medført til ulike situasjoner i forhold til markeringer på Eidsvolls plass som også viser til store forskjeller blant informantene. En informant har blitt nødt til å avlyse hele markeringen som skulle foreta på Eidsvolls plass. En annen informant ble intervjuet etter gjennomføring av en markering på sosiale medier som alternativt plattform etter «avlysing» av demonstrasjon på Eidsvolls plass. Den tredje informant holdt på å planlegge alternativ markering på sosiale medier underveis i oppgaveprosessen, på grunn av smitteverntiltakene innført av Oslo kommune. Bruken av de ulike

metodene for å innhente informanter har ført til at det er en variasjon av informanter. Alle informanter presentert i denne oppgaven er helt anonyme, derfor har jeg valgt å ikke presentere bakgrunnen til informantene. Grunnen til at informantene forblir anonyme i denne oppgaven er for å ivareta og beskytte personlig og sensitiv informasjon knyttet til informantene. Dette er også pålagt etter ny lov av 15. juni 2018 om behandling av personopplysninger (GDPR), hver gang personopplysninger samles inn og behandles. På grunn av dette har det på forhånd av intervju vært pliktet til å sende nødvendig informasjon om oppgaven. Etter utførte intervju har hver informant også hatt mulighet til å rette og slette transkriberinger av intervjuet.

Tabell 3. Oversikt over utvalgte informanter

Tilhørighet/relevans	Antall informanter
Forvalter/sikkerhetsansvarlig	1
Representant fra brukergruppe	3

3.3.2 Fremgangsmåte

Alle informantene ble kontaktet gjennom e-post eller Messenger på Facebook. Intervjuet med forvalter ble gjennomført på Stortinget. Intervjuet ble avtalt før smittevernstiltakene ble innført noe som gjorde det mulig å møtes. De andre intervjuene ble gjennomført gjennom telefon, hvor tid ble avtalt på forhånd. På grunn av smittevernstiltak ble disse intervjuene gjennomført i kjente omgivelser, hjemme. Alle intervjuene har blitt gjennomført separat. Før intervjuene ble gjennomført fikk alle informantene tilsendt et informasjonsskriv om oppgaven min, på e-post eller Messenger på Facebook.

Før intervjuene ble gjennomført utformet jeg to intervjuguider (se vedlegg B og C).

Intervjuguidene ble utformet ut ifra elementer som ble observert fra pilotobservasjonene på Eidsvolls plass. På bakgrunn av at intervjuene var semistrukturerte intervju hadde jeg som forsker mulighet til å være fleksibel og vike fra spørsmål i intervjuguiden. Intervjuguiden hadde blitt laget på forhånd, og ble modifisert noen ganger før nye intervjuer ble gjennomført. Dette fordi noen informanter hadde gode formulerte svar i intervjuene som dekket noen temaer som ikke var tenkt på forhånd. Lengden på intervjuene var derfor veldig forskjellig. Alle intervjuene ble tatt opp og transkribert i ettertid. Fra min side ble intervjuene oppfattet som hyggelige, og det var tydelig at informantene viste stor interesse for temaet engasjement i dagens samfunn.

3.4 Arkiv- og dokumentanalyse

Dokumentanalyse er en kvalitativ metode, hvor en forsker samler inn informasjon som skal analyseres og er relevant for å forstå det som studeres i et forskningsprosjekt. Gjennom dokumentanalyse kan man få tilgang til mye informasjon. Et dokument kan sted- og tidfestes, som betyr at man kan få en forståelse for omstendighetene dokumentet er produsert ved. I tillegg kan den som produserer et dokument få frem egne meninger, presentere fakta fra eget kunnskapsområde og skape en virkelighet knyttet til ens egne meninger (Johannessen, et al., 2016).

Dokumentanalyse kan derfor føre til noen begrensninger for tilgjengelig materialet. Det eksisterer mye datamaterialet om enkelte studier likevel kan dette materialet være irrelevant for en ny studie, og sette grenser for besvarelse av problemstillinger (Holme & Solvang, 1996). Informasjon som har blitt samlet inn i en dokumentanalyse kan ha blitt samlet inn på bakgrunn av andre formål, enn hva forsker ønsker å bruke det til. Alle skriftlige kilder som er tilgjengelig for forsker anses som dokument. Alt fra private dagbøker og brev til offentlige forskrifter, rapporter, stortingsmeldinger og andre offentlige publiserte innlegg kan bli betraktet som dokumenter. Tilgang til offentlige dokumenter kan være lett å få tilgang til. Private dokumenter krever derimot ofte ekstra godkjenning for å få tilsyn (Thagaard, 2013, s. 59).

For å få et bredt innblikk i hva slags betydning caseområdet har for demonstrerende har det vært viktig å observere området. Det fremgår i delkapittel 3.2 hva slags informasjon observasjonsstudiet innebærer for oppgaven. Det er likevel viktig å undersøke hva slags historie som ligger bak et caseområde, og dette dekkes ikke gjennom observasjonsstudier eller kvalitative intervju. Av den grunn har det vært viktig å ta i bruk arkivstudier som metode for å få en enhetlig ramme rundt Eidsvolls plass (Vigneswaran, et al., 2017).

I arkiv- og dokumentanalysen har internett og sosiale medier blitt brukt hyppig. Thagaard har skrevet et kapittel om bruken av internett som kommunikasjonsform, og forklarer internett som et medium som er en kombinasjon av bilde, lyd og tekst. Hun skriver at kildekritikk er viktig ved bruk av internett, fordi det kan foreligge forfalskning av informasjon på nett. På bakgrunn av at en har mulighet til å endre informasjon på internett, uten at endringene markeres, derfor kan internett anses som et ustabil medium (Thagaard, 2013, s.151)

Det har vært krevende å finne gode referanser, fordi det ikke har vært mulig å låne bøker på biblioteker. På bakgrunn av økt smittefare og hevet beredskapsnivå har det ført til stor begrensning av mulighet for å låne bøker hos Deichman, Nasjonalbiblioteket og universitetet. Av den grunn har jeg benyttet meg aktivt med søk i databaser som Oria, Retriever og Internet Archive. Det er også innhentet informasjon fra Stortingets hjemmeside, Oslobilder, Oslo Byleksikon og det er meddelt mye innspill med relevant informasjon fra informanten min, i eiendom-, sikkerhets- og serviceavdelingen fra Stortinget. Referansene som har blitt tatt i bruk i arkivstudiet er derfor forskjellig. Noen ganger har bilder fra forskjellige perioder blitt sammenlignet for å vise til endringene i området. Andre ganger har det blitt tatt i bruk historie fra andre institusjoner, for å forstå hvilken påvirkning disse historiske hendelsene har hatt for Eidsvolls plass.

3.5 Data hentet fra sosiale medier

Fra begynnelsen ved utforming av denne oppgaven har det vært uklart hvordan fenomenet rundt sosiale medier skal bli undersøkt. I utgangspunktet skulle fenomenet bli dekket med funn fra kvalitative intervju, og skjermbilder hvor disse organisasjonene har brukt sosiale medier som en supplerende metode. På grunn av Covid-19 utbruddet har det også vært mulig å innhente data, i en helt ny skala, fordi mange organisasjoner har blitt tvunget til å gjennomføre demonstrasjoner over internett.

Det er problematisk å skrive bestemt hvilke metoder jeg har valgt for å undersøke bruken av sosiale medier. Av den grunn har jeg valgt å skrive et eget delkapittel som viser hvordan jeg har gått frem for å finne funn koblet til sosiale medier. Først og fremst er det viktig å nevne at sosiale medier ikke er et nytt fenomen, for dagens samfunn. Det er likevel ikke skrevet mye om hvordan man henter data fra sosiale medier (Thagaard, 2013). Viktig å nevne at boken til Thagaard ble skrevet i 2013, og bruken av sosiale medier har utviklet seg siden den tid. Analyse av data hentet fra sosiale medier i denne oppgaven er kanskje endret og vil ikke være relevant på samme måte i fremtiden (Phillips, u.å.). Derfor er det valgt på forhånd å primært hente data som viser hvordan sosiale medier blir brukt som en utvidet plattform av Eidsvolls plass.

I denne oppgaven har datamaterialet fra sosiale medier blitt hentet gjennom søk av for eksempel #digitalstreik. Skjermbilder fra tjenestene Facebook, Instagram og Twitter. Det er også hentet data etter en «sosiale medier» versjon av snøballmetoden, ved at venner og bekjente har sendt Facebook arrangementer, oversiktsbilder av ulike sosiale medier tjenester brukt for å fremme politisk engasjerende saker. I boken skrevet av Thagaard blir det skrevet om internett som visuell kommunikasjon, og det blir kort nevnt hvilke begrensninger som forekommer ved bruk av sosiale medier. Det er skrevet om profilering av enkeltpersoner, og hvilken betydning dette har for en enkeltpersons utaleser (Thagaard, 2013, s.151). Dette er relevant og overførbar for denne oppgaven. Oppgaven går ikke nærmere inn på enkeltpersoners bruk av sosiale medier, grunnet personvern, men det er hentet data fra ulike organisasjoner. Profilering av en organisasjon betyr at bilder og innlegg som har blitt publisert vil fremstå som generell og en intensjon om godhet. Fordi god profilering betyr at flere fra offentligheten vil slutte seg til organisasjonen.

Tjenestene som jeg har valgt å bruke er Facebook, Instagram og Twitter. Grunnen til valg av kun disse tjenestene er at det er mulig å innhente offentlig data fra disse tjenestene knyttet til politisk engasjerende saker. Det er vanskelig å skille mellom private og offentlige profileringer av enkelt personer over sosiale medier (Phillips, u.å.). Av hensyn til dette unngås det hovedsakelig bilder av enkeltpersoner i denne oppgaven Ved bilder hvor ansikter av enkeltpersoner er synlig har det med vilje blitt redigert, for å unngå mer arbeid knyttet til behandling av personopplysninger (GDPR).

Data hentet fra sosiale medier vil bidra til å vise hvor viktig Eidsvolls plass er for dagens samfunn, og motbeviser at sosiale medier tar over funksjonen til Eidsvolls plass.

3.6 Reliabilitet og Validitet

Kvaliteten på et forskningsprosjekt blir behandlet ut ifra reliabilitet og validitet. Kvalitative forskningsprosjekter blir vurdert etter reliabilitet. Reliabilitet blir brukt for å vurdere om et forskningsprosjekt som har blitt utført er pålitelig. For å anse et forskningsprosjekt som reliabel er det viktig å argumentere for hvilke metoder som har blitt brukt for å samle inn data, hvordan samlet data har blitt bearbeidet og hvilke data som har blitt brukt i en oppgave (Johannessen, et al., 2016). Reliabilitet handler også om muligheten til å etterprøve, i senere tid, ved bruk av samme metoder og komme frem til samme resultat (Thagaard, 2013).

På bakgrunn av at denne oppgaven er et kvalitativt forskningsprosjekt, vil det være problematisk å gjennomføre samme forskningsprosjekt av en annen forsker, og komme frem til resultatene som blir presentert i denne oppgaven. Grunnen til at det ikke er mulig å kontrollere prosjektet i etterkant, er at det er lagt inn egne erfaringer og relasjoner til caseområde, i tillegg til funn hentet fra ulike kvalitative metoder. Likevel er det lagt inn et arbeid for å styrke reliabiliteten i oppgaven min, i henhold til at jeg valgte å utforme en intervjuguide basert på funn hentet fra pilotobservasjonene. Funnene har vært hensiktsmessig å bruke for å unngå å utforme ja- og nei spørsmål. Dette har bidratt til at informantene har hatt mulighet til å reflektere og svare på spørsmålene. Den samme intervjuguiden har blitt brukt som utgangspunkt i gjennomføring av de forskjellige intervjuene for å samle data, og for at undersøkelsen skal være reliabel. Alle intervjuene har også blitt tatt opptak av og transkribert for å anses som reliabel. Reliabiliteten i oppgaven styrkes også ved at det er en variasjon av informanter som har deltatt i forskningsprosjektet.

Validitet handler om gyldighet av analyse som blir gjort i et forskningsprosjekt. Validitet deles inn i to deler, intern validitet og ekstern validitet. Intern validitet skal sørge for at metode og funn som blir brukt i en undersøkelse blir reflektert i dataen som blir presentert. Ekstern validitet handler om overførbarhet, og blir brukt for å knytte resultater fra et forskningsprosjekt og overføre dette til sammenlignbare fenomener (Johannessen, et al., 2016).

Denne oppgaven består av kvalitative metoder, og dermed er det intern validitet som er mest gjeldende for innsamlet data i forskningsprosjektet. For at forskningsprosjektet skal ha høy validitet og betraktes som troverdig, har det blitt gjennomført mange kvalitative metoder. Bruk av flere metoder styrker troverdigheten i oppgaven. Kilder referert i arkiv- og dokumentanalyse har blitt valgt etter kritiske og nøye vurderinger for at oppgaven skal være troverdig. Etter endt intervjuopprosess har tilsammen 4 informanter deltatt i forskningsprosjektet. På bakgrunn av de intervjuene som har blitt gjennomført kan det argumenteres for at utvalget av informanter, kan anses som valid gruppe for å undersøke problemstillingen for denne oppgaven. Troverdigheten til oppgaven kan også anses som styrket, fordi transkriberingen som har blitt gjort i etterkant av intervjuene ble sendt tilbake til informantene for å bekrefte deres utsagn.

3.7 Forskningsetiske spørsmål

Hvis det skal samles inn og behandles personopplysninger er man pliktet til å melde inn dette, jf. Personopplysningsloven av 2000 (Johannessen, et al., 2016). Oppgaven ble først sendt inn til Personvernombudet for forskning ved Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) 17. februar 2020, men ble opprettet 14. desember 2019. En vurdering ble utsendt 30. mars 2020. Behandlingen av prosjektet har derfor vart i en lang periode. Grunnen til dette har vært at det i lang tid har vært usikkerhet rundt hva slags personlig informasjon som skal innhentes fra informantene. Tilslutt ble det bestemt i samhold med NSD at den eneste opplysningen som ville vært relevant for intervjuene var registrering og etterspørsel om medlemskap i fagforening.

Å ivareta anonymiteten til alle informanter har vært viktig for meg gjennom denne prosessen. Av den grunn har det konsekvent ikke blitt foretatt en presentering av informantene i oppgaven. Det er også konsekvent valgt å ikke skrive omfattende om ulike organisasjoner for at oppgaven skal ha et nøytralt perspektiv, og ikke forsvare bruken til forskjellige grupper. Ulike organisasjoners bruk blir på grunn av dette presentert med generelle forutsetninger.

For å ivareta meldeplikt for oppgaven ble det på forhånd informert om hva forskningsprosjektet gikk ut på gjennom et informasjonsskriv, og hva som fremgår i det informant bestemmer seg for å samtykke til intervju. I tillegg til å sende ut et detaljert informasjonsskriv over e-post eller Messenger på Facebook, ble noen av informantene ringt opp etter eget ønske for å få mer informasjon om prosjektet og hvordan intervjuet ville bli brukt i oppgaven. Informantene har også fått tilsendt transkribert data for å godkjenne utsagnene deres etter endt intervjuopprosess. Grunnen til at jeg har valgt å sende transkribert data til informantene er for å sørge for at deres utsagn ikke har blitt endret i transkriberingsprosessen.

Siden det har blitt gjennomført flere intervjuer i oppgaven, og for å ivareta utsagn som har blitt sagt av informantene, har det vært optimalt å ta lydopptak av alle intervjuene. Det er ikke noe krav om å bruke apparatet i intervjuene. Av den grunn har alle informantene blitt informert om bruken av lydopptak. Transkribert materiale som har blitt utarbeidet har blitt oppbevart på en sikker dataservert fra NMBU. Alt av innsamlet datamateriale, kontaktinformasjon og lydopptak vil bli slettet ved prosjektets slutt den 02. juli 2020.

Refleksivitet til forskerrollen

En forsker må være klar over sin egen rolle, og hva det betyr for de funnene en forsker gjør (Leseth & Tellmann, 2014, s.15). I et forskningsprosjekt hvor en bestemmer å velge intervju som metode, må en forsker være klar over de etiske og metodologiske utfordringene som en støter på. På forhånd av intervjuene valgte jeg å utforme åpne spørsmål i intervjuguiden, slik at jeg kunne innhente forskjellige svar fra informanter.

Det å være intervjuer med personlig kjennskap til forskningsfenomenet kan bidra til å påvirke svarene til enkelte informanter. Med personlig kjennskap til forskningsfenomenet har jeg som forsker mulighet til å spørre oppfølgingsspørsmål som kan påvirke svar, slik at det samsvarer med egne erfaringer og meninger. Av den grunn valgte jeg konsekvent å ikke snakke om egne erfaringer og opplevelser frem til intervjuet var slutt. Det kan tenkes at informantene hadde svart annerledes dersom jeg hadde presentert min bakgrunn innen forskningsfenomenet.

Fra begynnelsen av intervjuprosessen følte jeg at informantene var trygge på å svare spørsmålene som ble stilt i intervjuene. Selv om jeg er født og oppvokst i Norge, har det uvanlige navnet mitt, en sterk identitet. Det er forståelig at navnet speiler innvandrerbakgrunn, og at dette kan ha påvirket svar fra informanter. Dette betyr at en forsker med etnisk norsk bakgrunn muligens kan ha fått andre svar enn det som har blitt presentert i denne oppgaven.

3.8 Feilkilder

På grunn av smittevernstiltakene som har blitt innført i Oslo kommune, da denne oppgaven blir utformet er det betydelig mange begrensninger og feilkilder for oppgaven som har blitt dannet. Det er kun et intervju som har blitt gjennomført på arbeidsplassen til en informant. De andre intervjuene ble gjennomført over telefon, og informantene har vært hjemme, da intervjuene har blitt gjennomført. Ved intervju over telefon følger det med en del hindringer sammenlignet med et intervju som foretas på et offentlig sted. Det er ikke mulig å registrere holdningene, kroppsspråket til informantene ved intervju over telefon, noe som er en svakhet for intervjuet, fordi det kan gi viktige opplysninger til behandling av intervjuanalyse.

I tillegg var det noen ganger problematisk å tolke hva som ble sagt i noen intervju, fordi det til tider forekom trøbbel med dekning til informantene. Hindringer som dette har ført til at det har vært viktig å ta lydopptak av intervjuene. Opptakene har ført til at jeg som forsker har blitt utfordret til å resonere frem til gitt svar fra informant. Andre feilkilder som kan ha kommet i oppgaven er det begrensede observasjonsstudiet. Funn fra observasjonsstudiet som har blitt presentert er litt mangelfullt, og gir kun en introduksjon til det som skal undersøkes i oppgaven. Et fullstendig observasjonsstudium ville bidratt til å bekrefte funn fra kvalitative intervju.

DEL 2
Empiri

Kapittel 4 - Historie knyttet til Eidsvolls plass

Dette kapitlet presenterer oppgavens første empiriske funn. Resultatene er hentet fra arkiv- og dokumentanalyse. Kapitlet er firedele. Først er det en kort introduksjon av caseområdet, Eidsvolls plass. Deretter vil historie knyttet til Eidsvolls plass, hvor parallellhistorie knyttet til Norge og Stortinget blir presentert. Det blir presentert kort historie knyttet til demonstrasjoner på Eidsvolls plass. Helt tilslutt er det en kort oppsummering av funn fra kapittel 4. Funn presentert i dette kapitlet vil være viktig informasjon for å besvare underproblemstilling 2:

“Hvordan har Eidsvolls plass utviklet seg?”

4.1 Introduksjon til Eidsvolls plass

Eidsvolls plass er en offentlig plass som ligger plassert i bydel Sentrum. Plassen ligger foran Løvebakken, og grenser til veiene Karl Johans gate, Rosenkrantz' gate og Stortingsgata (se figur 6). Stortingsanlegget er vendt ut mot den offentlige parken. Grunneier av plassen er Stortinget, hvilket betyr at Stortinget har ansvar for å drifte og forvalte bruken av plassen.

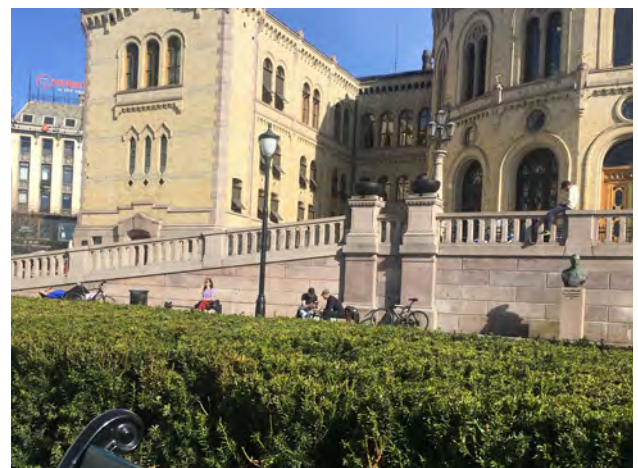

Figur 6. Oversiktskart over caseområdet (Openstreetmap, 2020)

-- -- Valgt caseområde

Parkområdet kan betraktes som en flerfunksjonell plass. Plassen brukt til politiske, humanitære og religiøse markeringer, og blir brukt som en gjennomfartsvei i hverdagen. Det kan være flere faktorer til dette. Plassen ligger for eksempel vegg i vegg med et av byens mest betydningsfulle gater, Karl Johans gate. Etersom Karl Johans gate i dag er en merkverdig handlegate i Oslo, er det tydelig at det er mange arbeidsplasser rundt Eidsvolls plass. Derfor er det ikke problematisk å forestille seg at det er mange mennesker som går forbi plassen hver dag. Om sommeren får Eidsvolls plass en park funksjon som betyr at folk kan møtes, spise lunsj, snakke sammen og slappe av. Figur 7 og 8 illustrer dette.

Figur 7. Et bilde av Eidsvolls plass som illustrer den hverdagslige bruken (Abinaya A. Philip, 2020).

Figur 8. Eidsvollsplassen sett fra Løvebakken (Abinaya A. Philip, 2020)

Figur 9. Portrettbyste av Christian Michelsen (Abinaya A. Philip, 2020).

På plassen finner man flere skulpturer som har blitt avduket i forskjellige perioder. Foran stortingsbygget og Løvebakken er en portrettbyste av Christian Michelsen som ble avduket i 1980. Michelsen var Norges statsminister fra 1905 til 1907, og er kjent for rollen han hadde under unionsoppløsningen i 1905 (Mardal, 2020). I 1995 ble en statue av Carl Joachim Hambro avduket, på parkanlegget mot Stortingsgata. Hambro er kjent for sin innsats da tyskerne invaderte Norge i 1940. Elverumsfullmakten, ble stelt i stand av ham og bidro til at den norske regjeringen kunne foreta viktige avgjørelser for Norge i løpet av andre verdenskrig (Thyness, 2020). Det står en statue av kong Christian Fredrik, på parkanlegget foran Løvebakken, og ble avduket i forbindelse med Grunnlovsjubileet i 2014. Kong Christian Fredrik har hatt en sentral rolle for utformingen av norsk politikk under oppløsningen av Danmark-Norge, og har hatt en stor betydning for den etterfølgende selvstendighetskampen (Mykland, 2020).

Figur 10. Statue av Carl Joachim Hambro (Abinaya A. Philip, 2020).

Figur 11. Statue av Kong Christian Fredrik (Abinaya A. Philip, 2020).

Figur 12. Statue av Johan Sverdrup (Abinaya A. Philip, 2020)

Figur 13. Synlig sikkerhetstiltak ved inngangen til Eidsvoll's plass og Løvebakken fra Stortingsgata (Abinaya A. Philip, 2020).

Figur 14. Synlig sikkerhetstiltak ved inngangen til Eidsvoll's plass og Løvebakken fra Karl Johans gate (Abinaya A. Philip, 2020).

Figur 15. Synlige kamera på plassen (Abinaya A. Philip, 2020).

Synlige sikkerhetstiltak

Etter noen observasjoner av plassen får man inntrykk av at det ikke er høy sikkerhet rundt selve plassen. To kameraer vendt mot bygget og sikringselementer på hjørnene av det faste dekket er de synlige sikkerhetstiltakene på plassen. Terrenget har en naturlig stigning, men en får inntrykk av at plassen har et flatt terreng. Hele området ligger et trinn over veiene og gatene rundt, men som en ikke tenker over når en står på plassen. Det er derimot plassert flere sikringselementer på begge inngangspartiene ved Løvebakken. Store blomsterkasser er plassert langs Karl Johans gate. Blomsterkassene, kameraene og sikringselementene er tiltak som indikerer at det er tenkt å sikre selve stortingsbygget og folk som oppholder seg i bygget. Plassen fremstilles som en trygg og åpen plass, uten mange markante sikkerhetstiltak. Det er en mulighet for at det er andre sikkerhetstiltak på plassen, enn det som er registrert i oppgaven. Akersgata, veien bak stortingsbygget er totalt stengt av for trafikk (se figur 16). Dette viser at det er foretatt flere sikkerhetshensyn på baksiden av bygget.

Figur 16. Bildet viser sikkerhetstiltakene på baksiden av stortingsbygget med blant annet kamera, blomsterkasser og andre sikringselementer (Abinaya A. Philip, 2020)

4.2 Historisk utvikling av Eidsvolls plass

Norsk historie har vært preget av mange forskjellige hendelser. For denne oppgaven er det markant å se tilbake til perioden da den norske grunnloven ble formet 1814 av Eidsvollsforsamlingen, i Eidsvoll. Grunnloven var en viktig faktor for de moderne frihetstankene som ble dannet i den norske befolkningen, da Danmark trakk seg ut av Norge som følge av Napoleonskrigen. Napoleonskrigen førte til at Norge som følge av tapet måtte gå i union med Sverige. På bakgrunn av grunnloven som ble underskrevet av den nyvalgte kongen og danske prins Christian Fredrik, måtte svenskene godta at Norge hadde et selvstendig styresett. Grunnloven var også et viktig element da Norge løsrev seg fra Sverige og ble selvstendig i 1905 (Eidsvoll1814, 2020).

Etter at grunnloven ble underskrevet pågikk det i lang tid en diskusjon om hvor stortingsbygget skulle plasseres. Det ble i 1814 på samme tid som grunnloven ble konstituert bestemt at Christiania (dagens Oslo) skulle være hovedstaden i Norge. På grunn av dette ble det raskt bestemt at stortingsbygget skulle plasseres i Christiania. Etter mange vurderinger ble det tilslutt bestemt at bygget skulle plasseres etter en byplan utarbeidet av Hans Ditlev Frantz Linstow (Butenschøn & Brodey, 2016, s. 35). Før området fikk navnet Eidsvolls plass og ble eid av Stortinget, tilhørte området generalkonsul Andreas Grüning, frem til 1840-årene. Utformingen og transformeringen av den nåværende Stortingsgata, som deler området i to, ble startet opp etter Grünings død 1842. I 1846 solgte enken til Grüning den nordlige delen av området til huseierne. Huseierne hadde planlagt at plassen foran gårdene deres skulle være fri, og ble anlagt som park. Plassen fikk dermed navnet Huseiertomten. Huseiertomten ble overdratt av staten på betingelse av at det ikke ble oppført bygninger uten samtykke av gårdeiere rundt plassen, i 1858 (Mæhlum, 2016).

Plassen ble døpt og grunnlagt Eidsvolls plass ved Grunnlovens 50-årsjubileum, i 1864, rett før stortingsbygget ble ferdig bygd. Navnet Eidsvolls plass kommer av grunnloven som ble skrevet i 1814 på Eidsvoll. Siden plassen er sterkt tilknyttet stortingsanlegget, er det viktig å nevne at Stortinget ble ferdig bygd i 1866. Planleggingen og utformingen av Stortinget og Eidsvolls plass pågikk over en lang periode, og det er tydelig lagt mye arbeid i utformingen av stortingsbygget. Da Stortinget først skulle bygges pågikk det i lang tid en diskusjon, om hvor man skulle plassere bygget. Butenschøn har i boken Stortinget skrevet at bygget tilslutt bevisst ble plassert etter "(...) en nasjonal komposisjon av institusjoner (...)" (Butenschøn & Brodey, 2016, s. 35). Det var viktig at Stortinget ikke skulle oppfattes som et underordnet bygg av slottet. Stortingsbygget skulle være selvstendig og samtidig ikke utfordre slottet. Bygget ble derfor tilslutt plassert på siden av Karl Johans gate, og vendt ut mot slottet (Butenschøn & Brodey, 2016, s. 35).

Butenschøn skriver også om den store forskjellen rundt utformingen av eksteriøret til slottet i Norge og Stortinget. Forskjellen han peker på er altanen. Plassen kongen møter folket på, som er hevet en meter fra bakken. Ved å heve en inngangspartiet på et bygg kan det fort oppfattes som et klassestyrt samfunn. Derfor kan man tydelig se at det har vært viktig for representantene å utarbeide en verdig bygning, hvor man ikke fikk inntrykk av forskjellen mellom de folkevalgte politikerne og sivilbefolkningen. Dette er grunnen til at en valgte å utforme inngangspartiet på bakkeplan, slik at de folkevalgte politikerne hadde mulighet til å møte sivilbefolkningen ved Løvebakken og nede på

Eidsvolls plass. I 1959 fikk stortingsbygget et tilbygg, fordi det trengtes kontorplasser (Butenschøn & Brodey, 2016, s. 35). Etter planene til Linstow skulle kvartalene langs Karl Johans gate være tettbygd, men beboere i området valgte å sette planene tilside og kjøpte opp tomtene, da de ble aksjonert (Thiis-Evensen, et al., 2000, s. 35). På 1800 -tallet var Eidsvolls plass en sammenhengende park, og tilhørte paléeierne av Karl Johans gate. Eidsvolls plass ble senere solgt til staten med intensjon om å forbeholde området ubyggd. Området rundt har i dag blitt utbyggd. Og parken er delt inn i tre kvartaler hvor man har Eidsvolls plass øst (kvartalet foran stortingsbygget), Eidsvolls plass vest (kvartalet med Spikersuppa) og Studenterlunden (kvartalet foran Universitetet i Oslo) (Moe, 2011). I boken *Stortinget og kunsten* blir det skrevet at plassen reflekterer holdninger og verdier fra romantikken. Da romantikken var kjent for å ha romantiske holdninger til naturen. Romantikken blir beskrevet som en tid hvor det var viktig å være i det åpne og frie landskapet. Det frie landskapet var forfriskende og helsefremmende å oppholde seg i sammenlignet med det ellers tettbebygde landskapet. Det er også skrevet at parker tidligere var forbeholdt folk som bodde i slott. Derfor skulle denne parken være til inspirasjon for folket og gi en opplevelse av frihet (Thiis-Evensen, et. al., 2000, s. 35).

Slik det er nevnt tidligere i dette delkapittelet har likevel utformingen av Eidsvolls plass blitt diskutert i Stortinget over flere perioder. Dette kommer av omstendigheter og situasjoner som er med samtiden. Allerede i 1836 luftet den kjente Henrik Wergeland, tanken om å bygge et nasjonaltmonument til ære for grunnloven. Denne tanken ble gjenopptatt og skulle stå ferdig til hundreårsjubileet i 1914. Det ble utlyst en konkurranse, og etter mange diskusjoner valgte myndighetene i 1924 bidraget til billedkunstneren Wilhelm Rasmussen (se figur 17). Forslaget hans var en 31m søyle dekorert med historiske motiver, vikinghøvdinger nederst og eidsvollsmennene øverst. Det ble gjennomført en prøveoppsetting av Eidsvollssøylen i 1926 (se bildeserie 1, Bilde 3 - 1926). Arbeidet ble derimot stoppet midlertidig under krigen. På denne tiden ble Rasmussen medlem av NS, og etter endt krig ble han dømt som landssviker. Etter hans død ble det igjen en diskusjon om oppføring av monumentet, og det ble tilslutt vedtatt at monumentet ikke skulle reises (Butenschøn & Brodey, 2016, s. 38).

I tillegg til utforming av et monument på plassen har det vært en diskusjon om utforming av en monumental trapp fra Løvebakken ned til Eidsvolls plass (se figur 17). Trappen skulle symbolisere forbindelse mellom bygning og by. Dette forslaget ble også kraftig nedslått, og ble betraktet som komplisert og kontroversielt. Konklusjonen til dette forslaget ble at det kun ville føre til en større distanse mellom de folkevalgte politikerne og sivilbefolkningen. Plassen skulle binde de folkevalgte politikerne med sivilbefolkningen, ikke skape en større avstand (Butenschøn & Brodey, 2016, s. 38).

Figur 17. Bildet viser en utstilling av hvordan Eidsvolls plass og stortingsbygget var tenkt i utgangspunktet (Abinaya A. Philip, 2020).

Figur 18. Et oversiktsbilde av Eidsvolls plass fra 1956 (Norgebilder, 2020).

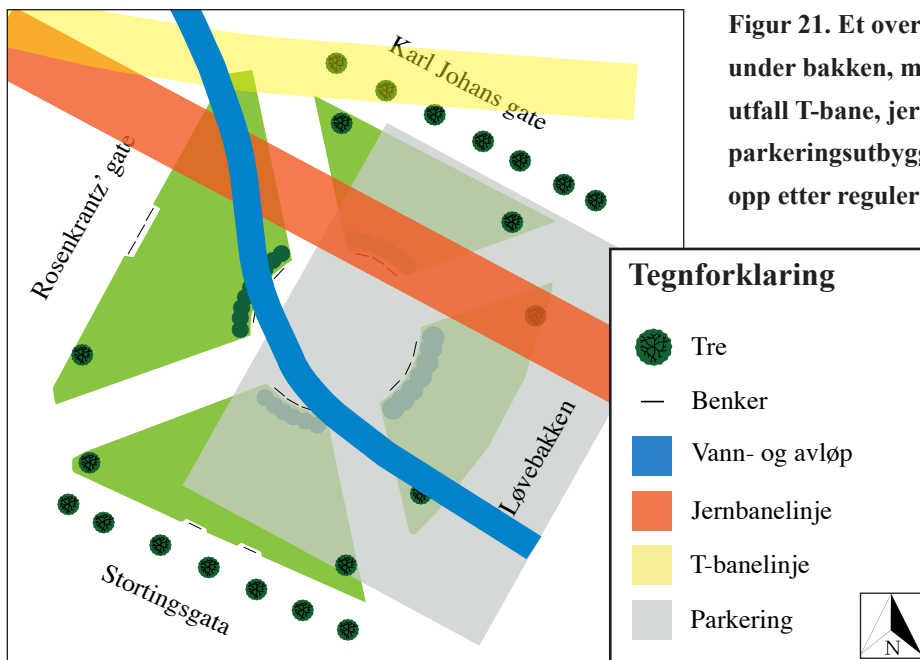
Figur 19. Et oversiktsbilde av Eidsvolls plass fra 2019 (Norgebilder, 2020).

En artikkel av VG fra 1963 skriver om problematikken rundt bilbruken på Løvebakken og Stortingsplass, og kabalen rundt plassering av et parkeringsanlegg under bakken (VG, 1963). Plassen ble gravd opp igjen i 1988, og utformet et fire etasjers høy parkeringsanlegg med plass til ca. 200 biler, varemottak og lager. Oslo kommune måtte uansett grave opp plassen på den tiden for å bygge et fjernvarmeanlegg, derfor ble det tilbudt å bygge luksugarasje til politikerne samtidig. Det ble stilt krav om å bygge ferdig garasjen mellom 10. desember, nobelutdelingen og innen 17. mai. To dager, hvor plassen blir brukt hyppig og presenterer Norges beste side for omverden (Butenschøn & Brodey, 2016, s. 40).

Bilder av Eidsvolls plass (se figur 18 og 19) tyder på at plassen tidligere var mindre dekket av grønne flater, og hadde større flater dekket av grus. Dette henger sammen med at plassen har blitt gravd opp i forbindelse med etablering av T-bane og jernbaneutbygging, samt det mye omtalte parkeringsanlegget. I flere tiår pågikk det diskusjoner om hvor parkeringsanlegget skulle plasseres. Ifølge sporveien åpnet Sentrum stasjonen, senere kjent Stortinget, 09.01.1977. Stasjonen ble igjen stengt for ombygging 1983-87 (T-banestasjonene i øst - AS Oslo Sporveier, u.å.). Ombyggingen skyldes en vannlekkasje. Arbeidet med vannlekkasjen førte til at utbyggere hadde bedre tid til å starte arbeidet med å koble vestlige og østlige baner. I 1993 ble vest- og østgående T-baner koblet sammen tilslutt (Eggesvik, 2016).

Figur 20. Eidsvolls plass og Løvebakken sett fra Prestegata. Bildet viser innkjøring til parkeringsanlegget under Eidsvolls plass (Abinaya A. Philip, 2020)

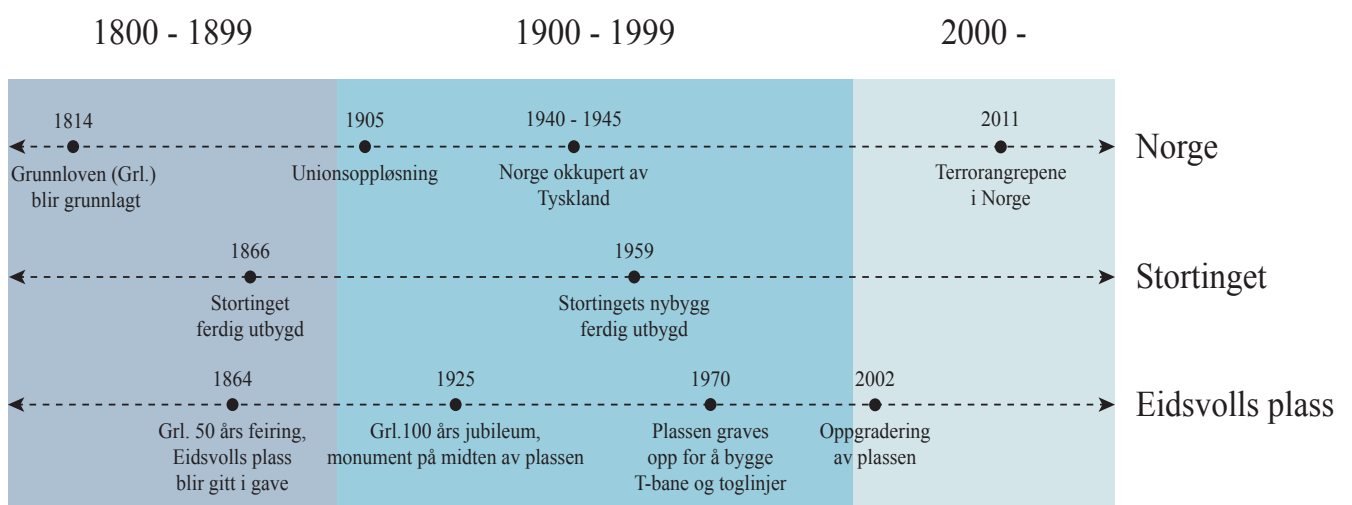

Figur 21. Et oversiktsbilde av Eidsvolls plass under bakken, med et tydeligere bilde av hva slags utfall T-bane, jernbane, vann og avløp og parkeringsutbygging har medført. Kart er tegnet opp etter reguleringsplan fra Oslo kommune.

Etter både parkerings- T-bane og togutbyggingen har det i ettertid ikke blitt utført store utbyggingsprosjekter på Eidsvolls plass. Plassen ble oppgradert senest i 2002, hvor anledningen var unionsoppløsningsjubileet som skulle finne sted 7.juni 2005. Plassen ble oppgradert for 2,5 millioner kroner. Pengene ble brukt for å montere “9000 nye brostein, 26 grønnmalte benker og 9 sortlakkerte søppelbøtter (...)” (Løken, 2002). Det ble satt ut nye benker, søppelkasser, blomster og trær på plassen. I den anledning fikk man også nye søppelkasser plassert i området rundt Spikersuppa, og helt opp til Studenterlunden (Løken, 2002).

Etter terrorangrepet i 2011 ble Eidsvolls plass brukt for å avlegge roser til minne om de avdøde på Utøya og regjeringskvartalet. Dette viser at plassen har vært igjennom flere forskjellige faser.

Figur 22. Tidslinjen gir oversikt over markante hendelser i Norge og Stortinget. Nederste linje viser utvikningen av Eidsvolls plass. Tidslinjen tar utgangspunkt i flere av årstallene nevnt tidligere i delkapittelet.

Bildeserie 1 - 70 års innflytelse av utviklingen ved Karl Johans gate på Eidsvolls plass

Bilde 1 - 1870

Bildet viser en nysådd gressplen. En tom gate uten noen fysiske elementer. Det er ingen benker, og ingen mennesker. Bildet gir inntrykk av at det er et av de første bildene, tatt av Eidsvolls plass (Lindegaard, 1870).

Bilde 2 - 1910

Bilde 2 - 1910 er tatt ca.40 år etter *Bilde 1 -1870*. Tydelig utvikling av bybildet. Det er store frodige trær på plassen. Det er benker og lyktestolpe på plassen. Bygningen ved siden av Grand Hotel er endret. På Karl Johans gate kjører det i dette bildet, trikk (Neupert, 1910).

Bilde 3 - 1926

Bilde 3 - 1926 viser Stortinget i bakgrunnen. Bildet er tatt etter prøveutstillingen av søylen på Eidsvolls plass. Trærne på plassen ser veldig høye. Det er mange mennesker på *Bilde 3 - 1926*. På Karl Johans gate er det en trikk i bakgrunnen. Bildet er svært preget av det nye kjøretøyet, bil (Neupert, 1926).

Bilde 4 - 1940

Bilde 4 - 1940, tyske soldater marsjerer oppover Karl Johans gate. Stortinget i bakgrunnen. Trærne på plassen er mindre frodig sammenlignet *Bilde 3 - 1926*. Mange mennesker samlet langs gaten (Ukjent, 1940).

Bildeserie 2 - Ulike elementer som har blitt innført og symbolikken av Eidsvolls plass i 100 år

Bilde 1 - 1898

Inngangspartiet til Stortinget virker tilgjengelig for sivilbefolkningen. Trærne på plassen ser frodige ut, og man får følelsen av skog eller naturlandskap. Bildet viser en del mennesker på plassen. På høyreside av bildet kan man tyde et trikkespor oppover Stortingsgata (Skøien, 1898).

Bilde 3 - 1960 - tallet

Det er en holdeplass langs stortingsbygget, fordi menneskene står samlet mellom bygget og trikken. Det er ikke like mange grønne trær på selve gressplenen som vist i *Bilde 1-1898*. Det er noen trær, plassert langs det grønne dekket som en allé. En bil står parkert på Eidsvolls plass. Flere biler er parkert utenfor hovedinngangen til Eidsvolls plass. Det er ingen benker på plassen, men mange mennesker som går over plassen (Sætren, 2014).

Bilde 2 - 1905

Bildet viser Stortinget dekorert til edsavleggelsen, 27.11.1905. To dager etter Kong Haakon 7 ankommer Norge. Det norske folket har samlet seg foran Stortinget for å ta imot den nye kongen av landet. Bildet viser hva slags symbol stortingsbygget har hatt på en viktig dag for Norge (Oslo byarkiv, 1905)

Bilde 4 - 1990

Bildet viser en spesiell anledning, siden plassen er pyntet opp med flagg på plassen. Det er benker langs sirkelen i midten. Bak benkene er det pyntet med lave blomsterhekker. I tillegg er det lykter plassert på hvert hjørne for plenen (Johannessen, u.å.).

4.3 Historie knyttet til demonstrasjoner på Eidsvolls plass

Det første delkapittelet viser at Eidsvolls plass i utgangspunktet ikke var utformet for bruk til demonstrasjoner. Eidsvolls plass var en park som skulle betjene beboerne i området og folk som lengtet etter grøntområder i en tettbygd by, slik det er nevnt i historie delen. Det er få bilder av selve plassen, og bildene man finner fra før 1900 viser at parken kun ble brukt av noen mennesker. Folket samlet seg på plassen ved store markante anledninger. I bildeserien ser man dette spesielt til edsavleggelsen (se bilde 2 -1905, i bildeserie 2). Ettersom det ikke er noen konkrete bilder eller nyhetsartikler som nevner demonstrasjoner før en artikkel fra 1919, er det problematisk å tidsfeste når den første demonstrasjonen tok plass på Eidsvolls plass. Dagbladet har skrevet en nyhetsartikkel, hvor svenske Gustav Sundin blir straffet på grunn av uheldig oppførsel under en demonstrasjon foran Stortinget. Artikkelen er en rettelse av en tidligere artikkel på bakgrunn av at det tidligere hadde blitt skrevet “at Sundin blev dømt fordi, han ved en demonstrasjon utenfor stortinget sa nogen hissig ord...”(Dagbladet, 1919). I rettelsen viser det seg at straffen ikke gjelder ordbruken “under demonstrasjonen utenfor stortinget 4.mars 1918”, men at Sundin er dømt for opptøyer som ble påført butikker. Demonstrasjonene ble gjennomført i sammenheng med en forening for arbeidsløse (Dagbladet, 1919).

Det er få bilder i arkivene på nett som viser demonstrasjoner. Et bilde funnet fra *Oslobilder* viser imidlertid en demonstrasjon som fant sted i 1934. Demonstrasjonen foregår foran Stortinget, men stortingsbygningen er ikke synlig i bildet. Derfor er det problematisk å si noe om demonstrasjonen foregår på Eidsvolls plass. Under bildet står det kun skrevet “Demonstrasjon foran Stortinget mot arbeidsløshet og for Arbeiderpartiets kriseplan, 20. mars 1934.” (Eyjolfsson, 1934). Videre er det tydelig at det er mange deltakere som har møtt opp på bildet. Det er skrevet flere artikler fra samme tid, med samme type bildet festet til artikkelen (Arbeiderbladet, 1934). Dette indikerer på at det har vært utført kultur for demonstrasjoner flere ganger på plassen.

Når det gjelder søknader om tillatelse fra politiet, er dette utfordrende å finne informasjon om. Det eneste som er sikkert er at politiloven, stiller krav til at demonstrasjoner skal meldes, og loven ble innført i 1995. Likevel har det før 1995 også vært forskrifter hvor det har vært krav om tillatelse eller har hatt meldeplikt. Det er flere artikler og bilder som viser demonstrasjoner foran Stortinget i 1952. VG har skrevet en artikkel, hvor Stortingets presidentskap vedtok et forbud mot demonstrasjoner på Eidsvolls plass, «Forbudet ble motivert med at det hadde vist seg at balustraden på Løvebakken kunne svikte dersom folk trengte på der...» (VG, 1952a). Etter et par demonstrasjoner så man at balustraden, rekkverket på Løvebakken som skiller Løvebakken og Eidsvolls plass, smuldret og forvitret gradvis, fordi den ikke var solid. Det hadde i tillegg vært flere tilfeller hvor folk klatret på balustraden, og politiet måtte gripe inn (se bilde 1 - 1956, i bildeserie 3). Hensynsløs bruk av plassen førte til at presidentskapet gav ordre om at demonstrasjoner skulle hovedsakelig finne sted på Stortingsplass, og at det kun ved spesielle tilfeller skulle tillate demonstrasjoner på Eidsvolls plass. Presidentskapet møtte motstand fra politiet, som uttalte at Stortingsplass var lite egnet, da markeringer der ville føre til konflikt med biltrafikken på Karl Johan «...som jo er hovednerve i byens trafikk...» (VG, 1952b). Det er flere artikler som er skrevet etter dette som viser at dette forslaget ble avskaffet, og at det var flere demonstrasjoner som fant sted på plassen.

Det er lite tilgang til informasjon om alternative løsninger for demonstrasjoner som ble gjennomført da T-bane, tog og parkeringsutbyggingen på Eidsvoll's plass fant sted. Da Covid-19 utbruddet rammet Norge ble det skrevet tydelige retningslinjer for gjennomføring av demonstrasjoner utenfor Eidsvoll's plass. Retningslinjene ble skrevet i tråd med folkehelseinstituttets og Oslo kommunes retningslinjer for smittevern (se bilde 4 - 2020, i bildeserie 3).

Bildeserie 3 - Et skifte ved begrensninger av gjennomførte demonstrasjoner

Bilde 1 - 1956

Bildet viser en demonstrant som har klatret opp på en av løvene, på Løvebakken. Det vises tydelig at politimannen griper tak i en demonstrant. Rundt står det mange demonstranter i forskjellig alder, til og med små barn, hovedsakelig menn (Dagbladet, 1956).

Bilde 3 - omtrent 1980

Det er mange demonstranter i bakgrunn, mulig rettet opp mot stortingsbygget. To politimenn ser ned, og er muligens i dialog med demonstrantene som står med ryggen til i bildet (Heiberg, u.å.).

Bilde 2 - 1968

En politibil er stanset av sittende og stående demonstranter på Eidsvoll's plass. Blant folket spotter man et par politifolk kledd uniform forsøke å få ro over situasjonen. Det kan tolkes at det er en aggressiv stemning blant demonstrantene (Ørsted, 1968)

Bilde 4 - 2020

Koronavirus: Nye tiltak for arrangement i Oslo

På spørsmål om koronavirus og eventuell smittefare henviser vi til [Folkehelseinstituttets nettsider](#) og deres anbefalinger. Det er den enkelte arrangørs ansvar å selv vurdere om markeringen lar seg gjennomføre som planlagt eller ikke.

Vi ber om at alle arrangører forholder seg til Folkehelseinstituttets og Oslo kommunes anbefalinger og pålegg. Dette gjelder for alle markeringer på Eidsvoll's plass, inkludert de markeringer som ble avtalt før 11.05.20.

- 12. mars ble det vedtatt nasjonalt forbud mot alle kultur- og idrettsarrangementer både innendørs og utendørs i hele landet. Forbudet gjelder fra og med 12. mars kl. 18.00 til og med 26. mars 2020 med mulighet for forlengelse. [Les Helsedirektoratets vedtak](#)
- I Oslo kommune er det i tillegg ulovlig å avholde samlinger med over 50 deltakere. Dette gjelder for eksempel forsamlinger, demonstrasjoner og lignende. Det oppfordres allikevel til å unngå enhver form for folkeansamling og at folk holder seg hjemme så langt det er praktisk mulig. [Les Oslo kommunes vedtak](#)

For oppdatert informasjon om situasjonen i Oslo kommune viser vi til [Oslo kommunes nettsider](#).

Retningslinjer for demonstrering på Eidsvoll's plass (Stortinget, 2020).

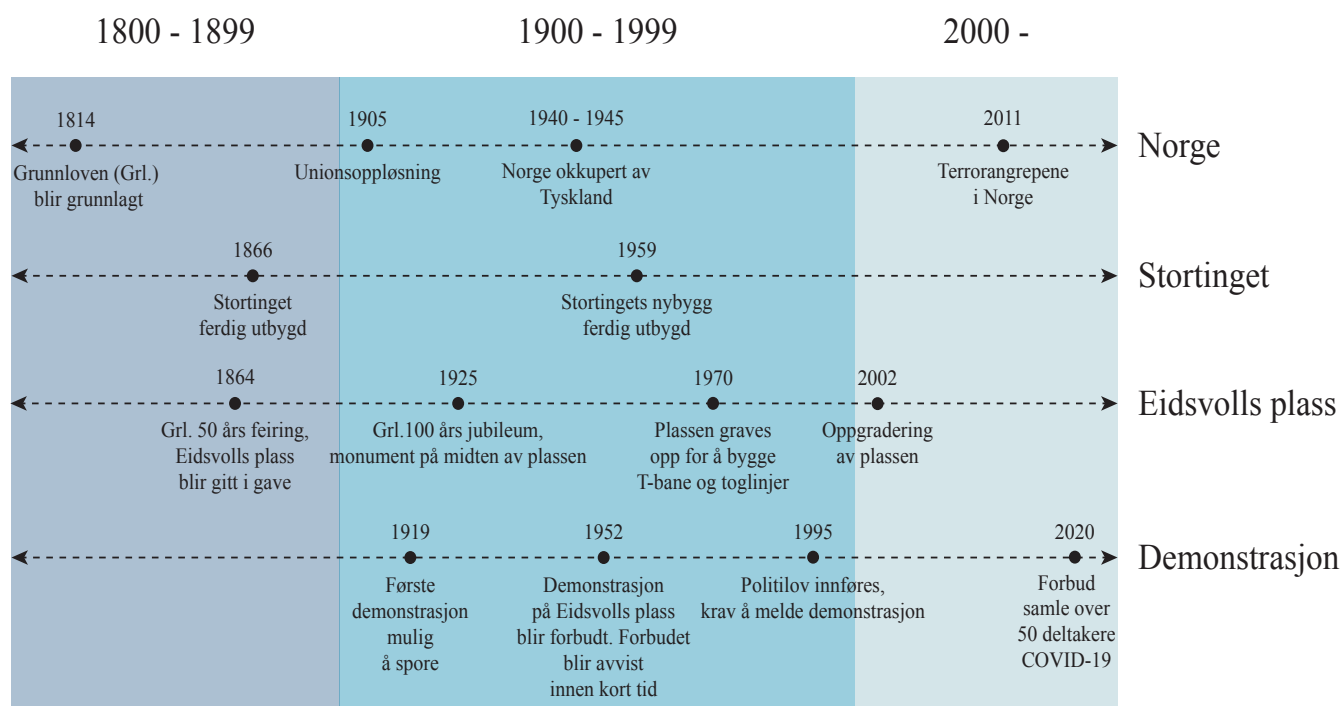
4.4 Oppsummering

Dette delkapittelet gir en kort oppsummering av historie knyttet til Eidsvoll's plass. Historien viser at Eidsvoll's plass har vært igjennom store forandringer, siden plassen fikk tildelt navnet Eidsvoll's plass. Flere av endringene på plassen kommer av ytre faktorer som for eksempel økt bilforbruk blant Oslos innbyggere, store områder som blir brukt til parkering og behov for en bedre kollektivtransport løsning. Utbyggingen av disse løsningene har ført til at det er frigjort større arealer for demonstrerende og det er mindre trafikkfare for demonstrerende.

Det er problematisk å skrive en bestemt dato for når politiet har blitt involvert i håndtering av demonstrasjoner. Det er likevel mulig å informere at politiet har hatt en sentral rolle rundt håndtering av demonstrasjoner i lang tid, på bakgrunn av bilder og avisartikler som har vist politiet i aksjon ved tidligere demonstrasjoner. Politiet har i en diskusjon om alternative områder for arrangering av demonstrasjoner, avslått disse forslagene etter politifaglig vurdering. Avslaget viser også at politiet i lang tid har hatt en sterk stemme når det gjelder avgjørende vurderinger for demonstreringsplass.

Å håndtere diskusjoner rundt arrangering av demonstrasjoner har ikke vært et nytt fenomen for Stortinget. Diskusjonene har handlet om alternative plasser å arrangere demonstrasjoner. Politiet har avslått forslag rundt arrangering av demonstrasjoner på andre plasser, og har hatt en sterk stemme for å gjennomføre demonstrasjoner på Eidsvoll's plass.

De to påfølgende kapitlene vil presentere bruken av Eidsvoll's plass i dag og bruken av sosiale medier som en utvidet plattform av Eidsvoll's plass.

Figur 23. Tidslinjen tar utgangspunkt i markante årstall nevnt tidligere i delkapittelet (Abinaya A. Philip, 2020).

Kapittel 5 - Demonstrasjoner på Eidsvolls plass i dag

Dette kapittelet er delt inn i fire delkapitler, hvor første delkapittel presenterer funn fra intervjuet med forvaltningen. I denne delen presenteres funn knyttet til saksbehandling av demonstrasjonssaker og generell drift av Eidsvolls plass. Andre delkapittel presenterer funn fra intervju med tre forskjellige brukergrupper, og tar for seg deres tanker om utførte demonstrasjon på Eidsvolls plass. Tredje delkapittel presenterer kort funn av pilotobservasjoner som jeg har gjennomført i løpet av forskningsperioden. Siste delkapittel oppsummerer funnene fra kapittel 5. Funnene vil bidra til å svare på underproblemstilling 3:

“Hvordan har man ivaretatt Eidsvolls plass til hensikt for demonstrasjoner, og hvordan benytter brukergruppene seg av plassen?”

For å avklare hvordan Eidsvolls plass blir bevart for demonstrasjonsformål, er det først og fremst viktig å nevne at en enkelt borger i Norge har rett til å samle seg og demonstrere politisk. Denne retten er som nevnt dekket gjennom grunnloven §101. Ved enhver demonstrasjon er den ansvarlige for utføringen av arrangementet pliktet til å melde fra til politiet, jf. politiloven §11, første ledd, «Den som vil benytte offentlig sted til demonstrasjon, opptog, møte, stand eller lignende, skal i god tid på forhånd gi politiet melding om dette.». Det står ikke skrevet mye om hvorfor denne lovparagrafen er opprettet, men det kan tenkes at lovparagrafen ble dannet for at man skulle sikre et offentlig område. Grunnen er at det videre i lovparagrafen står skrevet jf. Politiloven §11, sjette ledd «Politiet kan stanse eller oppløse arrangementer som nevnt i første ledd når de avvikles i strid med nedlagt forbud eller fastsatte vilkår, eller forårsaker slike krenkelser som nevnt i tredje ledd eller ved begrunnet frykt for slike.».

5.1 Funn fra kvalitativt intervju med forvaltning

Saksbehandling

Ifølge informanten som representerer eiendom-, sikkerhets- og serviceavdelingen (ESS) av Stortinget, behandles demonstrasjonssøknader etter felles retningslinjer som er publisert på Stortingets offentlige hjemmeside (se figur 24). Retningslinjene innebærer også at plassen ikke kan bli brukt i kommersiell sammenheng. Demonstrasjonssøknader blir behandlet uavhengig av hvilke partier som representeres på Stortinget, fordi man har en separat administrasjon som behandler driften av stortingsbygget og Eidsvollss plass. Representanten fra ESS understreker at administrasjonen skal være apolitisk. I tillegg til å sende en søknad om avtale med Stortinget, er demonstranter også pliktet til å søke om tillatelse hos politiet, jf. politiloven §11. Dagens praksis tilsier at politiet og ESS har et godt samarbeid for hvordan plassen skal fungere optimalt for demonstrasjoner. Representanten fra ESS forteller at politiet har ansvar for å sørge for at det er ro og orden på plassen. Det er også politiet som har ansvar for å foreta politifaglige vurderinger om for eksempel endring av tid for et arrangement. Denne vurderingen kan eksempelvis forekomme dersom en organisasjon søker om å bruke plassen tett opp mot en annen organisasjons demonstrasjon.

Administrasjonen behandler hovedsakelig søknader etter «førstemann til mølla» - prinsippet, hvilket betyr at dersom man er tidlig ute med å søke plass, får man tildelt området. I noen tilfeller har det likevel forekommet at plassen har blitt delt i to, og to forskjellige grupper har fått lov til å arrangere markeringer på området. Representanten fra ESS informerer at denne type tillatelse kun blir foretatt av politiet og at det er en politifaglig vurdering som er bakgrunnen for slike tillatelser. Denne type oppdeling av plassen har oppstått et par ganger, og kan anses som svært viktig for å vise at man ivaretar det demokratiske aspektet ved plassen. Administrasjonen har i disse situasjonene ansvar for å stille med gjerde, og det er opp til politiets vurdering å stille opp med økt bemanning. I de fleste tilfeller unngås det å organisere en demonstrasjon i etterkant av en annen, ettersom det kan forekomme konflikter om bruk av plassen. For å unngå disse konfliktene har man i nyere tid innført en kalender på nettsiden til Stortinget.

Kalenderen som er publisert på nettsiden til Stortinget, oppdateres fortløpende etter ulike hendelser som foregår på Stortinget. Hendelsene er inndelt i ulike kategorier, slik at det er enklere å finne frem til en bestemt hendelse. Kalenderen gjør det mulig for administrasjonen å avtale bestemte tider til bruk av Eidsvollss plass med ulike brukergrupper, uten at det forekommer konflikter. Representanten fra ESS forklarer at alle avtaler om bruk av Eidsvollss plass foregår gjennom e-post, og ikke gjennom telefonsamtaler. En søknad om demonstrasjon kan sendes inntil 3 måneder før et arrangement skal

Figur 24. Veiledning for innholdstekst i søknad for demonstrasjon (Stortinget, 2020)

gjennomføres. Søknaden blir først besvart med et automatisk svar, og administrasjonen har som regel besvart en søknad innen tre virkedager. H*n nevner også at grunnen til at en har korrespondanse gjennom e- post er at det er ønskelig «... å ha sporbarhet, sånn at ingen skal komme i ettertid å hevde at en politisk motstander eller en annen organisasjon får bedre eller dårligere behandling.». Dette er viktig å nevne, fordi all korrespondanse mellom Stortinget og ulike brukergrupper blir publisert til offentlig ettersyn, etter avsluttet saksbehandling. Nettsiden har også klare vilkår for hvordan det er ønskelig at ulike brukergrupper skal utnytte plassen. Det er forventet at man skal bruke plassen på en forsvarlig måte, og følge samfunnsnormer. For eksempel er det forventet at demonstrerende ikke skal forsøple plassen etter et endt arrangement.

Bruken av kalenderfunksjonen og retningslinjene som er publisert på nettsiden til Stortinget, gjør det lettere for en person å organisere og planlegge en demonstrasjon eller streik. Representanten fra ESS understreker at en ser betydelig forskjell etter gjennomført tiltak om å gi tilgang til denne informasjonen. Tiltakene viser at det i mindre grad forekommer søknader om arrangement av demonstrasjoner på samme tid. Retningslinjene for bruk av plassen har eksistert veldig lenge, men har ikke vært like utfyllende og har lenge vært utydelig. H*n legger derfor til at administrasjonen sitter igjen med et positivt inntrykk av revidering og publisering av retningslinjene for offentlig innsyn. Grunnen til dette er at man ser en vesentlig forskjell i kommunikasjon mellom organisator og driftsadministrasjonen, sammenlignet med saksgangen tidligere. Tidligere kunne en ikke sjekke om plassen var ledig på nett. Demonstranter som ønsket å bruke plassen måtte kontakte Stortinget direkte. Ifølge representanten fra ESS er det tydelige resultater etter at Stortinget begynte å bruke digitale løsninger.

Drift og vedlikehold

På bakgrunn av at Stortinget er grunneier av Eidsvoll's plass, er det viktig å nevne at Stortinget har ansvar for drift og vedlikehold av området. Representanten fra ESS forteller at en bindende avtale mellom Stortinget og en organisator betyr at det organiserende leddet har ansvar for at området blir benyttet på en forsvarlig måte. Dersom det oppstår vandalisme og hærverk under en demonstrasjon, har Stortinget rett til å kreve erstatning fra de organiserende, gjennom en faktura. De fleste reglene som gjelder for plassen er generelle regler, likevel har administrasjonen valgt å publisere reglene på nettet (se figur 25). Skader som blir påført plassen etter resultat av bruken til store grupper mennesker er en utgift Stortinget tar ansvar for. Representanten fra ESS forteller i løpet av intervjuet at det er kameraer i området rundt Stortinget, så skader som blir påført plassen etter demonstrasjoner blir registrert.

Hvilke restriksjoner gjelder for gjennomføring av markeringen?	
1.	Markeringen skal gjennomføres på en slik måte at arbeidet i Stortinget ikke blir forstyrret, og slik at det er mulig å komme uhindret til og fra stortingsbygningen.
2.	Markeringen skal finne sted på Eidsvoll's plass, ikke på Løvebakken eller mot Karl Johans gate.
3.	Markeringen skal foregå på den delen av plassen som har fast dekke, primært i den steinbelagte sirkelen midt på plassen.
4.	Det er ikke anledning til å blokkere gangveiene rundt plassen.
5.	Det er ikke tillatt å slå opp telt på plenen, grave i eller på andre måter skade plen, trær eller busker. Det er heller ikke tillatt å klatre i trær eller busker på Eidsvoll's plass.
6.	Plakater eller bannere skal ikke henges opp i trær, fra statuer eller fra Løvebakken.
7.	Ytre rammer for markeringer på Eidsvoll's plass er fra 07.00 til 22.00. Det er ikke tillatt å overnatte på Eidsvoll's plass eller å oppbevare utstyr på plassen over natten.
8.	Det er strengt forbudt å kjøre bil eller parkere på Eidsvoll's plass.

Figur 25. Utdrag av reglene for bruk av Eidsvoll's plass (Stortinget, 2020).

Representanten fra ESS uttaler at det ligger et forbedringspotensial for optimal utnyttelse av plassen, og påpeker at noe av problemet ligger i bilbruken blant organiserende. Bruken av kjøretøy forekommer i sammenheng med å rigge opp og rydding etter et arrangement. Representanten fra ESS forteller at det av sikkerhetsmessige og praktiske årsaker ikke skal parkeres kjøretøy på området. Bilbruk i stor grad på plassen, medfører mye skade. For å unngå skader på plassen er det totalt forbudt med bil på stedet. Representanten fra ESS nevner at det eneste som kan overgå bruken av Eidsvoll's plass er Stortingets egen bruk av plassen, og legger til at denne bruken ikke har som formål med å provosere samfunnet. Stortingets informasjonskampanjer og plassering av juletre på plassen er noen eksempler på hva denne bruken går ut på. Slike utnyttelser skjer veldig sjeldent, men arrangører av en demonstrasjon har ansvar for at det ikke forekommer skader på plassen.

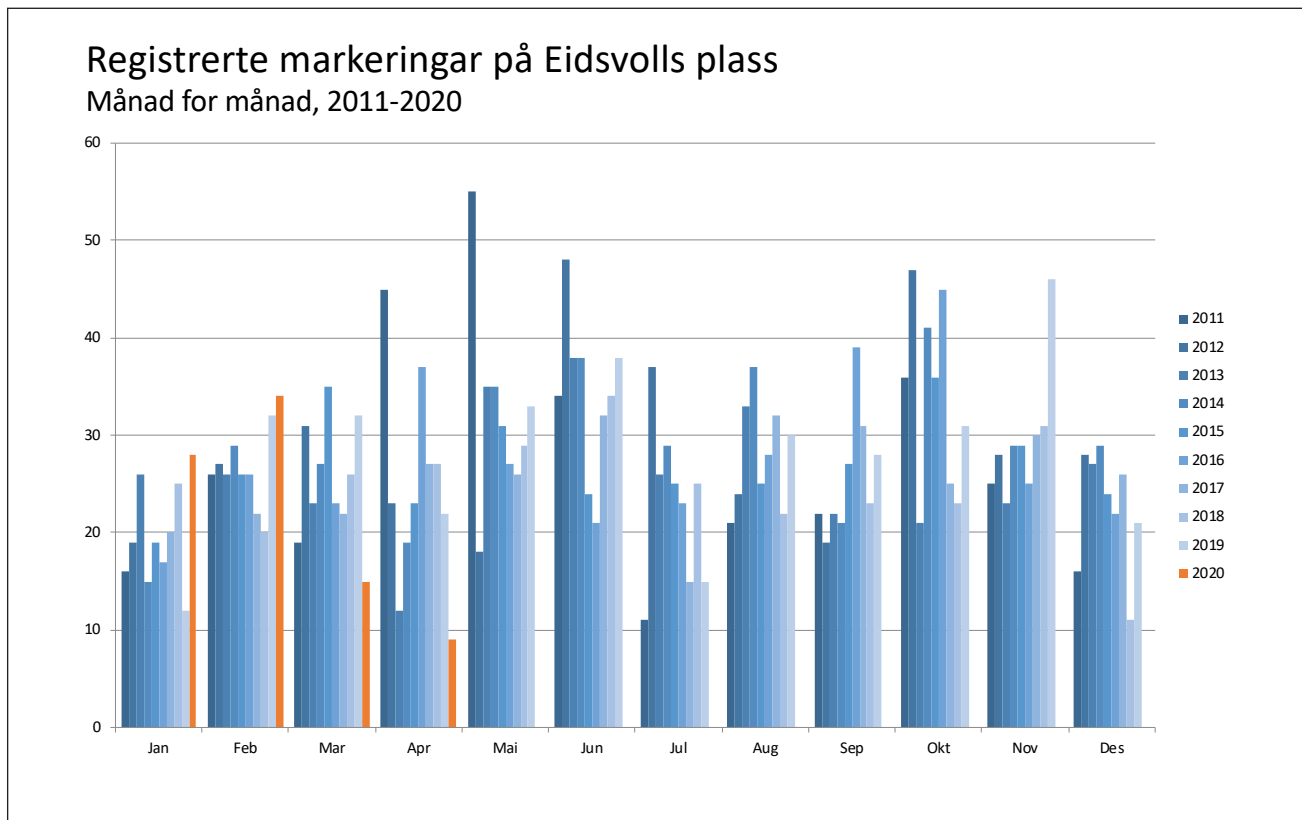
Vurdering av dagens bruk

Administrasjonen ser som nevnt tidligere en fremgang etter at teknologien har utviklet seg. Slik det er nevnt i starten foregår all saksbehandling over e-post. I tillegg til at all saksbehandling foregår over e-post, meddeler representanten fra ESS at administrasjonen med sosiale medier har mulighet til å skaffe informasjon om diverse markeringer på stedet. Ved bruk av sosiale medier kan man estimere et tilnærmet antall deltakere som vil delta på et fremtidig arrangement. Sosiale medier gjør det mulig å kartlegge omtrent hvor mange som vil delta på en demonstrasjon, dersom det er ønskelige å ha oversikt over demonstrasjoner.

Representanten fra ESS gir et positivt inntrykk til bruk av Eidsvoll's plass til demonstrasjoner, og sier at plassen kunne blitt brukt enda hyppigere. En statistisk oversikt utarbeidet av administrasjonen viser hvor mange ganger plassen har blitt brukt de siste 10 årene, og indikerer at gjennomsnittet ligger mellom 300 og 320 markeringer i året. Disse tallene tyder på at plassen blir brukt i stor grad. Svingningen i tabellen tyder på at det er noen år da engasjerende saker har ført til et behov for å demonstrere, enn andre år.

I forkant av intervjuet hadde representanten fra ESS gjort klar en statistisk tabell, med oversikt over antall demonstrasjoner som er utført de siste tiårene. I etterkant av intervjuet har tabellen blitt videre utarbeidet, og den nye tabellen presenterer tall fra 2020. Det er tydelig at Covid-19 utbruddet har satt et stort preg på bruken av plassen. Ut ifra tabellen (se tabell 4) ser det likevel ut til at det har blitt gjennomført noen demonstrasjoner på plassen. Det påpekes i intervjuet at flere demonstrasjoner blir arrangert i helger enn vanlige ukedager. Fredager og lørdager faller ofte naturlig som dagen for streik, fordi de fleste mennesker har fri og mulighet til å delta og demonstrere. Det blir selvfølgelig arrangert demonstrasjoner ellers i ukedagene, men da faller ofte demonstrasjonstidspunktet ved kveldstid. Ifølge den offentlige kalenderen til Stortinget, har flere demonstrasjoner blitt gjennomført på samme dag, men ulike tidspunkter. Gjennom kalenderen sitter en igjen med et inntrykk av at deler av demonstrasjonene som har blitt utført på plassen, gjenspeiler glimt og situasjonsbilde av en pågående sak som skaper frustrasjon. Andre demonstrasjoner er knyttet til saker som eventuelt skal opp til høring. Dette er ofte grunnene til at demonstrasjoner faller på en normal hverdag.

Tabell 4. Stastikk over antall demonstrasjoner fra 2011-2020 (eiendom-, sikkerhets- og serviceavdelingen, 2020).

Til spørsmål om det er utarbeidet en tabell av tidligere år, blir det uttalt at det i tidligere år ikke har blitt dokumentert like godt som de siste tiårene. Det er vanskelig å påpeke hva grunnen for mangel på slik informasjon, skyldes. Representanten fra ESS informerer at behandling av demonstrasjonssaker tidligere lå hos politiet. På bakgrunn av denne informasjonen kan det være mulig å innhente tall ved å lete i politiets arkiver. Det er likevel umulig å kartlegge en tabell som er fullstendig og nøyaktig med tall, fra tidligere år. Grunnen til dette kan henge sammen med mangel på informasjon om retningslinjer for bruk av plassen, fordi man ikke har publisert og fulgt opp på teknologiske hjelpemidler, slik det er i dag. Det er nevnt tidligere i kapitlet at retningslinjene har blitt publisert og revidert på stortingets nettsider i nyere tid. Det er også mulig at saksbehandlingen tidligere har gått over telefonsamtaler, brev og andre korrespondanse metoder. Disse grunnene gjør at det vil være problematisk å innhente en like utfyllende oversikt av tidligere utførte demonstrasjoner.

I sammenheng med kartlegging av statistikk over grupper som bruker Eidsvolls plass, blir det sagt i løpet av intervjuprosessen at nordmenn med innvandrerbakgrunn er en markant gruppe som bruker plassen. Det kommer ikke frem i tabellen eller i intervjuprosessen om antall innvandrere som bruker plassen. Dette utsagnet viser at flere grupper og det mangfoldige Norge føler en tilhørighet til å bruke plassen til demonstrasjon. I oppgaven er det ikke blitt foretatt en undersøkelse på om en bestemt innvandrergruppe benytter plassen i større grad enn andre. Dette begrunnes med at oppgaven kun undersøker generelt om hvor viktig bruken av Eidsvolls plass er for dagens Norge.

5.2 Funn fra kvalitative intervju med ulike brukergrupper

Betydningen av Eidsvoll plass

Eidsvolls plass blir ansett som et viktig sted for å uttrykke meninger og følelser. I de tre intervjuene som har blitt gjennomført med brukergruppene blir plassen knyttet sterkt til begrepene demokrati og ytringsfrihet. Disse to begrepene blir brukt mye om hverandre i svarene til informantene. Informant A forteller at prosessen med å velge Eidsvolls plass som en arena, for demonstrasjonen deres, var en selvfølge. Denne selvfølgen blir forklart av at politikere befinner seg på stedet, hvor saken blir markert, og har mulighet til å ta beslutninger knyttet til saken. Av den grunn føler Informant A at det er lettere å bli sett og hørt når en demonstrerer foran Eidsvolls plass, fordi man fysisk står på plassen foran politikerne. Informantene B og C ser seg enige i at plassen er viktige for deres organisasjoner, fordi stedet blir betraktet som en plass hvor en kan uttrykke seg fritt, kjempe for sine rettigheter og kreve rettferdighet fra representanter inne på Stortinget. Begge informantene belyser også hva slags symbol Eidsvoll har vært for Norges historie, og at dette symbolet er det som gjør at de begge føler at plassen er det rette stedet for å kreve rettighetene sine.

Alle informantene uttrykker på ulike måter hvor viktig og betydningsfull Eidsvolls plass er for det norske samfunnet. Det blir trukket frem i alle intervjuene at et enkeltindivid gjennom et arrangement viser og utfører en handling. Denne handlingen blir beskrevet forskjellig, og informant A beskriver det slik:

“Det å stå på Eidsvolls plass synes folk er litt godt, fordi man gjør noe håndfast. Det blir en håndfast handling. Symbolikken er at man står foran de folkevalgte, og vet at de ser det. Dermed er det ingen unnskyldning, fordi man står der fysisk, rett foran dem.”

- Informant A

Informant A beskriver følelsene til folk som har brukt Eidsvolls plass til demonstrasjon. Beskrivelsen gir inntrykk av betydningen for hvorfor et enkeltindivid bestemt demonstrerer på dette stedet. Ut ifra de utførte intervjuene kan en bekrefte at denne følelsen finner sted blant andre brukergrupper. Informant C bekrefter dette ved å si “(...) det du kan gjøre er å møte opp, da viser du engasjement, samtidig så kan du holde appeller der, du kan skrive ned talen din som du skal holde der (...)”. Forslagene som informant C ramser opp i svaret sitt, er en form for bekreftelse på ulike typer handlinger en kan utføre for å vise engasjement.

Eidsvolls plass vs. andre områder

Det blir nevnt i flere av intervjuene at det er mulighet for å markere andre steder, og bruke Eidsvolls plass som et avslutningspunkt, startplass eller et mellomstopp for demonstrasjonen. Denne formen blir sett på som en gunstig måte å demonstrere på, dersom det er ønskelig å opplyse tilfeldigforbigående mennesker. Informant B forteller dette om opplevelsen av å lede en demonstrasjon i strekningen fra Oslo S, og frem til Stortinget:

“(...) det er mange som går forbi på gata. De vil se plakaten våre, se hva vi står for, og hva vi mener, men etter at vi har kommet til Stortinget er det ikke like mange som ser. Vi oppnår ikke maksimalt foran Stortinget.

Etter at vi har kommet til Stortinget er det kun fellesskapet som blir styrket.”

- Informant B

Informant B mener at det å bruke et større område til demonstrasjon vil bidra til å kunne formidle og opplyse informasjon til flere folk, fordi sannsynligheten for å møte flere mennesker er større. I løpet av planleggingsprosessen for et av demonstrasjonene som informant A har gjennomført, ble det i prosessen snakket om å gjennomføre et fakkeltog. Informant A forteller at denne ideen senere i planleggingsprosessen ble lagt ned, fordi det kreves mer arbeid å gjennomføre et fakkeltog. For å finne informasjon om hva slags arbeid dette betydde, søkte jeg litt rundt på nettet, og fant ut at dersom en person skal gjennomføre et fakkeltog i Oslo kommune må det søkes tillatelse hos flere aktører. Først og fremst må en søke tillatelse hos grunneier, dersom det skal arrangeres en markering. Hvis det velges å gjennomføre en markering, på en lengre distanse som er eid av flere grunneiere enn Stortinget, må det søkes tillatelse hos de andre grunneierne også. For å bruke fakkeltog må en søke tillatelse eller informere brannvesenet. Dette søkes ved å fylle ut et skjema fra Oslo kommune som ligger på nettsiden til Oslo kommune (Oslo kommune, 2020).

Informant A har et godt poeng i at det krever mye arbeid dersom det skal arrangeres en politisk markering. Ut ifra svarene som blir oppgitt i alle intervjuene får man inntrykk av at det ikke krever mye arbeid å søke om tillatelse hos Stortinget. Informant B forteller at:

“Det er veldig lett å få tillatelse fra Stortinget. Vi pleier å sende søknad fire uker før vi planlegger å demonstrere. Når vi sender en søknad til administrasjonen ved Stortinget får vi svar etter to dager eller etter en dag. Da får vi beskjed om hva vi skal gjøre og hva vi ikke har lov å gjøre. Det er veldig lett synes jeg.”

- Informant B

Videre forteller informant B at det er lettere å søke tillatelse hos Stortinget sammenlignet med andre steder. Det er som nevnt tidligere at en må søke tillatelse hos kommune, politi, grunneier og andre dersom man skal gjennomføre et politisk arrangement i Oslo. Informantene omtaler Eidsvolls plass hovedsakelig i et positivt lys, og dette kan trekkes ut som et felles funn ut ifra intervjuene som har blitt gjennomført. Ifølge informant C er det mange i organisasjonen som har et nært forhold til Eidsvolls plass, og anser plassen for å være deres andre hjem. Opplevelsen av plassen blir dermed sett på med et godt lys. Det blir ikke nevnt noen spesielt kjipe opplevelser fra demonstrasjoner på området. Det kommer likevel en kritikk i løpet av intervjuet med informant C at det iblant er andre organisasjoner som holder av plassen til samme tid og samme dag over lengre perioder. Det nevnes også at det til tider forekommer noen markeringer hvor plassen er holdt av flere timer i løpet av en dag. Av den grunn fører denne type bruk til at alle organisasjoner ikke kan bruke plassen fullstendig.

Med bakgrunn for at det ikke er mulighet for å bruke plassen fullstendig, har det i enkelte tilfeller ført til at noen organisasjoner bruker plassen ulovlig. Ulovlig, i denne forstand, betyr at det organiseres en politisk markering, hvor det ikke er avtalt eller det er søkt om tillatelse hos politiet og Stortinget på forhånd. Informant C meddeler at ulovlige demonstrasjoner er metoden hvor det politiske engasjementet er mest synlig og utretter mye oppmerksomhet i samfunnet. Grunnen til dette er at denne formen for demonstrasjon fører til at andre tilfeldigforbigående filmer markeringen,

og det er større sannsynlighet for at media omtaler saken. I tillegg får en oppmerksomhet fra stortingspolitikere, fra regjeringen og andre offentlige organer. Informant C forteller videre at hovedbudskapet i saken kan bli borte ved slike hendelser, men at det som regel er mulig å spore tilbake til kjernen av saken. Det gis også inntrykk for at de demonstrerende ser på situasjonen som umotiverende, da denne formen for demonstrasjon blir gjennomført gjentatte ganger, fordi man blir oppfattet som useriøs. Derfor mener informant C at hver organisasjon individuelt må ta en vurdering på om det er nødvendig å demonstrere på denne måten.

Opplevelse etter endt markeringer

Det er viktig å merke at det i alle intervjuene blir snakket positivt om Eidsvolls plass. Det er positiv omtale om både selve bruken av plassen, men også hvordan korrespondanse mellom administrasjonen og organisasjonene blir utført. Informant B forteller at de føler seg velkomne til å bruke plassen, og sier at dette skyldes den korte ventetiden for behandling av demonstrasjonssøknader. Informant B sammenligner dette med andre steder, og forteller at det er større sannsynlighet for å føle seg uvelkommen, der det er lengre tid for behandling av demonstrasjonssøknader. Den lengre ventetiden gir inntrykk av at det er gitt tillatelse uten fri vilje, men på bakgrunn av at det er lovbestemt å måtte tillate demonstrasjoner på offentlig grunn. Det blir også sagt i intervjuene at Stortinget sender ut hvilke regler som gjelder for plassen. Informant C forteller at de aldri har opplevd ubehag ved å bruke Eidsvolls plass, selv da organisasjonen ved enkelte markeringer har tent bål og satt opp telt på stedet. Tenne bål og sette opp telt er noen av de ikke tillatte punktene som står skrevet på Stortingets nettside (Stortinget, 2020a).

I de gjennomførte intervjuene blir det spurt om tanker rundt tilfeldig forbigående mennesker, og hvordan demonstrasjonene blir påvirket av denne gruppen. Dette blir også besvart med et positivt syn av alle informantene. Det blir nevnt av informantene B og C at det noen ganger er folk som spør og vil ha informasjon om hva det demonstreres for. Ut ifra svarene deres virker det som om det er hyggelig at folk viser interesse for sakene deres. Informant A sier at det i demonstrasjonen deres var flere som stoppet opp, fikk informasjon om hva markeringen handlet om og tilslutt deltok i markeringen. Det blir en kort refleksjon over at plassen er sentral, ligger der hvor folk ferdes og fører til at man har mulighet til å strekke ut til en annen gruppe mennesker.

5.3 Funn fra observasjon av Eidsvolls plass

Sammendrag av observasjonsnotat

Pilot 1 ble gjennomført rett før jul og julemarkedet på Spikersuppa lå tvers over Eidsvolls plass. Julemarkedet kan være en grunn til at det var flere forbigående mennesker rundt Eidsvolls plass på denne tiden. I pilot 1 virket det som om de strategisk bestemte seg for å bruke denne eksterne faktoren for å belyse demonstrasjonssaken. Temaet jul ble føringen til flere av samtalene på plassen mellom demonstrantene og de tilfeldigforbigående.

Notat fra 20.12.2019, dagtid

I pilot 2 var store deler av plassen dekket med snø, og temperaturen var på det kaldeste. Likevel var det en litt større gruppe med oppmøtte sammenlignet med pilot 1. De oppmøtte hadde med fakler og plakater. Faklene og plakater ble lagt på et av benkene, slik at oppmøtte kunne stå med egen fakkel og plakat. Det var en del som gikk forbi, og leste på plakater, viste forståelse til budskapet med demonstrasjonssaken ved å nikke til demonstrantene. En av de demonstrerende hadde i oppgave å dele ut flyers og dele informasjon med tilfeldig forbigående om demonstrasjonssaken.

Notat fra 04.02.2020, kveldstid

Pilot 3 ble gjennomført en regnværsdag. Selv om det regnet var det mange deltakere som møtte opp. Frekvensen av oppmøtte deltakere kan man også tyde ved å lese oversiktskartet over pilot 3. I denne demonstrasjonen ble noen plakater brukt og flagg i stor grad brukt. Flaggene var i ulike størrelser. Det var et kjempe stort flagg som fikk oppmerksomhet fra tilfeldig gående. Det er observert at mange peker og prøver å gjette hvilken folkegruppe som demonstrer. Programmet varte i en time. Slik kartet viser var det noen som stod foran og ledet programmet. Denne gruppen brukte megafon for å få frem budskapet. Mitt inntrykk var at arrangementet var lukket, fordi forbigående mennesker ikke fikk noe informasjon. Det var ingen flyers, og ingen direkte kontakt mellom demonstranter og forbigående.

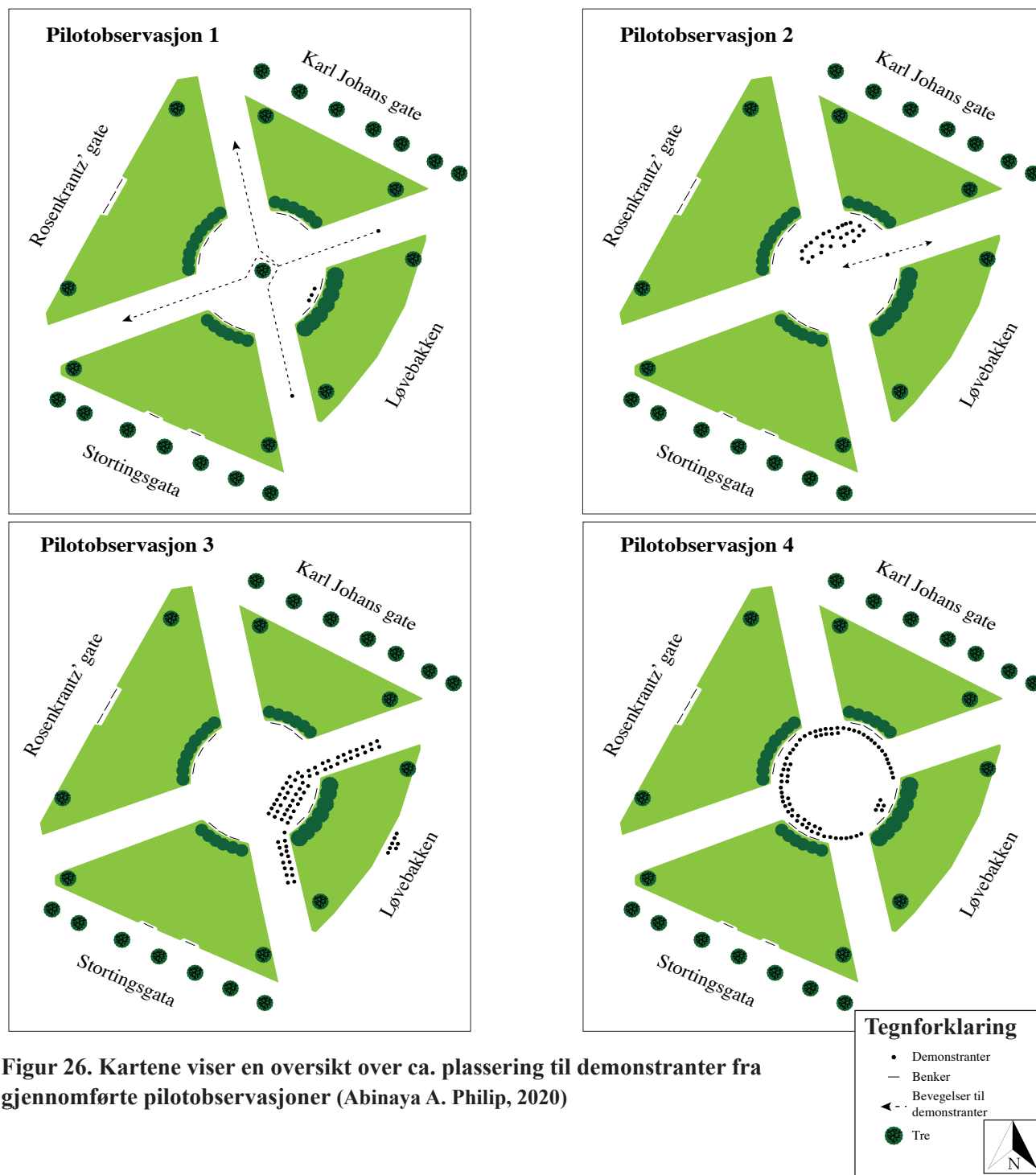
I følge kalenderen som var publisert av Stortinget skulle det i utgangspunktet være en ”pilot 4”, men ut i fra min observasjon var det helt tomt på plassen. Dette kan skyldes regnværet denne dagen.

Notat fra 09.02.2020, dagtid

Pilot 4 skulle i utgangspunktet vært ”Observasjon 1”. Pilot 4 ble gjennomført en vårdag, hvor været var strålende. Denne demonstrasjonen hadde betydelig mange deltaker som deltok i arrangementet. Alle de oppmøtte hadde med faner og plakater. Fanene og plakater var markante på lang avstand. Det var en del plakater stukket i hekken, bak benkene, slik at demonstranter kunne Siden markeringen foregikk i den innerste sirkelen, ble det registrert at de tilfeldigforbigående gikk på gressplenen for å ikke forstyrre arrangementet i midten. Det var noen få tilfeldig forbigående som tok bilder av de demonstrerende eller sammen med et av plaktene stukket i hekken. Dette er også den eneste av de observerte demonstrasjonene hvor politiet ble registrert stoppe innom arrangementet.

Notat fra 09.03.2020, dagtid

Oversiktskart over observasjoner

Figur 26. Kartene viser en oversikt over ca. plassering til demonstranter fra gjennomførte pilotobservasjoner (Abinaya A. Philip, 2020)

Hvilke bruksmønstre har det vært mulig å registrere etter pilotobservasjonene?

Etter pilotobservasjonene ble jeg mer og mer bevisst på at ulike grupper bruker rommet forskjellig. Oversiktskartene viser 4 forskjellige måter å gjennomføre en demonstrasjon på. Det må likevel nevnes at demonstrasjoner kan foregå på andre måter også. Likevel kan man trekke frem at gjennomføring av en demonstrasjon henger sammen med antall fremmøtte deltakere. I pilot 1 var det kun 5 personer som deltok fra start til slutt. Slik pilot 1 viser var det mye bevegelse blant de oppmøtte demonstrantene. Bevegelsene til de oppmøtte førte til flere interaksjoner med tilfeldig forbigående. Da pilot 1 ble gjennomført stod det et juletre på plassen. Juletreet ble brukt som et eksternt element for å starte samtaler knyttet til demonstrasjonssaken. I pilot 2 var det en «talsperson» som står og deler ut flyers til forbigående, mens resten av demonstrantene stod samlet med fakler og plakater. De andre demonstrantene sa ikke mye, men smilte til forbigående. Denne 1

formen for demonstrasjon kan fort bli observert som en fredelig demonstrasjon. Da det ikke er mye støy blant demonstrantene. Pilot 1 og 2 (se figur 25) viser gjennom bevegelsesmønsteret til demonstranter at det vil føre til interaksjon og kontakt med forbigående, fordi de går rundt på plassen.

I pilot 3 og 4, får man inntrykk av at demonstrasjonen er litt lukket. Det var bestemte program fra start til slutt, og de som holdt appellene talte hovedsakelig til de fremmøtte. Etter observering av disse to demonstrasjonene resonnerer jeg frem til at formålet med demonstrasjonene var å belyse saken for politikere og forsterke fellesskapet blant organisasjonene. Demonstrasjonene hadde ikke nødvendigvis mål å nå ut til andre tilfeldige forbigående. Likevel blir tilfeldig forbigående mennesker nødt til å bruke plassen annerledes. I pilot 4 stod demonstrantene i ring. Dette førte til at tilfeldig forbigående var nødt til å gå på gressplenen, langs Karl Johans gate, Rosenkrantz' gate, Stortingsgata, øst for plassen eller oppe ved Løvebakken. Av den grunn blir tilfeldig forbigående oppmerksomme over at det står demonstranter på plassen. Pilot 3 viser at deler av plassen blir brukt. Av den grunn var det mulig for tilfeldig forbigående å gå over plassen, uten å forstyrre demonstrasjonen.

Hvilker forskjeller har vært mulig å registrere blant store og små grupper etter pilotobservasjonene?

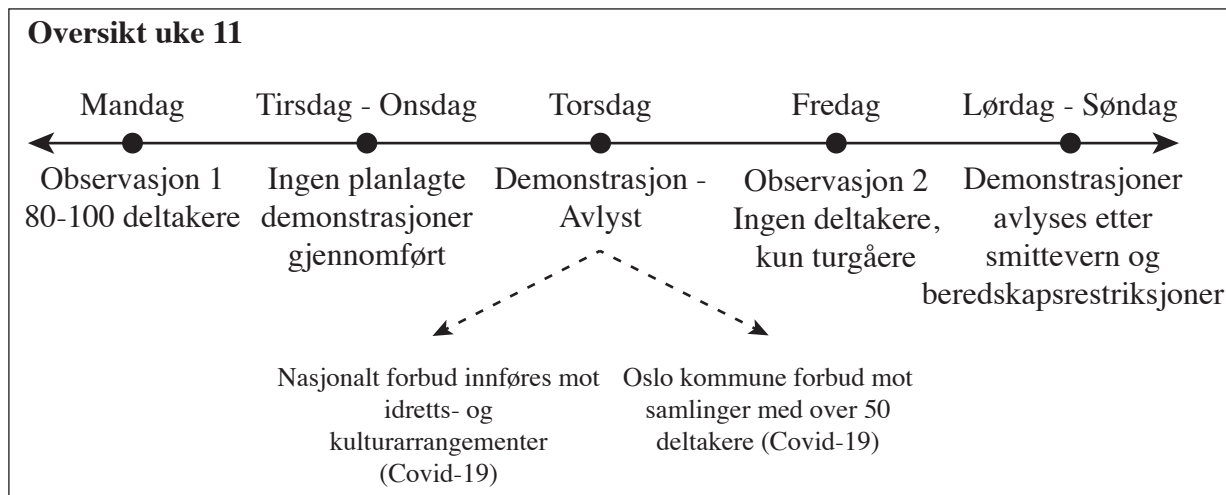
På bakgrunn av at det var færre oppmøtte demonstranter blant pilot 1 og 2 kan det tenkes at det er lettere å dele informasjon med tilfeldige forbigående. Inkluderingen av tilfeldig forbigående, viser at plassen blir brukt til å belyse demonstrasjonssaker til denne gruppen mennesker, og ikke kun politikere. Pilot 1 og 2 var to markeringer som ut ifra observasjoner ble utført etter antall deltakere som møtte opp på plassen. Grunnen til at man kan tolke dette er at demonstrantene samlet seg, og fordelte oppgavene etter antall demonstranter som stod på plassen.

Pilot 3 og 4 er resultat av detaljerte og planlagte demonstrasjoner. Denne type demonstrasjoner er nødvendig, når det er forventet en stor gruppe med mennesker. Grunnen til at det er nødvendig når en større gruppe står samlet er at dersom man ikke har en plan, vil det være vanskelig å koordinere gruppen og stå samlet. Ved observering av pilot 3 og 4 fikk man inntrykk av at folk møtte opp for å stå samlet sammen. En planlagt demonstrasjon viste at folket stod samlet, og man fikk følelsen av det ble dannet et internt fellesskap blant de oppmøtte. Slik det er nevnt i observasjonsnotat blir det kun registrert en politibil i pilot 4. Det er problematisk å stadfeste at dette kan relateres med en betydelig større gruppe, men det er mulig å resonnerer frem til at en større gruppe byr på flere problemstillinger enn en mindre demonstrerende gruppe. En ser derfor tydelig at størrelse på oppmøttegruppe har spilt en stor rolle for gjennomføringen av de ulike demonstrasjonene.

Bruk av ulike elementer på Eidsvoll's plass i pilotobservasjonene?

I pilot 1 ble juletreet plassert i midten brukt aktivt gjennom demonstrasjonen, for å innlede samtaler med tilfeldig forbigående. Pilot 2 brukte benkene på plassen som et samlingspunkt. Et samlingspunkt hvor demonstranter kunne finne plakater og fakler som de kunne stå med under markeringen. Pilot 4 brukte sirkelen på plassen som et utgangspunkt for utføringen av

demonstrasjonen. I tillegg til å bruke sirkelen var det flere plakater som var festet i hekken. Det var noen forbigående som tok tak i plakaten og tok bilder av seg selv med plakat. Det kan tenkes at disse bildene ble tatt for å vise støtte til demonstrasjonssaken eller en har lyst til å oppfordre andre til å diskutere rundt slagordet som var skrevet på plakaten.

Figur 27. Gir en oversikt over uke 11, og hva slags utfall denne uken har hatt for denne oppgaven (Abinaya A. Philip, 2020).

Figur 28. Bildet viser en demonstrasjon utført mandag, 9. mars 2020 på Eidsvollsplass. Det er omtrent 80-100 deltagere på plassen (Abinaya A. Philip, 2020).

Figur 29. Bildet viser Eidsvollsplass fredag, 13. mars 2020 med ingen demonstranter. Menneskene på bildet er forbipaserende (Abinaya A. Philip, 2020).

Figurene gir et fullstendig inntrykk av hva slags utfall smittevernstiltakene har hatt for denne oppgaven. Figur 28 og 29 er tatt omtrent samme tid på døgnet fra samme uke. Det er tydelig at været ikke er grunnen til et ”dårlig” oppmøtte blant demonstranter. Likevel har det vært viktig å registrere funn fra observasjonene for å forstå ulike bruksmønstre blant demonstrerende, forskjeller blant store og små grupper og ulik bruk av elementer på plassen. I tillegg er det færre mennesker rundt området og plassen enn det ville vært en vanlig fredag.

5.4 Oppsummering

Delkapittelet gir en kort oppsummering av bruken på Eidsvoll's plass i dag. I dag er Stortinget grunneier av Eidsvoll's plass og har ansvar for å drifte og vedlikeholde området. Stortinget har i samarbeid med politiet ansvar for å behandle demonstrasjonssøknader som gjelder plassen. Det er likevel mulighet for å overprøve avgjørelsen til Stortinget, da politiet har grunnlag for å gi tillatelse for gjennomføring av flere demonstrasjoner.

Det er tydelig at Stortinget har et betydelig ønske om at plassen skal brukes for demonstrasjoner, fordi det er lagt inn mye arbeid for å tilrettelegge for demonstrasjoner på plassen. På den offisielle nettsiden til Stortinget er det publisert en kalender, hvor det er oversikt over demonstrasjoner som er avtalt på plassen. Disse blir oppdatert fortløpende. Det er også publisert veiledning for hvordan en skal ta kontakt med Stortinget og retningslinjer for bruk av plassen ved en potensiell markering. Andre teknologiske virkemidler blir aktivt tatt i bruk, for at det skal være en lavterskel dialog mellom demonstrerende og Stortingets eiendom-, sikkerhets- og serviceavdeling. Teknologiske virkemidler har blant annet bidratt til utforming av en statistisk oversikt over demonstrasjoner som har blitt gjennomført på plassen. Statistikken viser at plassen har en meget stor betydning for Norges befolkning i dag.

Brukergruppene av Eidsvoll's plass har uttalt at nærhet til de folkevalgte politikerne, fellesskap og samhold som dannes på plassen er viktige grunner for bruk av plassen. Historikken bak de demokratiske verdiene som plassen gjenspeiler er også en markant grunn for at plassen har en stor betydning for deres bruk. Eidsvoll's plass er et demokratisk offentlig rom hvor alle som bruker rommet, kan føle seg velkommen. Alle brukergruppene har gitt inntrykk for at både demonstrerende og ikke-demonstrerende har mulighet for å bruke rommet samtidig, uten at det forårsaker hodebry for tilfeldig forbigående. Det er også nevnt at enkelte gruppers bruk noen ganger kan føre til begrensning ved bruk av plassen, fordi plassen blir brukt gjentatte ganger eller at plassen er reservert store deler av en dag. Denne begrensningen har ført til at plassen noen ganger blir brukt ulovlig.

Pilotobservasjonene av Eidsvoll's plass har vist at både store og små grupper med folk kan bruke plassen. Tilfeldig forbigående anerkjenner markeringene på Eidsvoll's plass, uavhengig av størrelsen til oppmøtte demonstrerende. Alle demonstrasjoner blir utført forskjellig, og avhenger av planlegging og deltakere på en bestemt markering. Noen demonstranter er flinke til å bruke elementene i rommet aktivt for å fremme en demonstrasjonssak. For andre demonstranter blir elementene brukt ubevisst ved gjennomføring av markeringen .

Kapittel 6 - Sosiale medier en utvidet plattform av Eidsvolls plass

Dette kapitlet er inndelt i tre delkapitler. Første delkapittel tar for seg empiriske funn hentet fra de gjennomførte kvalitative intervjuene for denne oppgaven. Det vil bli presentert forskjellige brukergruppers forhold til sosiale medier, og hva slags påvirkning Covid-19 utbruddet har hatt for gjennomføring av arrangementer. Andre del av dette delkapitlet vil presentere data hentet fra sosiale medier. Funnene vil vise ulike demonstrasjonsmetoder ved å bruke sosiale medier som en utvidet plattform av et offentlig rom. I likhet med kapittel 4 og 5 er det siste delkapitlet en kort oppsummering med funn fra kapittel 6. De empiriske funnene fra dette kapitlet vil kunne svare på underproblemstilling 4:

*“Hvilken relevans har plassen i forhold til den digitale verden,
og hvordan blir sosialemedier brukt som en utvidet plattform av Eidsvolls plass?”*

6.1 Kort introduksjon av sosiale medier

På bakgrunn av at oppgaven analyserer hvordan sosiale medier blir brukt i politisk engasjerende saker, har det vært vesentlig å stille spørsmål i forhold til bruk av sosiale medier blant ulike brukergrupper. Funnene fra denne delen vil bidra med å underbygge og argumentere relevansen av Eidsvoll's plass samt vise hvordan sosiale medier kan bli brukt som en utvidet plattform av Eidsvoll's plass. Funnene presentert i denne delen gir et tydelig inntrykk av at de ulike gruppene har litt ulike syn og håndtering av hvordan sosiale medier brukes knyttet til deres saker. Fra teori kapittelet vet vi at sosiale medier er den nye plattformen for informasjonsspredning, og er en mulig kanal for å hente og spre ny informasjon (Brandtzæg, 2020).

Sosiale medier er en tjeneste på apper og nettsider, som blir brukt for kommunikasjon, innovere og dele innhold på tvers av bestemte nettverk. Dagens samfunn har endret seg i stor grad etter at denne tjenesten har blitt tatt i bruk, og har stor innflytelse i hvordan samfunnet fungerer i dag. Tjenesten blir brukt av både private og offentlige personer (Enli & Aalen, 2018). Derfor har det vært nødvendig å reflektere bruken av denne plattformen med brukergruppene i intervjuene.

6.2 Funn fra kvalitative intervju med ulike brukergrupper

I løpet av intervjuprosessen er det som nevnt over blitt stilt spørsmål i forhold til tanker om forskjellige arenaer, og hvilken plattform organisasjonen føler er egnet for å fronte deres sak. Spørsmålene er blitt besvart ulikt, men kjernen i svarene er noen ganger like. Innledningsvis i intervjuet ble det stilt spørsmål om hvilken rolle ulike arenaer har for politisk engasjerende saker. Informant C forklarer sitt syn av forskjellige arenaer veldig greit:

“(…) hvis du skriver en kronikk, er det mange som leser som kanskje aldri beveger seg rundt eller som aldri er aktiv på en demonstrasjon ikke sant, men som kanskje kan lese saken, som er veldig viktig. Samtidig så er det ganske viktig med oppslutning også, så folk kan møte opp å vise solidaritet. For jo flere du er, jo mere støtte får du, og det er sånn.. også har du liksom positive og negative sider med sosiale medier, ikke sant. Den har en tendens for å få folk til å bli aktive på sosiale medier, men at de glemmer den viktigste delen som kanskje er på utsiden da. Så hvis du ikke har nok folk ute på gatene som kan demonstrere for deg og saken din, så kan det hende at den blir glemt og at den ikke blir sett, men begge arenaene er viktig og vi for eksempel vi bruker begge to, veldig aktivt faktisk.”

- Informant C

Informant C beskriver rollene til arenaene godt, ved å fortelle de ulike sidene og hvilke målgrupper det er mulig å nå ut til gjennom forskjellige kanaler. Det blir kort nevnt om bruken av sosiale medier, og hvordan den aktiviserer folk der og da. Informant B har en veldig lik tilnærming, med å sammenligne bruken av plattformene, og forteller at det å demonstrere på et område fører til en mobilisering blant demonstrerende. Folket samler seg sammen og markerer et felles rop. Hver gang en enkeltperson skriver på Facebook, vil derimot kun venner av vedkommende lese om saken, og det vil kun være et enkelt rop.

Det er tydelig at informantene har et forhold til bruk av sosiale medier for å fremme politisk engasjerende saker. En av informantene har gjennomført et politisk arrangement over sosiale medier. En annen informant planlegger et politisk arrangement som skal gjennomføres på sosiale medier. Det blir av den grunn etterspurt om hvilke tanker informantene har når det gjelder bruk av sosiale medier i politisk engasjerende saker. Flertallet av informantene er enige om at det er de unge som er opptatt av å bruke sosiale medier, som for eksempel Facebook, Snapchat, Instagram og Twitter.

Informant A illustrerer forskjellen mellom de ulike tjenestene ved å forklare at Twitter blir brukt til mer sak, og Instagram er en tjeneste hvor en kan vise mer følelser. Instagram blir forklart som en tjeneste, hvor en ikke nødvendigvis trenger å uttrykke seg med ord og lange setninger. Det er enklere å få folk til å engasjere seg gjennom tjenesten, spesielt den yngre generasjonen. Informant A trekker frem at den yngre generasjonen kanskje ikke er ordrike når det gjelder politiske saker, og da kan det være fint å legge ut et bilde. Bildet blir symbolet for at du viser støtte til en sak, samtidig trenger man ikke å vise en prestasjon med å skrive argumenter og ha fine formuleringer. Videre forteller informant A at ved bruk av Facebook er en nødt til å skrive det en føler, og en er nødt til å bruke ord og uttrykk for å fremme en sak. Av den grunn ser informant A at det er lettere å få flere folk til å engasjere seg gjennom Instagram. Informant C er enig i at det er enklere å engasjere folk over nett, og belyser også problemstillingen dette medfører:

“(…) på sosiale medier så kan det være veldig enkelt du skriver en status så får du noen likes og noen kommentarer også er det glemt... så jeg føler at effekten av det... fordi det er så mye på sosiale medier, det er alltid mange som skal ha meninger, det er alltid mange som sprer falske fake news og andre ting, så du vet ikke hva du skal ha, du vet ikke hva du skal lytte til, du vet ikke hvem som har rett... Det er mange som kan villedde deg på sosiale medier også. Det er jo... det er litt informasjonskrig i dag og sosiale medier blir veldig aktivt brukt i forhold til det da (...)”

- Informant C

I løpet av få år har begrepet «fake news», på norsk kjent som falske nyheter, invadert samfunnet vårt. Boken *Falske nyheter* skrevet av Bente Kalsnes, tar for seg ulike problemstillinger som oppstår når informasjon forfalskes og manipuleres, og deretter blir publisert på internett. Flere ganger i boken blir det nevnt om hva slags effekt og påvirkning falske nyheter har for samfunnet. Valgkampen i USA 2016 er eksemplet som det vises til flere ganger, for å vise hvordan Facebook-kampanjer eller andre sosiale medier tjenester kan skape politisk engasjement i sosiale medier. Denne oppgaven har valgt å ikke fokusere mer på falske nyheter i Norge, fordi det er gjort lite forskning som kan vise til hvordan det påvirker det norske samfunnet (Kalsnes, 2019). Oppgaven vil likevel se på hvordan falske nyheter i sosiale medier spres og hvordan det dannes engasjement på sosiale medier i neste del.

Selv om alle informantene har et overordnet positivt syn om bruken av sosiale medier, har informant C gitt inntrykk for at det er problematisk å bruke tjenestene på internett optimalt. Og har en sterk mening om at sosiale medier ikke kan erstatte helt bruken av offentlige områder til offentlig ytring og demonstrasjoner. Det opplyses at det er større sannsynlighet for å bli sensurert på sosiale medier, og at det er begrenset med hva slags innlegg som kan publiseres på Facebook og andre tjenester.

Bilder, innlegg, offentlige sider, «grupper» har ifølge informant C flere ganger blitt lagt ned, fordi det er folk som rapporterer bruken. Utenom rapportering har hjemmesiden til organisasjonen blitt hacket, av den grunn markerer informant C bestemt at en ikke er avhengig av å legge frem politiske saker over nett. Det er bestemte stater som har kontroll over bruken av disse tjenestene og krever ulike vilkår av organisasjoner. Dette er en begrensning av hva som kan deles og ikke, uten å bli sensurert.

Tabell 5. Ulik bruk av sosiale medier i organisasjoner for å spre informasjon.

	Facebook	Twitter	Snapchat	Instagram	Annet
Informant A	X			X	
Informant B	X				X
Informant C	X	X	X	X	X

Koronaviruspandemiens påvirkning på markeringer

Denne delen vil sette lys på ulike situasjoner som ble foretatt etter Covid-19 utbruddet. Funnene som blir presentert er basert på bakgrunn av tre forskjellige utgangspunkt. Intervjuet til informant A har blitt gjennomført etter endt demonstrasjon over sosiale medier. Informant B har blitt intervjuet underveis i planlegging av mulig demonstrasjon over sosiale medier. Begge markeringene til informantene A og B skulle ha utfoldet seg på Eidsvoll's plass. Informant C har på grunn av Covid-19 utbruddet, ufrivillig blitt nødt til å avlyse en markering på Eidsvoll's plass. I løpet av intervjuene blir det snakket kort om de ulike situasjonene som Covid-19 har medført. For å følge kronologisk etter hvordan arrangementene skulle ha utfoldet seg, blir situasjonen til informant C presentert først, deretter informant A og tilslutt informant B.

Informant C forteller at arrangementet til organisasjonen har blitt utført i mange år, på samme dato. Av den grunn hadde organisasjonen på forhånd utarbeidet et mulig program, en plan for hvordan mobilisering av gruppen skulle foretas og hvilke kanaler som skulle bli brukt for å spre informasjon om arrangementet. Informant C opplyser at organisasjonen bestemte etter egne vurderinger og avlyse arrangementet. Det er likevel mulig å høre frustrasjonen til informant C over det avlyste arrangementet. Til spørsmål om dette arrangement kunne blitt gjennomført på sosiale medier, svarer informant C kort med en skuffende tone at dette arrangementet er en høytidsdag, hvor hensikten er å samle sammen en stor gruppe. Dette svaret blir senere fulgt opp med en kritikk om at ikke alle markeringer som blir gjennomført på Eidsvoll's plass kan bli gjennomført på sosiale medier. Informant C understreker at en høytidsdag innebærer fellesskap, dans og sosialt samhold på tvers av ulike målgrupper. Fellesskap, dans og sosialt samhold er utfordrende å skape over sosiale medier ifølge informant C. Det blir derfor uttrykt med stor misnøye fra informant C at Covid-19 utbruddet har vært en negativ virkning for den potensielle markeringen som skulle blitt gjennomført på Eidsvoll's plass.

Et arrangement som hadde blitt gjennomført over sosiale medier grunnet Koronaviruspandemien er markeringen til informant A. Informant A har en litt annen formening om hvordan en kan lykkes med en markering som egentlig skulle skjedd på Eidsvoll's plass, hvor arrangementet har blitt flyttet til sosiale medier etter Covid-19 utbruddet. Bruk av ulike sosiale media tjenester har bidratt til å gjennomføre markeringen på sosiale medier. Informant A trekker frem at det før Covid-19 utbruddet hadde pågått kampanjer, hvor enkeltpersoner hadde publisert bilde av seg selv og vist støtte til saken på Instagram. Videre forteller informant A at denne kampanjen kan ha bidratt til at flere har startet å følge med på saken i ettertid.

Informant A forteller at arrangementet har blitt gjennomført i samarbeid med flere organisasjoner. Dette har ført til at det har vært mulig å belyse saken til et betydelig større publikum. Grunnen til dette er at alle samarbeidende organisasjoner har drevet selvstendige kampanjer rundt demonstrasjonssaken. Informant A trekker frem at grunnet et stort samarbeid rundt demonstrasjonssaken har det blitt stilt ulike krav av de ulike organisasjonene, og dette arbeidet har ført til bruk av mye tid, fordi det har vært viktig å godkjenne alt blant flere organisasjoner. Det kommer også frem i dette intervjuet at noen organisasjoner stilte seg kritiske til bruk av Eidsvoll's plass, fordi dette vil gi feil profilering av organisasjon og demonstrasjonssak. Informant A fremhever at bruken av Eidsvoll's plass i tidligere demonstrasjon har gjort det mulig å skape grunnlag for demonstrasjonen som i senere tid har blitt utført på sosiale medier. I forkant av demonstrasjonen på sosiale medier hadde det over en lengre periode blitt gjennomført kampanje over tjenestene, Instagram og Facebook. Det blir nevnt i intervjuet at planleggingsprosessen for arrangering av demonstrasjonssaken på nett foregikk over en kort periode. For at demonstrasjonen skulle gjennomføres på best mulig måte var det viktig å finne folk som hadde kvalifikasjoner og erfaring innenfor redigering av bilder og video, gjennomføring av appeller, smittevernsberedskap og andre praktiske oppgaver knyttet til demonstrasjon. På grunn av flere involverte organisasjoner har det vært mulig for informant A å innhente kunnskap og arbeidskraft fra mange. Endt demonstrasjonen gjennomført av informant A viser tydelig at det er lagt inn mye arbeid i demonstrasjonssaken, og det gjenspeiles i hvordan saken har blitt utspilt for resten av samfunnet.

Intervjuet med informant B blir avholdt i løpet av planleggingsprosessen for en mulig markering på sosiale medier. Informant B forteller at de er tidlig i planleggingsfasen, og har kommet frem til at markeringen skal strømmes på Facebook. Grunnen til dette er at det er en enkel alternativ løsning, og organisasjonen er kjent med bruk av denne tjenesten. På bakgrunn av at intervjuet blir utført i god tid før markeringen blir det sagt at det foreløpig kun er tenkt å holde noen appeller på sendingen. Appellene vil bli avholdt av offentlige personer. Utover dette forteller informant B at de ikke har kommet langt i prosessen. Av den grunn stiller jeg spørsmål til planleggingsfasen, og hva slags forventninger organisasjonene har til gjennomføring av markering på sosiale medier. Det er tydelig at Covid-19 har satt et preg på denne situasjonen, fordi en potensiell markering på Eidsvoll's plass ville ha bragt folk sammen. Informant B forteller at:

“Ja, vi føler at den ekte markeringen ville vært foran stortinget. Gjennom sosiale medier føles det litt uekte. Det er ikke samme type effekt. Det er viktig å se menneskene. Å snakke sammen. Å gjøre sammen. Hilse og smile. ... Det styrker vårt håp da. Når vi gjør gjennom sosiale medier blir det veldig tungt og uekte følelser.”

- Informant B

Forklaringen av situasjonen gir et ordentlig innblikk i hva slags frustrasjon informant B sitter med i forkant av en digital markering. Likevel kan man høre et håp i stemmen til informant B, da det blir stilt spørsmål om muligheten for å nå ut til en større målgruppe på Facebook. Informant B forteller at det er mulighet for å nå ut til flere unge og personer som ikke vanligvis deltar i markeringene. Siden markeringen foregår hjemme og det kun tar et klikk for å delta på markeringen. Av den grunn kan det virke som om det er større forventninger knyttet til deltagelse på demonstrasjoner på sosiale medier.

6.3 Demonstrasjoner på sosiale medier og nettsider

I likhet med resten av det norske samfunnet ble det publisert retningslinjer for Covid smittevern på Stortingets hjemmeside, et skriv som refererte til tiltak bestemt fra Folkehelseinstituttet og Oslo kommune. Det ble stilt forbud mot offentlige arrangementer. På bakgrunn av at Eidsvolls plass ligger i Oslo kommune ble det også referert til Oslo kommunes tiltak rundt ulovlige samlinger på over 50 deltakere (Stortinget, 2020a). På grunn av disse tiltakene var det flere politiske markeringer som ble avlyst, for å ivareta smittevern.

Funn fra denne delen har blitt hentet fra skjermdumper og egne bilder. Det er mye bildemateriale som blir presentert i dette delkapitlet som det i ettertid kan ha blitt endret. Derfor er flere av bildene som blir presentert i kapitlet skjermdumper.

Først blir det presentert to demonstrasjoner som har blitt gjennomført ved hjelp av alternative metoder, demonstrasjon 1 - ”Evakuer barna i Moria” og demonstrasjon 2 - ”Skolestreik for klima”. Tilslutt blir det presentert demonstrasjoner som har blitt demonstrert i et offentlig rom eller brukt en annen tjeneste som en utvidet plattform av et demokratisk offentlig rom. Denne delen av oppgaven er svært viktig for å forstå diskusjonen rundt bruken av sosiale medier som en utvidet plattform av et offentlig rom.

Demonstrasjon 1 - Evakuer barna fra Moria nå

Figur 30. Skjermdump fra Facebook, viser informasjon om arrangementet (Facebook, 2020).

Figur 31. Mediedekking av arrangementet (Henden, u.å.).

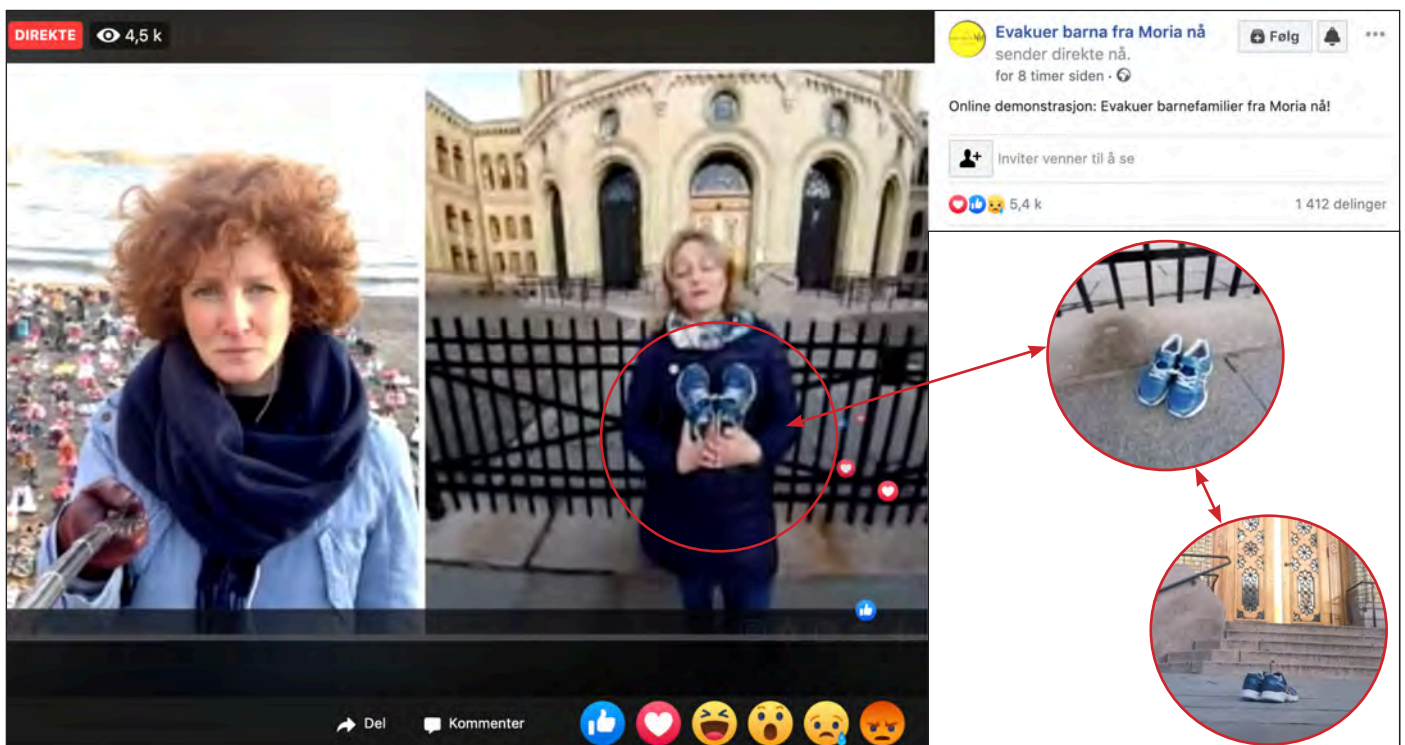
1. april 2020 ble det arrangert en online demonstrasjon, hvor saken gikk ut på å hente 7500 asylbarn som holder til alene uten foreldre i flyktningleiren i Moria, Hellas. Arrangementet ble arrangert på tvers av 24 forskjellige organisasjoner, hvor blant annet markante organisasjoner som Røde kors, Amnesty, SOS barnebyer var medarrangører. Demonstrasjonen ble arrangert, fordi de 7500 barna i flyktningsleiren ikke har tilgang på nok mat, rent vann og dekke deres grunnleggende behov. På bakgrunn av koronaviruspandemien var det viktig å vise frem hva Norge kunne bidra med for å ta vare på disse barna. Ut ifra figur 30 kan man se at arrangementet har nådd ut til mange mennesker. På et facebook arrangement har man muligheten til å klikke på “delta” eller interessert. En har ikke mulighet til å klikke på begge deler. Av den grunn kan det tolkes som at omtrent 29 000 mennesker har fått informasjon om arrangementet. Det er likevel ikke sikkert at alle har hatt mulighet til å delta (Facebook, 2020a).

Demonstrasjonen ble arrangert hovedsakelig på Facebook. I figur 30 ser man at forsidebilde for å informere om demonstrasjonen er satt sammen av flere små bilder. Disse bildene viser personer som holder en plakatt, hvor det står skrevet “Evakuer barna i Moria”. Bildene er uklare, og det kan tenkes at det er for å bevare personvernopplysninger knyttet til personene. Gjennom direktesendingen ble flere enkelte bilder vist. Disse bildene kan tolkes som et engasjement blant mange mennesker. For å vise deltakelsen til x. antall mennesker blir det i løpet av sendingen oppfordret til å skrive under et oppop. I sendingen blir det sagt at oppopet skal leveres inn til Stortinget (Facebook, 2020b).

Underveis i direktesendingen ble det publisert en artikkel på VG (se figur 31). Den gav innblikk i hvordan og hvilken tilstand flyktningsleiren i Moria var (Amundsen, 2020).

Demonstrasjonen “Evakuer barna fra Moria nå” på Facebook var en direktesending med flere innslag. I løpet av sendingen ble det vist 7499 sko på Ulvøya (se figur 32). Det ble sagt i løpet av sendingen at stranden i utgangspunktet skulle vært fylt med 7500 sko. Hver sko representerer hvert barn i Moria. Et par sko blir i slutten av direktesendingen plassert foran Stortinget, på Løvebakken. I sendingen kom det frem at dette symboliserte et av barna som hadde mistet livet få dager før arrangementet. Det blir også sagt i sendingen at skoene skal minne, politikere som går forbi, situasjonen til barna i Moria (Facebook, 2020b).

Ved skjermdump av denne figuren (se figur 32) ser man at ca. 4500 mennesker følger med på direktesendingen. I tillegg ser man at 5400 mennesker har reagert på direktesendingen og 1412 facebookbrukere har valgt å dele sendingen. På bakgrunn av at 5400 mennesker har reagert på sendingen, kan man tenke seg frem til at det i løpet av sendingen har vært flere mennesker innom og sett på. Det er også muligheter for at noen folk har sett på demonstrasjonen etter direktesendingen. Disse tallene kan analyseres, men kan endre seg i løpet av kort tid. Det er også viktig å påpeke at familier kan ha fulgt med på sendingen gjennom en facebookbruker. Av den grunn har jeg valgt å kun publisere et bilde som viser antall facebookbrukere som ser på når skoene blir lagt foran på Løvebakken.

Figur 32. Skjermdump av arrangement på Facebook. Plassering av et par sko foran Stortinget, på Løvebakken. Symbolet på et av barna som har mistet livet i Moria (Facebook, 2020).

Demonstrasjon 2 - Skolestreik for klima

Hvordan lager jeg streik der jeg er?

Lag skilt, dropp skolearbeid eller studier, og marker at du krever klimatiltak. Det kan være alene, sammen med noen venner, eller med familie. Det kan være hjemme, i skolegården, på togstasjonen, i en park, utfor rådhuset, eller hvor som helst. Du kan bruke #digitalskolestreik og #climatestrikeonline for å vise at hele verden står sammen selv om vi ikke kan møtes sammen i store forsamlinger.

Husk å følge myndighetenes, kommunens og skolens råd om forebygging av smitte!

Husk å melde inn din streik i skjemaet, slik at det kan vises på kartet, samt sendes inn til Fridays for Future sitt internasjonale kart!

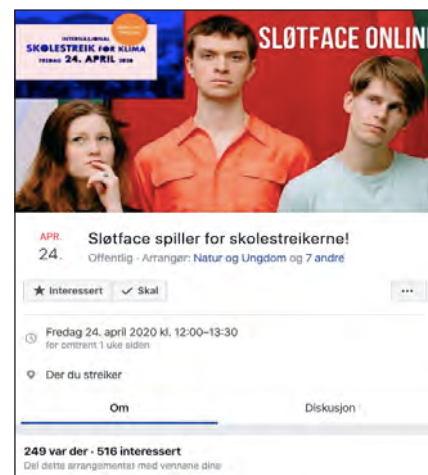
Det går helt fint å streike alene eller bare et par stykker eller en liten gjeng hvis dette er innenfor gjeldende helseråd. Dette kan være veldig kult. Bare tenk på de første streikene til Greta Thunberg! I tillegg kan du henge opp plakater, skriv i lokalavisa og skriv om hvorfor du streiker på sosiale medier!

Bruk pressen for det det er verdt! Skolestreik er en kjempeanledning til å komme på med de klima- og miljøsakene som er viktige for dere! Bruk alle kanalene dere kommer på! Lokalavisa, distriktssendinga på radio og TV, og distriktskontorene til NRK.

Ta bilder! Husk å ta bilder på streiken, da vil dere ha masse kule bilder dere kan bruke til nesten alt dere gjør av pressearbeid, sosiale medier, skoleforedrag og andre ting.

Lurer du på noe mer? Ta kontakt på streikg@nu.no

Post Views: 4 456

Figur 34. Skjermdump med informasjon om direktesendt arrangementet fra 24.april 2020 (Facebook, 2020).

Figur 33. Veiledning utarbeidet av Natur og ungdom for hvordan en person skal kunne delta på Skolestreik for klima, 24. april 2020 (Woie, 2020).

På den internasjonale dagen for skolestreik, 24. april 2020 skulle det bli arrangert en stor markering foran Eidsvoll's plass. Arrangementet skulle være en fortsettelse av den store markeringen fra 22. mars 2019. For de unge klimaaktivistene streiket tilsammen 70 000 elever for klimaet i 2019. Markeringen har vært en av de markante demonstrasjonene blant unge i samfunnet, i moderne tid. Planen til de unge klimaaktivistene var å samle en enda større gruppe 24.april 2020, for at samfunnet og de folkevalgte politikerne skulle gjøre bestemte handlinger som minsker klimautslippene (Hansen, 2020).

“Skolestreik for klima” har i lang tid blitt arrangert på fredager. De fleste fredagene har blitt brukt av “Skolestreik for klima”, avhengig av om de har inngått tidlig avtale med Stortinget for bruk av plassen og dersom ingen andre har avtalt om bruk før dem. Av den grunn kan det tenkes at gruppen på forhånd hadde forberedt seg over en lengre periode for hvordan en større markering kunne bli gjennomført i løpet av Covid-19 utbruddet. Det ble lagt frem et skriv om hvordan en person kunne delta på den store skolestreiken. Figur 33 viser retningslinjene for hvordan en person kunne delta på demonstrasjonen.

Deltakere av demonstrasjonen ble blant annet oppfordret til å publisere bilde med #digitalskolestreik og #climatestrikeonline (se figur 35). Figuren viser flere mennesker holde en plakatt opp, hvor det står skrevet noe knyttet til klima. Plakatene har ikke bare et slagord, men det er skrevet for eksempel “#digitalskolestreik”, “Ingen planet B” og “Redd klimaet innen 2030”. Bildecollagene er satt sammen av forskjellige offisielle Instagrambrukere, derav mulighet til å ta skjermdump.

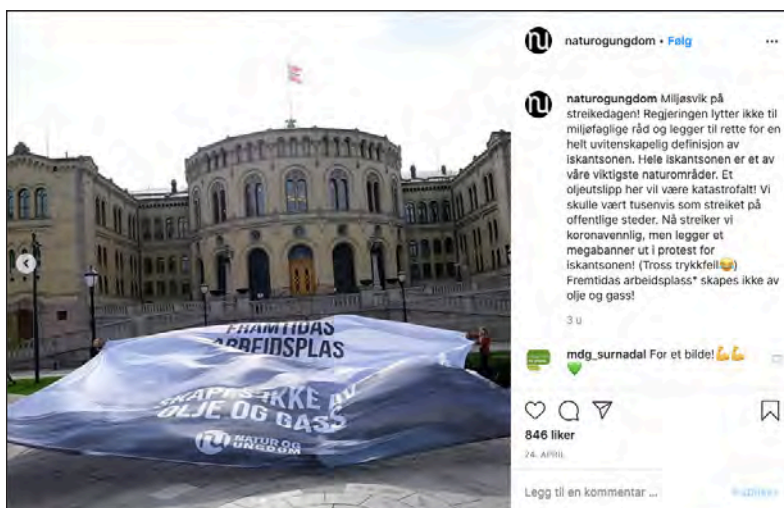

Figur 35. Skjermdump fra Instagram, et oversiktsbilde med x antall engasjerte som har brukt #digitalskolestreik på sosiale medier (Instagram, 2020).

Bildene er veldig uklare. Det kan tenkes at dette er for å bevare folks personopplysninger. Av etiske grunner har jeg valgt å ikke publisere enkeltbilder av enkeltpersoner.

I likhet med “Evakuer barna fra Moria nå!” hadde “Skolestreik for klima” en digital løsning av demonstrasjonen som i utgangspunktet skulle være foran Eidsvollss plass. Den digitale løsningen var å bruke Facebook for å direkte sende en demonstrasjon. Arrangementet ble gjennomført på tvers av flere organisasjoner blant annet Natur og ungdom. Direktesendingen var en kombinasjon med sang av gruppen Sløtface, appeller av diverse ungdomsorganisasjoner som er markante i klimadebatten og tilslutt en quiz som ble gjennomført på Kahoot (Facebook, 2020c).

Det har vært interessant å se hvordan gruppen har involvert Eidsvollss plass i demonstrasjon. Det har blitt publisert et bilde hvor Natur og ungdom poserer med Stortinget i bakgrunnen, og det blir lagt frem en megabanner på Eidsvollss plass. Banneren var et stort tøyestykke med slagordet “Framtidens arbeidsplass skapes ikke av olje og gass” (se figur 36), og ble foldet ut på plassen. Innlegget er publisert 24. april 2020, og ved skjermdump har 846 Instagrambrukere likt bildet.

Figur 36. Bildeteksten fra NU forteller en person om hva slags begrensning Covid-19 utbruddet har medført i forhold til bruk av et offentlig rom. Innlegget viser strategien er for å belyse regjeringen om miljøengasjement til tross av Covid-19 (Natur og ungdom, 2020).

Andre demonstrasjoner i demokratiske offentlige rom og gjennom sosiale medier

Det blir presentert tre forskjellige løsninger for hvordan demonstrasjoner har blitt gjennomført i andre offentlige rom. Det blir også undersøkt hvordan sosiale medier som en utvidet plattform av det offentlige rommet har blitt brukt i disse markeringene.

Figur 37. En demonstrasjon foran Saudi Arabias amabassade utført av Amnesty, 3.april 2020 (Amnesty Norge, 2020).

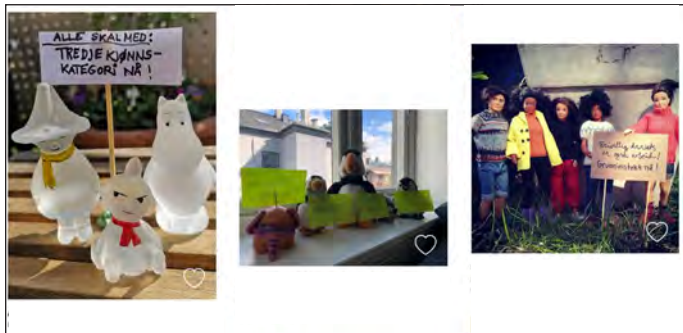

Figur 38. Et tilnærmet bilde av en virtuell markering av arbeidernes dag foran Folkets hus, 1.mai 2020 (Lo, 2020).

3.april 2020 ble det gjennomført en demonstrasjon foran Saudi Arabias ambassade i Oslo. 101 demonstrasjoner hadde blitt arrangert på dette stedet tidligere. Demonstrasjonen ble arrangerte på bakgrunn av at Saudi Arabia skulle frigjøre politiske aktivister i Saudi Arabia. Amnesty har selv påpekt at det er viktig å bruke en stemme i tider som Covid-19. Figur 37 viser en person demonstrere foran ambassaden. Dette viser hvor stor betydning stemmen til et enkeltindivid har i en situasjon som Covid-19 (Amnesty Norge, 2020).

1.mai, bedre kjent som arbeidernes dag, ble også markert av befolkningen i år. Et vanligvis overfylt Youngstorget var tomt 1.mai 2020 (se figur 39). I stedet ble det fylt opp med mange miniparoler på en nettbasert markering gjennomført av Lo (se figur 38 og 39). Miniparolene ble publisert på LOs nettside, hvor folk hadde muligheten til å publisere seg selv holde en plakat eller forskjellige figurer holde plakater. På bakgrunn av etiske grunner og personvern er det bestemt publisert bilder i denne oppgaven hvor man ser fiktive figurer holde plakater. En direktesending ble publisert på LOs nettside fra Folkets hus. Markeringen ble strømmet med appeller fra både LOs leder, Arbeiderpartiets leder og Sosialistisk Venstreparti (SV) leder (Lo, 2020).

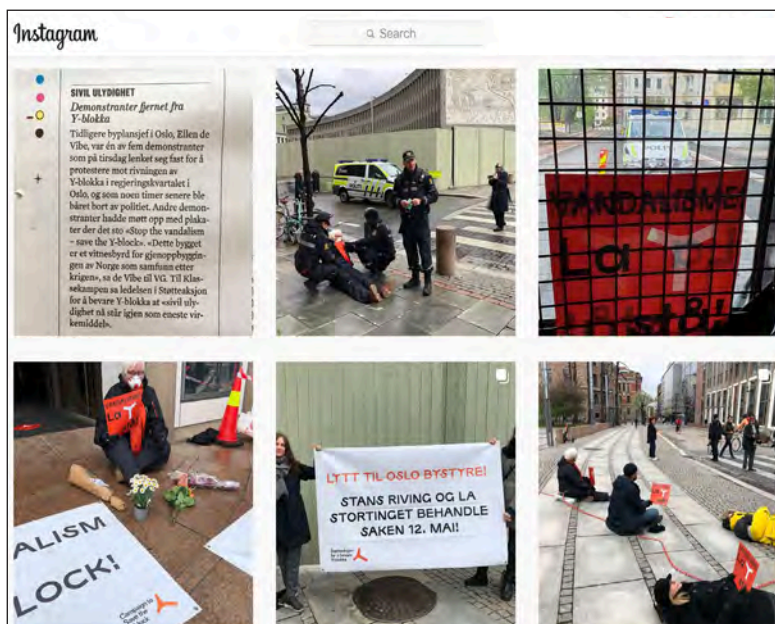

Figur 39. Markering av arbeidernes dag på Lo sine hjemmesider, 1.mai 2020. Miniparoler publisert på Lo sin nettside. Miniparolene viser mangfoldet i det norske samfunnet (Lo, 2020).

Figur 40. Til vanlig et overfylt 1.mai på Youngstorget. 1.mai 2020 et helt tomt rom, uten mennesker (Abinaya A. Philip, 2020).

Aktivistgruppen “Støtteaksjon for å bevare Y-blokken” arrangerte en demonstrasjon foran regjeringskvartalet 28.april 2020. Figur 41 viser et fåtall demonstranter foran regjeringskvartalet. På bakgrunn av smitteberedskap og retningslinjer publisert av Oslo kommune kan man tolke at det ikke er flere demonstranter som har møtt opp på markeringen. Demonstrasjonen skal ifølge en artikkel skrevet av Aftenposten bidratt til økt smittefare, og derfor tilkalt Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) å tilkalle politiet (Henriksen, 2020). Figur 41 er et oversiktsbilde av instagramprofilen til aktivistgruppen. Fem av seks bilder publisert på instagram viser hvordan demonstrasjonen ble gjennomført 28.april 2020, og vi ser for eksempel at demonstrantene har flyttet seg fra regjeringskvartalet til inngangen av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Et bilde viser en banner hvor det står skrevet “Stans riving og la Stortinget behandle saken 12.mai”. Det ene bildet viser politiet gripe inn i demonstrasjonen og bære en demonstrant fra området. Det siste bildet publisert på brukeren viser et utsnitt av et innlegg som har blitt publisert av aktivistgruppen i etterkant av demonstrasjonen. Innlegget beskriver aktivistenes syn på håndtering av demonstrasjonen.

Figur 41. Skjemdump fra Instagramkontoen til aktivistgruppen “Støtteaksjon for å bevare Y-blokken”. (yblokka, 2020).

6.4 Oppsummering

Siste kapittel av empiridelen har vist hvordan sosiale medier blir brukt som en utvidet plattform for å fremme saker som er i interesse for aktivister. Til tross for at demonstranter bruker sosiale medier aktivt for å fremme demonstrasjonssaker ser man at et demokratisk offentlig rom likevel har en stor betydning for dagens samfunn.

Gjennom svarene fra intervjuene ser man at alle brukergruppene aktivt bruker sosiale medier. Tjenesten blir brukt forskjellig, og noen bruker flere tjenester enn andre. Det er likevel en informant som påpeker at det er mange begrensninger ved bruk av sosiale medier. En ulempe som informanten ser på som en begrensning ved publisering av innlegg og bilder, er at feilinformasjon oppstår oftere ved bruk av sosiale medier. Rapportering av bilder og innlegg, hacking av brukere, spredning av falske nyheter er det som skiller sosiale medier fra et offentlig rom. I det man står på en plass og demonstrerer for en sak, så er det en bestemt handling som ikke kan fjernes uten videre. På grunn av at ulike sosiale medier tjenester blir kontrollert og stiller vilkår av forskjellige stater, så settes det en begrensning på ytringsfriheten til aktivister som publiserer provoserende budskap.

I intervjuprosessen fikk en innblikk av hvordan ulike organisasjoner har bestemt seg for å bruke sosiale medier som en utvidet plattform for å demonstrere i løpet av Covid-19 utbruddet. Noen har blitt nødt til å avlyse arrangement som skulle ha blitt arrangert på Eidsvoll's plass. Samtidig har mange på bakgrunn av deres personlige erfaringer innad bruk av sosiale medier tatt i bruk denne tjenesten for å gjennomføre en virtuell demonstrasjon.

I siste delkapittel blir det presentert to forskjellige demonstrasjoner, "Evakuer barna fra Moria nå" og "Skolestreik for klima". Det blir presentert hvordan sakene har brukt sosiale medier tjenester for å belyse politikere og folk om saken. Det er hovedsakelig blitt brukt Facebook for å gjennomføre en direkte sendt demonstrasjon, og Instagram for at folk skal publisere et bilde som er til støtte for demonstrasjonssaken. Begge demonstrasjonssakene blir Eidsvoll's plass og Stortinget brukt symbolsk i demonstrasjonen. Den ene direkte sendingen "avslutter" demonstrasjonen foran Stortinget. I den andre demonstrasjonen har en av organisasjonene som er medarrangør aktivt publisert et innlegg på Instagram, hvor en megabanner blir lagt ut på Eidsvoll's plass.

Helt tilslutt blir det presentert tre forskjellige demonstrasjonssaker som har brukt et offentlig rom for å demonstrere og deretter publisert det på sosiale medier. Et av arrangementene som blir presentert er det årlige 1.mai toget, hvor man ser en virtuell gjennomføring av toget på nett. Det er tydelig at disse markeringene har vært nødt til å følge hensynene for smittevern, men likevel har klart å mobilisere og utføre en alternativ markering.

DEL 3

Avslutning

Figur 42. Bilde av Eidsvollsplass med tusenvis av demonstranter under Covid-19 (Abinaya A. Philip, 2020).

Kapittel 7 - Diskusjon

Diskusjonskapittelet for oppgaven er delt inn i tre. Kapittelet drøfter empiriske funn knyttet til de forskjellige underproblemstillingene opp mot teorien som har blitt presentert tidligere i oppgaven.

7.1 Fra et privat rom til et demokratisk offentlig byrom

Underproblemstilling 2:

“Hvordan har Eidsvolls plass utviklet seg?”

Empiriske funn fra kapittel fire viser at Eidsvolls plass har forandret seg parallelt med stor innflytelse fra de ulike historiske periodene. Før stortingsbygget ble utbygget, var Eidsvolls plass et privateid område. Dette betyr at allmennheten en gang i tiden ikke hadde tilgang til å bruke området. Etter at staten kjøpte opp tomten for å bygge den offentlige stortingsbygningen, fikk parken foran navnet Eidsvolls plass, og området fikk en ny funksjon. I lys av teorien til Habermas (2002) og de empiriske funnene fra kapittel fire, får en inntrykk av at Eidsvolls plass ble et offentlig område som var tilgjengelig for alle, etter navneendringen og eierskiftet.

Teorien til Pløger (2001) om offentlige rom som kalde, upersonlige og har mangel på verdi, kan gjenspeiles i hvordan Eidsvolls plass var, før stortingsbygget ble utbygget. Plassen har over de historiske periodene endret funksjon. Bildeseriene i kapittel fire viser tydelig at bruken av Eidsvolls plass har økt blant allmennheten opp gjennom årene. En av hovedgrunnene til dette er beliggenheten til Eidsvolls plass. Eidsvolls plass ligger ved siden av paradegaten, Karl Johans gate, og stortingsbygget, hvor de folkevalgte politikerne holder til.

Basert på vilkårene til Carmona et. al. (2010) om gode tilbud for allmennheten, ser en fra empirien at ytre faktorer hovedsakelig har påvirket bruken og funksjonen av Eidsvolls plass. De ytre faktorene som har påvirket utviklingen av Eidsvolls plass har vært den økende befolkningsveksten og forandringer i transportmulighetene, i Oslo kommune. Dette har ført til endringer i både bystrukturen og transportvanene til befolkningen. Empirien fra arkiv- og dokumentstudiet viser at forandringer i bystrukturen og transportmuligheter har ført til at det er frigjort store arealer og mindre trafikkfare ved Eidsvolls plass. Empirien viser at plassen i senere tid har blitt utarbeidet med benker, søppelbøtter og andre elementer, for å øke bruken blant allmennheten.

De demokratiske verdiene som gjenspeiles i Eidsvolls plass kommer av flere årsaker. Den viktigste årsaken har en sammenheng med navnet på plassen og utformingen av den norske 1814 - grunnloven av Eidsvollsforblytning, i Eidsvoll. Den norske 1814 - grunnloven har en sterk forbindelse med den franske revolusjonen. Den franske revolusjonen førte primært til at folkesuverenitet og grunnleggende menneskerettigheter, ble innført som viktige punkter i grunnloven (Eidsvoll1814, 2020). Folkesuverenitet og grunnleggende menneskerettigheter oppstod som en følge av teorier utarbeidet etter opplysningsfilosofene. Teoriene til opplysningsfilosofene var kjente for å sette menneskets fornuft og muligheter i sentrum (Rousseau, 1958). Navnet, Eidsvolls plass, har av den grunn en sterk symbolsk tilknytning til det en forbinder med Norges opphav til demokrati.

En annen grunn til at plassen illustreres som et område med demokratiske verdier er beliggenheten til området. Eidsvolls plass ligger tett opp mot stortingsbygget, hvor de folkevalgte

politikerne holder til og vedtar viktige saker. Stortinget er en tredjedel av maktfordelingsprinsippet, og er den lovgivende myndighet i Norge (Stortingets administrasjon, 2005). På bakgrunn av denne funksjonen kan en trekke dette til teorien til Hansen (2017) om et politisk senter. Et politisk senter bidrar til at sivilbefolkningen føler en rett for å bruke plassen. Dette forklarer hvorfor plassen i senere tid har blitt et sentralt sted for demonstrasjoner. Beliggenhet trekker også sterke linjer tilbake til den franske revolusjonen, begynnelsen for bruk av byrom til å samle store forsamlinger, tale for sine saker, avskaffe styrende myndigheter og et område hvor direkte demokrati ble gjennomført (Ringvej, 2011, s.33).

Legitimere Eidsvolls plass for demonstrasjon

Det er problematisk å tidfeste en bestemt dato for når demonstrasjoner ble legitimert ved Eidsvolls plass. På bakgrunn av funn fra empirien kan det tenkes at demonstrasjoner har vært en følgende årsak av innføringen av 1814 - grunnloven og en inspirasjon etter den franske revolusjonen. Selv om gjennomføring av demonstrasjoner muligens stammer fra den franske revolusjonen, har det vært vanskelig å tidfeste når politiet regelmessig ble involvert i demonstrasjoner. Empirien viser at politiet har blitt involvert i håndtering av demonstrasjoner tidlig. Dette kan begrunnes med bilder og avisartikler som har vist politiet i aksjon ved demonstrasjoner fra tidlig 1900- tallet.

Politiet har i en diskusjon om alternative områder for arrangering av demonstrasjoner, avslått forslag fra stortingspresidentskapet, etter politifaglig vurdering. Avslaget viser at politiet i lang tid har hatt en sterk stemme når det gjelder avgjørende vurderinger for saker koblet til demonstrasjonssaker. Dette viser at politiet har hatt en sentral rolle for å bestemme og legitimere Eidsvolls plass for demonstrasjoner. Som det er skrevet i kapittel to, kommer fokus på legitimering av demonstrasjon i dag, i både Grunnloven (1814) jf. §101 og Politiloven (1995) jf. §11. Lovene viser at enhver som ønsker å demonstrere skal ha mulighet for å demonstrere, og det eneste kravet som stilles til en person som ønsker å demonstrere er å informere til politiet.

Andre løsninger for beliggenhet av et demokratisk offentlig byrom

Til tross for at beliggenheten til Eidsvolls plass har blitt brukt for å vise de demokratiske verdiene som reflekteres fra plassen, er det viktig å understreke at det har vært en annen tone om plassering av demonstrasjoner ved Stortinget tidligere. Nye forslag om hvor demonstrasjoner kunne foregå ble tatt opp i diskusjonen blant presidentskapet. Et alternativ som ble lagt frem var å gjennomføre demonstrasjoner på Stortingsplassen som ligger på siden av stortingsbygget. En stor utfordring på den tiden var at Karl Johans gate var en hovedvei, hvor det var mye bil- og trikketraffikk. Forslaget ble kraftig avslått av politiet (VG, 1952a).

Selv om det ikke er bil- og trikketraffikk oppover Karl Johans gate i dag, kan det tenkes at det er uaktuelt med Stortingsplass som et alternativt demonstrasjonsområde i dag. I henhold til utforming av *Handlingsprogram for økt byliv i Oslo sentrum 2018-2027* gjennomførte Byråd for byutvikling og Byråd for miljø og samferdsel å følge opp funn fra Bylivsundersøkelse Oslo sentrum (2012-2014). Ut ifra funn hentet fra bylivsundersøkelsen ble det skrevet at Stortingsplass var et område med høy byromskvalitet (Oslo kommune, 2018). Det er viktig å markere at funnene ble analysert for å øke

byliv i Oslo sentrum. Dette betyr at plassen har gode arealer for å tilby gode aktiviteter, opplevelser og samle sammen et mangfoldig samfunn. Området passer nødvendigvis ikke for å være hovedarena for gjennomføring av demonstrasjoner. Dersom demonstrasjonsarena flyttes til Stortingsplass, vil demonstranter miste preget av å stå og prate til politikere. Grunnen til dette er at Eidsvoll's plass i dag er formet slik at demonstranter ser direkte opp mot lokalet, hvor politikere holder til når det voteres saker. I tillegg er stortingsbygget utformet med store glassvinduer, hvor politikere har muligheten til å følge med på demonstrasjoner ved plassen. Hvis demonstrantene hadde blitt plassert på Stortingsplass eller Wessels plass blir de stående å skrike til en vegg, og alle politikere vil ikke ha like stor tilgang til å følge med på demonstrasjonene (se figur 43). Empiriske funn viser at plassen blir brukt til gjennomfart og øking av byliv.

Figur 43. Bildet viser Stortingsplass, og den synlige veggflaten til stortingsbygget (Abinaya A. Philip, 2020).

Det er uaktuelt å gjennomføre demonstrasjoner på Wessels plass i dag. Noe av grunnen til dette er fordi store deler av området er tilrettelagt med mange benker, søppeldunker, estetiske parkmøbler og andre parkkvaliteter. Plassen blir også delt i to av trikken som kjører gjennom plassen. Tiltakene som har blitt innført for å øke byliv fører til at det kan være problematisk å gjennomføre demonstrasjoner på Stortingsplass og Wessels plass i dag. Selv om det er problematisk å gjennomføre demonstrasjoner på Stortingsplass og Wessels plass er det ikke umulig å gjennomføre en markering. Det er ulike begrensninger ved bruk av begge disse plassene, på grunn av diverse møbler som er plassert på området (se figur 44). På Wessels plass vil plassering av møblene føre til at store grupper med mennesker må deles inn i mindre grupper. I tillegg vil det føre til at det blir ekstra tilsyn på plassen, for å kontrollere at det ikke påføres skade på disse møblene. Til tross for dette er det slik at demonstranter kan finne smutthuller og bruke plassen kreativt for å utføre en demonstrasjon.

Figur 44. Bildet viser Wessels plass fra Prinsens gate. En ser diverse møbler plassert på plassen og i bakgrunnen kan en se den synlige veggflaten til stortingsbygget (Abinaya A. Philip, 2020).

Butenschøn (2009) har beskrevet hva slags historisk tilknytning et byrom har, og hvor viktig byrommet er som arena for å drive politiske handlinger. Det har blitt redegjort i dette delkapitlet hva slags betydning Eidsvolls plass har historisk og hva slags verdier plassen reflekterer. Stortinget har kanskje den største symbolske betydningen for bruken av Eidsvolls plass til demonstrasjoner. Til tross for dette er det usikkert om den symbolske betydningen av Eidsvolls plass kan påvirkes, dersom betydningen og funksjonen av stortingsbygget i fremtiden endres. Det er tydelig at den samme symbolske betydningen av selve stortingsbygget ikke strekker til på Stortingsplass og Wessels plass. På grunn av dette kan det være at den historiske funksjonen av plassen, har den største betydningen for bruken av plassen i dag.

Den historiske funksjonen av en plass som brukes til demonstrasjoner kan en se tydelig andre steder i verden. I Frankrike har det vært en lang tradisjon å demonstrere på Place de la République. Plassen har en sterk kobling til den franske revolusjonen, i 2015 etter Charlie Hebdo-angrepene ble området et møtepunkt for innbyggerne i Paris, hvor folk hadde muligheten til å vise solidaritet (Abord, 2017). Lafayette square, i USA, er plassen foran det hvite hus, hvor demonstrasjoner har blitt arrangert i mange år. Lafayette square er oppkalt etter den franske, Gilbert du Motier, Marquis de La Fayette frontet verdiene om likhet og frihet, og var en viktig brikke for den amerikanske revolusjonen. Under den franske revolusjonen, valgte La Fayette å være en fredsmegler å finne en løsning med demonstranter og kongen, før kongedømmet ble avskaffet. Av den grunn er La Fayette kjent for å prøve å bevare ro og fred blant demonstranter. På bakgrun av at plassen skal reflektere verdien av ro og orden, har det blitt skrevet at plassen skal få navnet Black Lives Matter plaza (Aubert and Bracewell, 2020). Det er tydelig at både Place de la République og Lafayette square er preget av mye historie, slik Eidsvolls plass er preget av mye norsk historie.

7.2 Opprettholde Eidsvoll's plass for demonstrasjon

Underproblemstilling 3:

“Hvordan har man ivaretatt Eidsvoll's plass til hensikt for demonstrasjoner, og hvordan benytter brukergruppene seg av plassen?”

Empiriske funn viser at brukergruppene og forvaltningen er positive til å bevare Eidsvoll's plass for demonstrasjoner i fremtiden. Bevaring av et offentlig rom som Eidsvoll's plass kan refereres til hva Pettrém (2020) har skrevet om økonomisk press rundt bevaring av et offentlig rom i dagens byutvikling. I intervjuet med representanten fra eiendom-, sikkerhets- og serviceavdelingen (ESS) ved Stortinget ser en at det ikke er tenkt noen merkverdige byutviklingsplaner for Eidsvoll's plass. Det gis kun inntrykk for at Stortinget ønsker å tilrettelegge og forvalte plassen på en bedre måte for å gjennomføre flere demonstrasjoner på plassen i fremtiden. I de empiriske funnene kommer det også frem at det blir brukt teknologiske hjelpemidler som verktøy for å tilrettelegge for bedre bruk av plassen. Informanten fra ESS ga uttrykk for at ved bruk av teknologiske hjelpemidler har det vært enklere å holde en saklig dialog mellom demonstrasjonsgrupper og ESS.

Flere av brukergruppene har i intervjuene også gitt uttrykk for at det er enkelt å holde dialog med ESS. En av informantene har en positiv holdning til hvordan ESS ønsker å føre dialog på e-post, og har gitt uttrykk for at dette er en god måte å samarbeide med enkeltgrupper. Dette blir i intervjuene sammenlignet tett opp mot hvordan henvendelser som gjelder demonstrasjoner blir saksbehandlet av andre grunneiere. De teknologiske hjelpemidlene som ESS bruker bidrar også til at det er lettere for ESS å finne tilbake til en gruppe. Dersom det er nødvendig å innhente informasjon om en bestemt gruppe eller en bestemt person. Det viser seg at bruken av teknologiske virkemidler har ført til mer oversikt for alle parter som ønsker å følge med på hvilken dato, hvordan og hva en må gjøre for få tilgang til å bruke Eidsvoll's plass til demonstrasjoner. For at alle mennesker skal kunne bruke plassen er det en lav terskel for å forstå vilkårene som ESS stiller fra folket ved en demonstrasjon.

Det er kanskje åpenbart at Stortinget som grunneier skal drifte og vedlikeholde Eidsvoll's plass. Det er likevel ikke gitt at Stortinget må tilrettelegge spesielt for å gjennomføre demonstrasjoner på området. Sett i lys av teorien om demokratiske verdier en plass speiler, kan en begrunne med at Stortinget og stortingsbygget er en institusjon som har til formål å betjene befolkningen i Norge. En forbinder Stortinget med å være demokratisk og tilgjengelig i samfunnet (Stortingets administrasjon, 2005). I intervjuene har flere av informantene fra de forskjellige brukergruppene gitt uttrykk for at Eidsvoll's plass gir dem nærhet til de folkevalgte politikerne inne i stortingsbygget. En av informantene nevnte at denne nærheten fører til at politikerne ikke kan unnskyldes avgjørelsene sine og skylde på uvitenhet om en sak. Grunnen til dette er at en demonstrasjon på Eidsvoll's plass er en fremtredende handling som ikke kan holdes skjult for politikere i stortingsbygget.

Gjennom intervjuet med representanten fra ESS kan en tolke at det er stort ønske for å kontinuerlig bruke plassen i fremtiden. Ved å tilrettelegge for demonstrasjoner med felles retningslinjer og veiledning for avtale og bruk av plassen, ser en at ESS ved Stortinget har valgt å være apolitiske,

og har generelle forutsetninger for hvordan plassen skal brukes. Til tross for reglene å bruke plassen til demonstrasjon er det likevel en instans som har mer makt og myndighet til å overgå avtaler som er satt av Stortinget. Politiet er den eneste instansen som har mer makt enn ESS og har mulighet til å overgå avtaler satt av Stortingets administrasjon. De har mulighet til å gi flere grupper tillatelse til å bruke plassen samtidig eller flytte på avtaler med en gruppe dersom det er nødvendig. På bakgrunn av at politiet har mulighet til å ta slike avgjørelser ser en at et rom som Eidsvoll's plass sikrer demokratiet en arena, for å tale sine saker til folkevalgte politikere. Det må understrekes at politiet har et godt samarbeid med ESS ved Stortinget, og at politiet kun tar slike avgjørelser ved ekstreme tilfeller, hvor de ser nødvendigheten for å gripe inn.

Det er tydelig at ESS ved Stortinget, politiet og demonstrerende har funnet en løsning på hvordan det skal tilrettelegges for at grupper skal kunne demonstrere foran Eidsvoll's plass. Alle offentlige rom har ikke denne tilgjengeligheten. I dagens samfunn ser en i flere land at myndighetene og demonstranter ikke samarbeider godt med hverandre. Et godt eksempel på dette er demonstranter i Hongkong som har blitt pågrepet av politi med tåregass og pepperspray. Flere demonstrasjoner har blitt utført på grunn av innføring av en ny og omstridt sikkerhetslov. Loven har blitt innført av den lovgivende forsamlingen i Kina, og flere demokratiforkjempere har av den grunn brukt forskjellige rom for å demonstrere. Politiet pågrep en gruppe mennesker som hadde demonstrert i nærheten av den lovgivende forsamlingen, og vært synlig tilstede ved andre demonstrasjoner (Enge, 2020).

Bruken av pepperspray og tåregass i demonstrasjoner viser at det ikke er en felles enighet blant politiet, demonstranter og myndigheter, for hvordan demonstrasjonene skal foregå. Markeringene i Hongkong viser konkret at det er nødvendig å komme til enighet for hvordan offentlige rom skal brukes for demonstrasjoner. Forskjellen mellom politiet i Norge og Hongkong er at politiet har ulike roller ved arrangementene. Norsk politi sørger for at demonstrantene ivaretar den offentlig ro i det offentlige rom, og passer på at det ikke blir skapt konflikter under en demonstrasjon. I noen uheldige tilfeller har politiet i Norge også brukt tåregass, primært for å få kontroll over demonstranter (Vignæs et al., 2019). Nyhetssaken om demonstrasjonene i Hongkong viser at politiet bruker pepperspray og tåregass for å sørge for at demonstrantene ikke angriper den lovgivende myndighet (Enge, 2020).

Forskjellene viser at norsk politi kun griper inn dersom demonstrantene ikke bruker plassen slik det har vært tenkt at demonstrantene skal bruke plassen. Politistyrkene i Hongkong viser derimot at politiet har en annen type maktbruk og styrke ved demonstrasjoner. Dette viser at demonstranter i Norge har en bedre arena for å bruke ytringsfrihet og at de demokratiske verdiene blir prioritert av både politiet og myndighetene. Det er viktig å nevne at politiet i Norge skal sørge for at ethvert individ som ønsker å demonstrere, har rett til å demonstrere i henhold til politiloven (1995) jf. §11.

Brukergruppers forhold til Eidsvoll's plass

Selv om politiet og Stortinget har et tett samarbeid over arbeid om demonstrasjoner på Eidsvoll's plass, har det ifølge representanten fra ESS i noen tilfeller ført til uheldige hendelser hvor motgrupper har havnet i strid med hverandre. Da griper politiet inn. Dette forklarer hvorfor det er viktig at politiet involveres i demonstrasjonsprosesser. Politiet har en sentral rolle i demonstrasjoner for å avvikle en situasjon hvor to ulike parter involveres, og det blir skapt ubekvemmelige situasjoner. Det er mulig å unngå slike ubekvemmelige situasjoner. Det kreves at hele samfunnet er enige om at alle involverte parter kan være uenige, og at en kan ha ulike meninger som Mouffe (2005) får frem i den agonistiske demokratiteorien. For at en skal følge den agonistiske demokratiteorien må samfunnet først legge fra seg tankegangen om et "oss" og "dem" (McClymont, 2011).

Det er likevel viktig å poengtere at det er umulig å skape et utopisk samfunn, hvor det eksisterer konfliktfrie rom (Pløger, 2001). Dersom samfunnet får en tankegang hvor alle involverte parter er enige om å være uenige, vil det ikke føre til et utopisk samfunn. Eidsvoll's plass vil fortsatt være et ideelt offentlig rom, hvor det er sted for å arrangere demonstrasjoner. Demonstrasjonene blir ofte skapt, fordi det er uenighet blant folk i hvordan en sak er vedtatt. Dette henger sammen med det Pløger har sagt om at det er umulig å unngå et utopisk samfunn, uten rom for konflikter. I tillegg til å være et ideelt demokratisk offentlig rom, må det understrekes at Eidsvoll's plass er et rom som blir brukt aktivt i hverdagen utenom demonstrasjoner til gjennomfart. Dette viser at plassen er en flerfunksjonell plass og kan brukes av allmennheten.

Empiriske funn viser at både demonstrerende og ikke-demonstrerende kan bruke Eidsvoll's plass likestilt. Flere av informantene fra brukergruppene har trukket frem at de alltid føler seg velkommen til å bruke plassen. Funnene viser at demonstrerende har et overordnet positivt syn på at tilfeldig forbigående bruker Eidsvoll's plass samtidig. Disse funnene kan ses opp mot Lefebvres teori om folkets rett til byen (Purcell, 2014). Uavhengig av størrelse på gruppen, gjennomføringsplan av demonstrasjon, bruksmønster til demonstrasjonsgrupper ser man gjennom observasjonsstudiet at allmennheten bruker rommet etter passende omstendigheter. Det blir nevnt av informantene at det ved enkelte tilfeller blir tilfeldig forbigående påvirket og ender opp med å slutte seg til demonstrasjonen. Sivilbefolkningen blir ifølge Lefebvre sett på som en stor opposent mot staten (Purcell, 2014). I det folk mobiliserer seg rundt en sak som er i felles interesse for et stort flertall, samler seg i store grupper, og det er høy deltakelse blant folk har de potensialet til å påvirke og være løsningen på en konflikt. Dette kan også forklare hvorfor de ulike brukergruppene føler at de har rett til å demonstrere på Eidsvoll's plass, og sitter igjen med følelsen av å lykkes når budskapet deres sprer seg til tilfeldig forbigående.

Bruk av Eidsvoll's plass under Covid-19

Selv om det har vært en risiko å gjennomføre demonstrasjoner i offentlige rom under en tilstand som Covid-19, viser empiriske funn demonstrasjoner som har blitt gjennomført, hvor det har blitt tatt hensyn til smittevern. I løpet av Covid-19 utbruddet har flere enkelte aktivistgrupper arrangert

demonstrasjoner ved å ta i bruk sosiale medier. Mange av aktivistsakene har publisert bilder og gjennomført direktesendinger, hvor det blir trukket linjer til et offentlig rom som har en betydning for gjeldende demonstrasjonssak. Empiriske funn viser at det ligger en symbolsk betydning, når et offentlig rom blir brukt i et publisert bilde og gjennomførte direktesendinger på sosiale medier, under en spesiell omstendighet som Covid-19 utbruddet. I lys av teorien til Butenschøn (2009) om en symbolsk betydning av bygg kan en underbygge påstanden om viktigheten av et rom som Eidsvolls plass. Det er tydelig at en periode som Covid-19 ikke direkte påvirker bruken av offentlige rom.

En demonstrasjon som har vært basert på et følelsesladet tema, og flere parter som har en felles interesse for aktivistsaker, viser at det fortsatt er viktig å ivareta ytringsfriheten og demonstrere i det offentlige rom. Et eksempel på dette er aktivistsaken, “black lives matter”. Den har vist at omstendigheter som Covid-19, smittervern ikke i utgangspunktet har en stor betydning for grad av deltakelse på demonstrasjoner. Saken har skapt engasjement i det offentlige rom rundt omkring i hele verden, og har vært knyttet til nyhetsaken om afroamerikaneren George Floyd. Floyd mistet livet etter at en politimann satt kneet på halsen i flere minutter, i offentligheten. Hendelsen ble filmet, publisert på flere sosiale mediekkanaler og har skapt engasjement i hele verden (Bentzrød, 2020). Engasjementet som har blitt skapt etter pågripelsen av Floyd har bidratt til at folk har tatt et oppgjør med raseulikheten som fortsatt eksisterer i dagens samfunn. På bakgrunn av at temaet fortsatt er sentralt for dagens samfunn og det er mange følelser tilknyttet rasisme, ser en at aktivistsaken har hatt høy deltakelse blant folk.

I likhet med flere land ble det arrangert en demonstrasjon til minne om Floyd, på Eidsvolls plass, fredag 5. juni 2020. Det var tydelig at politiet i Norge i forkant hadde en bestemt holdning til gjennomføring av demonstrasjonene rundt omkring i Oslo. Politiet hadde gjentatte ganger uttalt på forhånd av demonstrasjonene at deres hensikt var å ivareta ytringsfriheten, og av den grunn fokuserte på å bevare ro og orden på demonstrasjonen (Olsson et al., 2020). Demonstrasjonene rundt omkring i Norge viser at bevaring av ytringsfriheten til allmennheten er et resultat av en felles forståelse mellom politiet, demonstranter og grunneier. Eidsvolls plass hadde på bakgrunn av Covid-19 utbruddet ikke blitt invadert med mange demonstrasjoner, fordi flere grupper har sett seg nødt til å ta hensyn til smittevern, avlyse arrangementer og finne andre alternative løsninger for demonstrasjoner.

Det er tydelig at offentlige rom er en viktig arena for å samle folk og vise engasjement. Aktivistsaken som har blitt knyttet til Floyd og raseulikheter underbygger påstanden om betydningen av Eidsvolls plass. Påstanden kan knyttes sterkt til et av utsagnene som har blitt presentert i empirien, viktigheten av å demonstrere på et bestemt område og hva det betyr å gjøre en håndfast handling for folk. I noen tilfeller tar folk det for gitt at det er muligheter for alle å demonstrere å engasjere seg i aktivistsaker.

En tid som Covid-19 har gjort det mulig å nyansere hvilke land som har lagt begrensninger på gjennomføring av markeringer, og hva slags utfall markeringene har bidratt med for resten av

samfunnet. En trenger ikke å kaste blikket langt fra Norge, for å vise forskjellige strategier som har blitt brukt av politi og myndigheter i andre land, for å håndtere gjennomføring av demonstrasjon i Covid-19. Til tross for at de fleste demonstrasjonene i Stockholm hadde foregått fredelig, i ro og orden, bestemte svensk politi seg for å bruke pepperspray og tåregass, for å spre folkemengden utover flere områder. Dette ble gjort slik at smittevernshensyn fra landets myndigheter ble ivaretatt. På grunn av bruken av pepperspray og batong mot demonstrantene så en at det ble en opprørsk stemning blant de oppmøtte demonstrantene, og skillet mellom “oss” og “dem” ble enda tydeligere (Quist & Bergland, 2020).

I Sverige ser en at politiet har brukt smittervernshensyn som grunn for å bryte opp en fredelig demonstrasjon. Det er forståelig at politiberedskap ønsker å bryte opp folkemengder, hvor det ikke er kontroll på grunn av opptøyer og opprør. Ut ifra demonstrasjonene i Stockholm ser en at kraftige opptøyer ikke har vært tilfelle for å bruke pepperspray og batong. Bruken av pepperspray og batong kan derfor raskt tolkes som en begrensning for å ytre seg. For demonstranter kan den spontane reaksjonen være å lage opprør mot politiet. I det demonstranter føler at retten deres til å ytre seg om noe i det offentlige rom blir fratatt, kan en forstå at stemningen blir opprørsk. Demonstrasjonene i Sverige viser en tydelig forskjell fra strategiene det norske politiet valgte for å håndtere demonstrasjonene i tråd med Covid-19. Tilstandene i Sverige og Norge har vist at folk fortsatt bruker offentlige rom, uavhengig av den teknologiske utviklingen, som har ført til den alternative arenaen for samfunnet i en periode som Covid-19. I Norge ser en at demonstrasjonsfriheten og ytringsfriheten er sterkt vernet gjennom Grunnloven, og har vært bakgrunnen for å gjennomføre demonstrasjonene.

7.3 Utvidelse av Eidsvoll's plass for demonstrasjon

Underproblemstilling:

“Hvilken relevans har plassen i forhold til den digitale verden, og hvordan blir sosiale medier brukt som en utvidet plattform av Eidsvoll's plass?”

På bakgrunn av statistikken over antall demonstrasjoner på Eidsvoll's plass (presentert i kapittel 5) ser en først og fremst at plassen fortsatt er sentral for demonstrasjoner. Tabellen gir et inntrykk av at plassen ikke har mistet preg av å være et rom for demonstrasjoner. Frekvensen av demonstrasjoner viser at rommet blir brukt flere ganger i løpet av en måned og underveis av et år. På bakgrunn av at tallene er en oversikt over antall demonstrasjoner i en dekad kan en se at utviklingen av sosiale medier og teknologien ikke har påvirket bruken av Eidsvoll's plass direkte.

Waterman (2018) har skrevet at engasjement blir skapt gjennom ulike plattformer. Sosiale medier er en ny plattform og et viktig redskap for mange organisasjoner. I empirien får man inntrykk av at ulike organisasjoner bruker forskjellige tjenester for å informere og samle grupper. Ofte blir disse tjenestene brukt blant en lukket gruppe. Empirien viser at Facebook og Instagram er to tjenester som blir brukt mye. Gjennom intervjuprosessen blir det gitt inntrykk av at sosiale medier blir sett på som en begrensning av å motta informasjon. Informasjon på sosiale medier er slik Brandtzæg (2020) nevner basert på algoritmer. Algoritmene er forskjellig fra hvert enkeltindivid og baseres etter kontoer og innlegg som et enkelt individ følger eller liker. Til tross for bruken av sosiale medier er informantene svært bevisste på at all informasjon som de mottar ikke nødvendigvis er korrekt. I løpet av intervjuene er det likevel mer fokus på en ting og det er begrensningene sosiale medier medfører. En av begrensningene som informantene påpeker var muligheten til å skape et fellesskap over sosiale medier på tvers av flere aldersgrupper.

Gjennom svarene til informantene, kan en skjønne at Eidsvoll's plass er et viktig rom til tross for den teknologiske utviklingen. I teorien ble det presentert kort om arbeiderforeningen som dannet et fellesskap og brukte pressen for å spre informasjon i 1848 (Ringvej, 2011, s. 178). Sosiale medier blir brukt på samme måte ved å samle folket i “grupper” på Facebook og dele informasjon. Forskjellen fra 1848 er at det i dag er mulighet for allmennheten å publisere på sosiale medier, så lenge en har tilgang til å bruke tjenesten. Slik en av informantene nevner i empirien blir det ofte for mye av at alle skal ha en mening og spredning av falske nyheter. Dette fører til at hovedbudskapet blir glemt. Av den grunn blir effekten ved publisering av aktivistsaker glemt. Algoritmene for publiserte bilder og innlegg som handler om aktivistsaker vil kun dukke opp for de som er interessert i saken (Brandtzæg, 2020).

En av informantene fortalte om rapportering av bilder og innlegg, hacking av brukere, spredning av falske nyheter, dette er noe som skiller sosiale medier fra et offentlig rom. Dette kan trekkes sterkt til teorien skrevet av Mouffe (2005) om samfunnet, hvor det er en “oss” og “dem” tankegang. Med en agonistisk tankegang ville det kanskje vært mulig å unngå rapportering av bilder og innlegg av aktivistsaker. Det er problematisk å legge retningslinjer for hva som skal rapporteres. På Facebook

kan en i dag rapportere nakenhet, vold, trakassering, selvmord eller selvskading, falske nyheter, spam, uautorisert salg, hatefulle ytringer, terrorisme og annet (Facebook, 2020d). Noen aktivistsaker faller i dag innenfor for eksempel kategoriene falske nyheter, hatefulle ytringer, spam. Av den grunn kan det tenkes at det er vanskelig å utarbeide korrekte retningslinjer og vilkår som setter begrensning for aktivistsaker og muligheten til å ytre for engasjerende saker.

En utvidet plattform av Eidsvolls plass

Slik Waterman (2018) har skrevet må ikke demonstrasjoner gjennomføres for å ytre meninger. Selv om det er risikoer å gjennomføre demonstrasjoner og ytre meninger på sosiale medier, i frykt om å bli rapportert eller anse markeringer som falske nyheter, kan en se hvordan bruken av sosiale medier har vært viktig under Covid-19 utbruddet. I løpet av Covid-19 utbruddet har likevel enkelte aktivistgrupper arrangert demonstrasjoner ved å ta i bruk sosiale medier. Disse markeringene har blitt gjennomført forskjellig. Noen grupper har lyktes med å nå budskapet til flere ved å trekke inn media. Andre har derimot blitt glemt, på grunn av ulike faktorer. Det kan tenkes at det ikke har vært mye mediedekning, feil bruk av sosiale medier, andre viktigere saker har blitt prioritert av samfunnet og andre eksterne faktorer som har ført til at enkelte demonstrasjoner har blitt nedprioritert. Mediedekning og deres påvirkning på enkeltsaker kan støttes av teorien til Eriksen (2001), hvor det er skrevet hva slag makt pressen har i forhold til formidling av informasjon til sivilsamfunnet.

Slik det er nevnt i avsnittet over har utføring av demonstrasjoner på sosiale medier, i løpet av Covid-19 utbruddet, vært forskjellig med tanke på muligheten for å arrangere en markering. Empiriske funn viser at avgjørelser rundt arrangementer blir vurdert ulikt etter hva slags kompetanse en gruppe besitter. Dette kan tenkes å være hovedfaktoren for ulik utføring av demonstrasjonssaker på nett. I tillegg har en del arrangementer blitt avlyst, hvor det ikke vites om det har blitt utført et virtuelt arrangement. For eksempel har det vært problematisk å finne andre demonstrasjoner av utenrikssaker utenom “Evakuer barna fra Moria nå”. Dette er uvanlig med tanke på informasjon som har vært mulig å innhente fra Stortingets dagligdagse kalender med oversikt over demonstrasjoner (Stortinget, 2020b).

Den siste presentasjonen av ulike saker, hvor en balanse mellom offentlige rom og sosiale medier blir brukt for å skape og vise engasjement, ser en hva slags verdi offentlig rom har i en tid som Covid-19. På grunnlag av lovens paragrafer har folk i Norge rett til å samle seg og demonstrere. Etter det som står skrevet i grunnloven, jf. §101 skal enhver som ønsker å uttrykke sine meninger ha mulighet til dette så lenge det ikke forstyrrer den offentlige ro. Muligheten for å uttrykke seg fritt på sosiale medier er problematisk å beskytte med tanke på begrensningene som føres ved rapportering. Derfor kan en anse de gjennomførte demonstrasjonene under Covid-19 som en suksess på å ta vare på ytringsfriheten som blir nevnt i Grunnloven jf. §100.

For alle involverte parter i demonstrasjon på sosiale medier kan det ha vært en innovativ prosess å gjennomføre og skape engasjement rundt enkeltsaker på sosiale medier. Det kan virke som at det til tider har blitt investert mye arbeid for å få til disse arrangementene, særlig med tanke på markeringer som har blitt gjennomført på to plattformer. Empiriske funn viser positive utfall ved markeringer utført på sosiale medier. Samtidig får en, et kort innblikk i hva som er utfallet ved demonstrasjoner som blir totalt avlyst. Dette viser at det krever litt teknisk kompetanse for å gjennomføre en optimal demonstrasjon gjennom sosiale medier for å nå ut til alle målgrupper. En får også større forståelse for at demonstrasjoner ikke nås frem til alle målgrupper når det blir arrangert på Facebook, på bakgrunn av at det er beregnet for en bestemt aldersgruppe.

Kapittel 8 - Konklusjon

Oppgaven har undersøkt den historiske betydningen av Eidsvoll's plass for dagens samfunn. Funnene har blitt samlet inn med de kvalitative metodene arkiv- og dokumentstudie og kvalitative intervjuer. Videre har oppgaven undersøkt ulike brukergruppers forhold til sosiale medier og innhentet data fra demonstrasjoner som har blitt gjennomført på sosiale medier. De empiriske funnene har dannet utgangspunktet for diskusjonen som igjen har blitt brukt for å svare på oppgavens hovedproblemstilling:

“Hvilken betydning har Eidsvoll's plass for demonstrasjoner i dag, og hvordan har utviklingen av sosiale medier påvirket bruken av demokratiske rom?”

Kapittel 5 har presentert den historiske betydningen av Eidsvoll's plass. Verdien av det demokratiske offentlige byrommet som presenteres i kapittel 5, blir bekreftet med de kvalitative funnene fra intervju og observasjonsstudiet som har blitt presentert i kapittel 6. Kapitlene viste at Eidsvoll's plass har en stor historisk betydning, et ideelt demokratisk offentlig rom, i tillegg til å være en flerfunksjonell plass. I likhet med Place de la République i Frankrike og amerikanske Lafayette square, har det vært mulig å se at navnet på en plass og den historiske bakgrunnen har en stor betydning for bruken av området i henhold til demonstrasjoner. Den symbolske verdien av Stortinget har vært viktig for å forstå hvorfor demonstrasjoner blir gjennomført på Eidsvoll's plass, samt tilgjengelighet til plassen.

Empirien har vist at det ikke er noen begrensninger for hvilke brukergrupper som kan bruke Eidsvoll's plass. Plassen kan brukes av mennesker i alle aldre og av folk med forskjellig etnisitet. Stortinget har tilrettelagt for at demonstrasjoner skal kunne skje på plassen. Empirien har vist at det er investert mye arbeid som vedlikehold av plassen og teknologiske hjelpemidler, for at plassen skal bli brukt for demonstrasjon i fremtiden. Samarbeidet mellom demonstrerende på Eidsvoll's plass, politiet og eiendom-, sikkerhets- og serviceavdelingen ved Stortinget har bidratt til å skape en arena for demonstrasjoner og styrke den positive opplevelsen av arenaen blant forskjellige grupper som er knyttet til plassens bruk.

Demonstrasjoner som har blitt utført i løpet av Covid-19 har vist at det ligger en større diskusjon for hvordan en demonstrasjon kan bli utført ved ulike begrensninger, i dette tilfellet har det vært mulig å følge tiltak og smittevern bestemt av myndigheter. Det har også vært mulig å undersøke hvordan en aktivistsak kan skape engasjement til tross for at kun en gruppe på et bestemt antall personer kan møtes i det offentlige rom. En tid som Covid-19 har

bidratt til at det har vært mulig å undersøke om Eidsvoll's plass er viktig for det norske samfunnet. I henhold til funn som har blitt presentert i oppgaven ser en at Eidsvoll's plass er et viktig sted for å skape engasjement rundt aktivistsaker. Det har vært mulig å bruke Eidsvoll's plass som eksempel, for å vise at offentlige rom med hensikt til bruk av demonstrasjoner fortsatt vil være relevant i fremtiden, for å skape engasjement og vise solidaritet til aktivistsaker.

“...og hvordan har utviklingen av sosiale medier påvirket bruken av demokratiske rom?”

Kapittel 6 har presentert hvordan sosiale medier har blitt brukt for å fremme engasjerende saker. Empiriske funn viser at sosiale medier i utgangspunktet ikke direkte har påvirket bruken av demokratiske offentlige byrom. Eidsvoll's plass er fortsatt viktig for mange å bruke ved demonstrasjoner. Det kan likevel spekuleres i om sosiale medier har en ny påvirkningskraft på demonstrasjoner. Demonstrasjoner gjennomført på sosiale medier kan anses som en innovativ og nytenkende måte for å bringe folk sammen på internett. De gjennomførte demonstrasjonene på sosiale medier viser at ytringsfriheten har blitt ivaretatt, slik det er ønskelig etter Grunnloven §100. Resultatene fra empirien har lagt opp for diskusjon rundt begrensninger ved sosiale medier, om rapportering og fake news. Disse begrensningene legger opp til at Eidsvoll's plass i fremtiden fortsatt vil ha en sentral plass for demonstrasjoner.

Ut ifra de gjennomførte demonstrasjonene på sosiale medier ser en likevel at et offentlig rom, uavhengig av om det er et ideelt, demokratisk offentlig rom, har en markant betydning for demonstrasjoner. Til tross for presset på bevaring av offentlige rom i dagens byutvikling, ser en at et rom som Eidsvoll's plass er et viktig område for demonstrasjoner. Det kan tenkes at Eidsvoll's plass vil ha denne funksjonen så lenge Stortinget er den lovgivende makten i Norge. Stortinget er tross alt det leddet av statsmaktene som vedtar saker som berører sivilbefolkningen.

Uavhengig av om Eidsvoll's plass oppfyller vilkårene for et offentlig rom som primært skal være arena for demonstrasjoner, ser en at det i dagens samfunn er stort behov å bevare arenaer, hvor folk har muligheten til å uttrykke seg. Dette viser at temaet, demokratiske offentlige byrom, vil være viktig i den fremtidige byutviklingsdiskursen.

Videre forskning

Det ville vært interessant å undersøke en komparativ studie av ulike demokratiske offentlige rom i vestlige og ikke-vestlige byer. Dette ville gitt et innblikk i hva slags historisk betydning, hvilke begrensninger og hvordan demokrati perspektivet ivaretas for dette rommet. Ved å undersøke sosiale medier perspektivet vil en forsker i tillegg få et større innblikk, i ulike begrensninger noen land har i forhold til informasjonsspredning på sosiale medier.

Et grundigere observasjonsstudie av Eidsvolls plass vil avdekke endring av rommets offentlighet ved ulike tider på døgnet. Samtidig vil det være mulig å innhente mer informasjon rundt hvordan interaksjon blant demonstrerende og ikke-demonstrerende. Dersom en forsker ønsker å undersøke dypere kan det være mulig å registrere hvilke målgrupper som bruker plassen, og markante forskjeller blant de forskjellige målgruppene.

Bruken og forståelsen av sosiale medier endrer seg over tid. Denne oppgaven avdekker bruken av sosiale medier blant flere grupper som har ulike målgrupper i 2020. Derfor kan en ikke generalisere funn fra denne oppgaven på hele Norges befolkning. Oppgaven har ikke kartlagt endringer over flere år og viser i utgangspunktet kun hvordan sosiale medier blir brukt blant aktivistgrupper i 2020. Denne oppgaven kan derfor være viktig for videre forskning, for å vise hvordan sosiale medier har blitt brukt generelt i 2020 og under Covid-19 utbruddet.

Referanser

Abord, M. (2017). *Place De La République, Between Leisure And Revolts*. Tilgjengelig fra: <http://theprotocity.com/place-de-la-republique-leisure-revolts/?fbclid=IwAR1myL9Zi8FwuaWunr-9q91ZpY2q7VU2A9mamHv-owQchqeJ3hYBqKgSd4ns> (lest: 08.06.2020)

Amnesty Norge. (2020). “(...) *One voice speaks for all of us in times of #Covid19* (...)”. Tilgjengelig fra: https://twitter.com/Amnesty_Norge/status/1246004308711297024?s=20 (lest: 06.04.2020)

Amundsen, I. H. (2020). Advarer Mot Skrekkszenario På Lesvos: – Jeg Er Redd For At Veldig Mange Kommer Til Å Dø. *Verdens gang*. Tilgjengelig fra: <https://www.vg.no/nyheter/utenriks/i/BRKjo9/advarer-mot-skrekkszenario-paa-lesvos-jeg-er-redd-for-at-veldig-mange-kommer-til-aa-doe> (lest: 01.04.2020)

Arbeiderbladet (1934, 14. mars). *Demonstrasjon for krisekravene*. Arbeiderbladet, s. 4

Arendt, H. (1996). *Vita activa: det virksomme liv*. Oslo: Pax

Aubert, A. & Bracewell, L. (2020). White House barriers show we have forgotten the history behind Lafayette Square. *The Washington Post*. Tilgjengelig fra: https://www.washingtonpost.com/outlook/2020/06/07/history-namesake-lafayette-square/?fbclid=IwAR1AMLbK7J_gGTnurE_jPf4eZi-iSfvVT_CsNzjiE9EsmsYSnOdNhry8zv2A (lest: 08.06.2020)

Bentzrød, S. (2020). Obama Etter At Forsvarsløs Svart Mann Døde I Politiets Varetekt: – Rasisme Kan Ikke Være Normalen I USA. *Aftenposten*. Tilgjengelig fra: <https://www.aftenposten.no/verden/i/xPL2mV/politimann-paagrepet-og-siktet-for-drap-etter-at-george-floyd-44-doede-under-paagripelse?> (lest: 04.06.2020)

Betten, H. G. (2002). *Bylandskapet som konfliktarena - En studie av planleggingsprosesser og landskapsverdier tilknyttet Ilsvika-området i Trondheim* (Hovedfagsoppgave). Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

Brandtzæg, P. B. (2020). Informasjonsepideemi på helsen løs | Petter Bae Brandtzæg. *Aftenposten*. Tilgjengelig fra <https://www.aftenposten.no/meninger/kronikk/i/rAJG4w/informasjonepideemi-paa-helsen-loes-petter-bae-brandtzaeg> (lest: 14.03.2020)

Butenschøn, P. (2009). *Byen*. Oslo: Aschehoug.

Butenschøn, P. & Brodey, I. (2016). *Stortinget*. Oslo: Forlaget Press.

Carmona, M., de Magalhaes, C., Hammond, L. Blum, R. & Yang, L. (2004). *Living places: Caring for quality*. London: Office of the Deputy Prime Minister

Carmona, M., Tiesdell, S., Heath, T., & Oc, T. (2010). *Public Places - Urban Spaces: The Dimensions of Urban Design*. New York: Routledge

Dagbladet. (1919, 3. mai). *Gravleggeser*. Dagbladet. s. 4

Dalland, O., (2018). *Metode og oppgaveskriving*. 6 utg. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Eggesvik, O. (2016). 50 År Siden Oslo Fikk T-Bane: – Hverdagslivet Ville Vært Mye Mer Komplisert Uten. *Aftenposten*. Tilgjengelig fra: <https://www.aftenposten.no/osloby/i/m6Mdl/50-aar-siden-oslo-fikk-t-bane-hverdagslivet-ville-vaert-mye-mer-komplhttps://www.aftenposten.no/osloby/i/m6Mdl/50-aar-siden-oslo-fikk-t-bane-hverdagslivet-ville-vaert-mye-mer-kompl> (lest 26 April 2020).

Eidsvoll1814 (u.å.) *1814 og Grunnloven*. Tilgjengelig fra: eidsvoll1814.no/1814-og-grunnloven (lest: 25.03.2020)

Enge, C. (2020). *Kina Har Vedtatt Å Innføre Omstridt Sikkerhetslov I Hongkong*. *Aftenposten*. Tilgjengelig fra: <https://www.aftenposten.no/verden/i/2Grl2a/kina-har-vedtatt-aa-innfoere-omstridt-sikkerhetslov-i-hongkong> (lest: 04.06.2020)

Enli, G. & Aalen, I. (2018). *Sosiale medier*. Tilgjengelig fra: https://snl.no/sosiale_medier (lest: 28.04.2020)

Eriksen, E. O. (2001). *Demokratiets sorte hull*. Oslo: Abstrakt forlag

Eyjolfsson. (1934). Demonstrasjon foran Stortinget mot arbeidsløshet og for Arbeiderpartiets kriseplan, 20. mars 1934. Tilgjengelig fra: http://oslobilder.no/ARB/AAB-110199?fuzzy=1&query=%221934%22&without_pictures=1&rows=12&sort_by=producer&page=3&count=1000&search_context=1&pos=25 (lest: 16.03.2020)

Facebook. (2020a). *Online demonstrasjon: Evakuer barnefamilier fra Moria nå!*. Tilgjengelig fra: <https://www.facebook.com/events/344419563122996/> (lest: 01.04.2020)

Facebook. (2020b). *Online demonstrasjon: Evakuer barnefamilier fra Moria nå!*. Tilgjengelig fra: https://www.facebook.com/evakuerbarnaframorianaa/videos/560025604719547/?epa=SEARCH_BOX (lest: 01.04.2020)

Facebook. (2020c). *Sløtface spiller for skolestreikerne!*. Tilgjengelig fra: <https://www.facebook.com/events/223250468778864/> (lest: 24.04.2020)

Facebook (2020d). *Standarder*. Tilgjengelig fra: <https://www.facebook.com/communitystandards/> (lest: 29.05.2020)

Gehl, J & Gemzøe, L. (2000). *Nye byrum*. København: Arkitektens forlag

Habermas, J. (2002). *Borgerlig offentlighet*. utg. Trondheim: Gyldendal.

Hansen, A. (2017). Public space in the Soviet city: A spatial perspective on mass protests in Minsk. *Nordlit*. 0 (39): s. 33–57. doi: 10.7557/13.4202.

Hansen, M. (2020). *Skolestreik for klima 24. april – Vi står sammen for klima uten å samles i store forsamlinger!*. Tilgjengelig fra: <https://nu.no/saker/skolestreik/2020/02/skolestreik-for-klima-24-april/?fbclid=IwAR1Vtdgzm4i9xZawaT6vxt0qxJbBlCwVN-Gps5WoZP74U0IeaOF1Vt0RG-eI> (lest: 10.04.2020)

Healey, P. (2003). Collaborative Planning in Perspective. *Planning theory*. 2 (2): s. 101-123. doi:10.1177/14730952030022002

Henriksen, A. (2020). Oslos Tidligere Plan- Og Bygningssjef Fjernet Av Politiet. *Aftenposten*. Tilgjengelig fra: <https://www.aftenposten.no/kultur/i/EWepri/politiet-har-fjernet-y-blokk-aksjonistene> (lest: 28.04.2020)

Hillier, J. (2003). Agon'izing over consensus: Why Habermasian ideals cannot be 'real'. *Planning Theory*. 2 (1): s. 37-59. doi: 10.1177/1473095203002001005

Holme, I. M. & Solvang, B. K. (1996). *Metodevalg og metodebruk*. 3 utg. Otta: Tano Aschehoug.

Holsen, H. M. (2003, 25. september). Privatisering av byrom: Oslo blir mindre tilgjengelig. *Aftenposten*. Tilgjengelig fra <https://www.aftenposten.no/meninger/kronikk/i/W0d6G/privatisering-av-byrom-oslo-blir-mindre-tilgjengelig> (lest 25.02.2020)

Iversen, M. (2016, 28. november). Rikmannsklubb kritiserer demonstranter: Saboterer en av verdens største finansbyer. *Dagens Næringsliv*. Tilgjengelig fra: <https://www.dn.no/utenriks/asia-i-dag/storbritannia/kina/rikmannsklubb-kritiserer-demonstranter-saboterer-en-av-verdens-storste-finansbyer/2-1-11856> (lest 01.03.2020)

Iversen, M. (2019, 12. juni). Historiske demonstrasjoner mot kinesisk innflytelse. *Dagens Næringsliv*. Tilgjengelig fra: <https://www.dn.no/utenriks/kina/hong-kong/demonstrasjon/historiske-demonstrasjoner-mot-kinesisk-innflytelse/2-1-619798> (lest 01.03.2020)

Jacobs, J. (2016). *The Death and Life of Great American Cities*. New York: Vintage books

Johannessen, A., Tuft, P. A. & Christoffersen, L. (2016). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. 5 utg. Oslo: Abstrakt forlag.

Jones, M. (2018). Landscape democracy: more than public participation?. I: Egoz, E., Jørgensen, K. & Ruggeri, D. (red.) *Defining landscape democracy: a path to spatial justice*. s. 16-28. Massachusetts: Edward Elgar Publishing, Inc.

Kalsnes, B. (2019). *Falske nyheter*. 1 utg. Oslo: Cappelen damm as.

Knudtzon, L. C. (2018). *Kan vi snakke om medvirkning? Sivilsamfunnets innflytelse og bidrag i reguleringsprosesser* (Doktorgradsavhandling). Ås: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2017). *Det kvalitative forskningsintervju*. 3 utg. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Leseth, A.B. & Tellmann, S. M. (2014). *Hvordan lese kvalitativ forskning*. Oslo: Cappelen Damm AS

Lo. (2020). *Direkte*. Tilgjengelig fra: <https://www.lo.no/forside-1-mai-2020/#play-video> (lest: 02.05.2020)

Lundtveit, K. (2005). *Identiteter i arbeid - Om nyutdannede akademikere, kunnskapsorientering og arbeidsidentitet*. (Masteroppgave). Oslo: Universitetet i Oslo

Løken, A. (2002). *Bysminkere På Plass*. Tilgjengelig fra: <https://www.aftenposten.no/osloby/i/rPjWm/bysminkere-paa-plass> (lest: 23.03.2020).

Mardal, M. A. (2020). *Christian Michelsen*. Tilgjengelig fra: https://snl.no/Christian_Michelsen (lest 23.04.2020)

McClymont, K. (2011). Revitalising the political: Development Control and Agonism in Planning Practice. *Planning Theory*. 10 (3); s. 239-256. doi:10.1177/1473095211399398

Moe, I. S. (2011). Forutsetninger og forandinger - Lund og Slaatto former Eidsvolls plass og Studenterlunden. *Byminner: tidsskrift for Oslo museum*. 56 (2); s. 24-35.

Mouffe, C. (2005). *On the political*. London: Routledge

Myhre, J. E. (2020) «*Christiania – hovedstaden*». Tilgjengelig fra <https://www.norgeshistorie.no/bygging-av-stat-og-nasjon/1414-christiania-hovedstaden.html> (lest: 24.04.2020)

Mykland, K. (2020). *Christian Frederik*. Tilgjengelig fra: https://nbl.snl.no/Christian_Frederik (lest: 23.04.2020)

Mæhlum, Lars. (2016). *Eidsvolls plass*. Tilgjengelig fra: https://snl.no/Eidsvolls_plass (lest: 19.04.2020)

Naob. (u.å.). *Folkeforsamling*. Tilgjengelig fra: <https://www.naob.no/ordbok/folkeforsamling> (lest: 20.02.2020)

Olsson, S., Zondag, M., Eliassen, H., Hjellen, B., Senel, E. & Hareland, T. (2020). *Demonstrasjoner Flere Steder – Tusenvis Samlet I Oslo*. Tilgjengelig fra: https://www.nrk.no/norge/demonstrasjoner-flere-steder-_tusenvis-samlet-i-oslo-1.15042588 (lest: 05.06.2020)

Oslo kommune & Bymiljøetaten. (u.å.). *Om Torget*. Tilgjengelig fra <https://www.youngstorget.com/index.php/om-torget> (lest: 19.02.2020)

Oslo kommune. (2018). *Handlingsprogram for økt byliv i Oslo sentrum 2018-2027*. Tilgjengelig fra: https://www.oslo.kommune.no/getfile.php/13310004-1548060305/Tjenester%20og%20tilbud/Politikk%20og%20administrasjon/Slik%20bygger%20vi%20Oslo/Bilfritt%20byliv/20181015_Vedtatt%20Handlingsprogram%20for%20%C3%B8kt%20byliv.pdf?fbclid=IwAR0HGV4Y1LjrbRC-ZEGflsbBd7pWOYeTf59PJEt56lakM9weO4LQxhpT7dLU (lest: 14.05.2020)

Oslo kommune. (2020). *Arrangement, Overnatting Og Fakkeltog*. Tilgjengelig fra: <https://www.oslo.kommune.no/brannvern-ildsted-og-feiing/arrangement-overnatting-og-fakkeltog/#gref> (lest: 19.04.2020)

Pettrém, M. T. (2020, 24. februar). Planer om boligblokk og gågate i Pilestredet møter motstand. *Aftenposten*. Tilgjengelig fra <https://www.aftenposten.no/osloby/i/6j06yr/planer-om-boligblokk-og-gaagate-i-pilestredet-moeter-motstand> (lest: 25.02.2020)

Phillips, M. L. (u.å.). *Using social media in your research*. Tilgjengelig fra: <https://www.apa.org/gradpsych/2011/11/social-media> (lest: 04.05.2020)

Pløger, J. (2001). *Byens språk*. Oslo: Spartacus

Purcell, M. (2014). Possible Worlds: Henri Lefebvre and the Right to the City. *Journal of Urban Affairs*, 36 (1): s.141-154, DOI: 10.1111/juaf.12034

Quist, C. & Bergland, C. S. (2020). Kaos I Sverige: Opprørspoliti Brukte Pepperspray Mot Demonstranter. *Verdens gang*. Tilgjengelig fra: <https://www.vg.no/nyheter/utenriks/i/2GrEvy/kaos-i-sverige-opproerspoliti-brukte-pepperspray-mot-demonstranter> (lest: 06.06.2020)

Ringvej, M. (2011). *Makten og ordene*. Oslo: Humanist forlag

Sporveien. (u.å). *T-Banestasjonene I Øst - AS Oslo Sporveier*. Tilgjengelig fra: <https://web.archive.org/web/20080308085851/http://www.sporveien.no/Kultur-og-historie-/148/766/> (lest: 22.03.2020)

Steen, T. (2018). *Folkeforsamling*. Tilgjengelig fra <https://snl.no/folkeforsamling> (lest: 20.02.2020)

Stortinget. (2020a). *Eidsvoll's Plass*. Tilgjengelig fra: <https://www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/eidsvolls-plass/> (lest: 20.04.2020)

Stortinget. (2020b). *Kalender*. Tilgjengelig fra: <https://www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/?pid=2020W14> (lest: 20.04.2020)

Stortingets administrasjon. (2005). *Norges nasjonalforsamling*. Oslo: Signatur AS

Thaagard, T. (2013). *Systematikk og innlevelse: En innføring i kvalitativ metode*. 4 utg. Bergen: Forlaget

The Economist Intelligence Unit. (2020). *EIU Democracy Index 2019 - World Democracy Report*. Tilgjengelig fra: <https://www.eiu.com/topic/democracy-index> (lest: 30.05.2020)

Thiis-Evensen, T., Winge, S. S. & Aamold, S. (2000). *Stortinget og kunsten*. 1 utg. Stortinget: Joh. Nordahls Trykkeri.

Thyness, P. (2020). *C J Hambro*. Tilgjengelig fra: https://nbl.snl.no/C_J_Hambro (lest: 23.04.2020)

VG. (1952, 15. oktober -a). *Ingen grunn til å forby demonstrasjoner på Eidsvoll's plass*. Verdens Gang, s. 5.

VG. (1952, 23. oktober -b). *Politiet ikke enig med presidentskapet*. Tilgjengelig fra: <https://app.retriever-info.com/go-article/02001919521023Ar01000/null/archive/search?sessionId=cae9379a-1dd9-4eac-b96b-c7163f32df8b&theme=%20light> (lest: 16.03.2020)

VG. (1963, 17. januar). *Løvebakken ikke park uten ny parkeringsplass*. Verdens Gang, s. 3

Vigneswaran, D., Iveson, K. & Low, S. (2017). Problems, publicity and public space: A resurgent debate. *Environment and Planning A: Economy and Space*. 49 (3): s.496-502.

Vignæs, M., Ali, I., Furuly, T., Elster, K., Holm-Nilsen, S. & Krantz, A. (2019). *Demonstranter Barket Sammen I Oslo – Politiet Brukte Tåregass*. Tilgjengelig fra: https://www.nrk.no/norge/demonstranter-barket-sammen-i-oslo-_politiet-brukte-taregass-1.14758114 (lest: 04.06.2020)

Waterman, T. (2018). Democracy and trespass: political dimensions of landscape access. I: Egoz, E., Jørgensen, K. & Ruggeri, D. (red.) *Defining landscape democracy: a path to spatial justice*. s. 143-151. Massachusetts: Edward Elgar Publishing, Inc.

Yin, R. K. (2018). *Case Study Research and Applications: Design and Methods*. 6 utg. United States of America: SAGE publications.

Figurliste

Figurer som ikke er oppgitt i figurliste er merket *Abinaya A. Philip* i oppgaven.

Figurene er tatt bilde av eller er egenprodusert av forskeren.

Figur 3. OpenStreetMap. (2020). *Stortinget*. Tilgjengelig fra: <https://www.openstreetmap.org> (lest: 02.03.2020)

Figur 4. Oslo Kommune. (2020). *Stortinget*. Tilgjengelig fra: <https://od2.pbe.oslo.kommune.no/kart/#597241,6643014,8> (lest: 26.03.2020)

Figur 6. OpenStreetMap. (2020). *Stortinget*. Tilgjengelig fra: <https://www.openstreetmap.org> (lest: 02.03.2020)

Figur 18. Norge i bilder. (1956). *Kart. Stortinget*. Tilgjengelig fra: <https://www.norgebilder.no/> (lest: 03.05.2020)

Figur 19. Norge i bilder. (2019). *Kart. Stortinget*. Tilgjengelig fra: <https://www.norgebilder.no/> (lest: 03.05.2020)

Figur 21. Oslo Kommune. (2020). *Stortinget*. Tilgjengelig fra: <https://od2.pbe.oslo.kommune.no/kart/#597241,6643014,8> (lest: 26.03.2020)

Bilde 1 -1870 (i bildeserie 1). Lindegaard, J.P. (1870). Karl Johans gate, Eidsvoll's plass. *Riksantikvaren*. Tilgjengelig fra: [https://kulturminnebilder.ra.no/fotoweb/archives/5022-Foto-fri-bruk-\(CC-BY\)/RA1/RA1/Topnummer/T001_03/T001_03_0466.tif.info#c=%2Ffotoweb%2Farchives%2F5022-Foto%2F%3Fq%3DEidsvoll's%2520plass](https://kulturminnebilder.ra.no/fotoweb/archives/5022-Foto-fri-bruk-(CC-BY)/RA1/RA1/Topnummer/T001_03/T001_03_0466.tif.info#c=%2Ffotoweb%2Farchives%2F5022-Foto%2F%3Fq%3DEidsvoll's%2520plass) (lest: 01.05.2020)

Bilde 2 -1910 (i bildeserie 1). Neupert, H.C. (1910). Karl Johans gate, Eidsvoll's plass Slottet. *Riksantikvaren*. Tilgjengelig fra: [https://kulturminnebilder.ra.no/fotoweb/archives/5022-Foto-fri-bruk-\(CC-BY\)/RA1/RA1/Topnummer/T001_03/T001_03_0453.tif.info#c=%2Ffotoweb%2Farchives%2F5022-Foto%2F%3Fq%3DEidsvoll's%2520plass](https://kulturminnebilder.ra.no/fotoweb/archives/5022-Foto-fri-bruk-(CC-BY)/RA1/RA1/Topnummer/T001_03/T001_03_0453.tif.info#c=%2Ffotoweb%2Farchives%2F5022-Foto%2F%3Fq%3DEidsvoll's%2520plass) (lest: 01.05.2020)

Bilde 3 -1926 (i bildeserie 1). Neupert. (1926). *Eidsvoll's plass*. Oslo byarkiv. Tilgjengelig fra: <https://digitaltmuseum.no/011012602581/eidsvoll's-plass>
Creative Commons lisens: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en> (lest: 01.05.2020)

Bilde 4 -1940 (i bildeserie 1). Ukjent. (1940). *Tyske tropper ankommer Oslo i mai*. Akersposten. Tilgjengelig fra: <https://akersposten.no/jada-det-er-bensinstasjonen-pa-roa/19.41>(lest: 01.05.2020)

Bilde 1 -1898 (i bildeserie 2). Skøien, M. (1898). *Stortinget*. Tilgjengelig fra: [https://kulturminnebilder.ra.no/fotoweb/archives/5022-Foto-fri-bruk-\(CC-BY\)/RA1/RA1/Topnummer/T001_01/T001_01_0119.tif.info#c=%2Ffotoweb%2Farchives%2F5022-Foto%2F%3Fq%3DEidsvolls%2520plass](https://kulturminnebilder.ra.no/fotoweb/archives/5022-Foto-fri-bruk-(CC-BY)/RA1/RA1/Topnummer/T001_01/T001_01_0119.tif.info#c=%2Ffotoweb%2Farchives%2F5022-Foto%2F%3Fq%3DEidsvolls%2520plass) (lest: 01.05.2020)

Bilde 2 -1905 (i bildeserie 2) Oslo byarkiv (1905). *Fra edsaflæggelsen i Stortinget 27-11-05*. Tilgjengelig fra: <https://digitaltmuseum.no/011012625502/fra-edsaflaeggelsen-i-stortinget-27-11-05> (lest: 01.05.2020)

Creative Commons lisens: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.no>

Bilde 3 -1960-tallet (i bildeserie 2) . Sætren, C. (2014). *Oslo. Stortinget. Eidsvolls plass. The Parliament*. Tilgjengelig fra: <https://digitaltmuseum.no/011012629672/oslo-stortinget-eidsvolls-plass-the-parliament?i=14&aq=text:%22Stortinget%22+owner:%22BAR%22> (lest: 16.03.2020)

Bilde 4 -1990 (i bildeserie 2). Johannessen, E. B. (u.å.). *Eidsvolls plass og Stortinget*. Tilgjengelig fra: http://oslobilder.no/OMU/OMu.A14654b?query=eidsvolls+plass+1990&count=6&search_context=1&pos=2 Creative Commons lisens: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/no/> (lest: 16.03.2020)

Bilde 1 - 1956 (i bildeserie 3). Dagbladet. (1956). *1. mai feiring, Oslo 1956*. Tilgjengelig fra: <http://oslobilder.no/NF/NFDB.26101-158>

Creative Commons lisens: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/no/> (lest: 16.03.2020)

Bilde 2 - 1968 (i bildeserie 3). Ørsted, H. (1968). *Vietnamdemonstrasjon*. Tilgjengelig fra: http://oslobilder.no/OMU/OB.A11179?query=Eidsvolls+plass+biler&count=91&search_context=1&pos=1 Creative Commons lisens: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/no/> (lest: 16.03.2020)

Bilde 3 - omtrent 1980 (i bildeserie 3). Heiberg, S. (u.å.). *Demonstrasjon på Eidsvoll plass*. Tilgjengelig fra: http://www.oslobilder.no/OMU/OB.AH0659?query=%22Eidsvoll%22&count=120&search_context=1&pos=16

Creative Commons lisens: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/no/> (lest: 16.03.2020)

Bilde 4 - 2020 (i bildeserie 3). Stortinget. (2020). *Koronavirus: Nye tiltak for arrangement i Oslo*. Tilgjengelig fra: <https://www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/eidsvolls-plass/> (lest 01.05.2020)

Figur 24. Stortinget. (2020). *Hva skal en søknad inneholde?*. Tilgjengelig fra: <https://www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/eidsvolls-plass/> (lest: 05.05.2020)

Figur 25. Stortinget. (2020). *Hvilke restriksjoner gjelder for gjennomføring av markeringen?*. Tilgjengelig fra: <https://www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/eidsvolls-plass/> (lest: 05.05.2020)

Figur 30. Facebook. (2020). *Online demonstrasjon: Evakuer barnefamilier fra Moria nå!*. Tilgjengelig fra: <https://www.facebook.com/events/344419563122996/> (lest: 01.04.2020)

Figur 31. Henden, H. (u.å.). *Advarer mot skrekksenario på Lesbos: – Jeg er redd for at veldig mange kommer til å dø*. Tilgjengelig fra: <https://www.vg.no/nyheter/utenriks/i/BRKjo9/advarer-mot-skrekksenario-paa-lesvos-jeg-er-redd-for-at-veldig-mange-kommer-til-aa-doe> (lest: 01.04.2020)

Figur 32. Facebook. (2020). *Online demonstrasjon: Evakuer barnefamilier fra Moria nå!*. Tilgjengelig fra: https://www.facebook.com/evakuerbarnaframorianaa/videos/560025604719547/?epa=SEARCH_BOX (lest: 01.04.2020)

Figur 33. Woie, T. H.(2020). *Klimastreik og korona*. Tilgjengelig fra: <https://nu.no/saker/skolestreik/2020/03/klimastreik-og-korona/> (lest: 02.04.2020)

Figur 34. Facebook. (2020). *Sløtface spiller for skolestreikerne!*. Tilgjengelig fra: <https://www.facebook.com/events/223250468778864/> (lest: 24.04.2020)

Figur 35. Instagram. (2020). *#digitalskolestreik* Tilgjengelig fra: <https://www.instagram.com/explore/tags/digitalskolestreik/?hl=nb> (lest: 24.04.2020)

Figur 36. Natur og ungdom. (2020). *“Miljøsvik på streikedagen! (...)”*. Tilgjengelig fra: https://www.instagram.com/p/B_XEVN_pV1J/ (lest: 25.04.2020)

Figur 37. Amnesty Norge. (2020). *“(...) One voice speaks for all of us in times of #Covid19 (...)”*. Tilgjengelig fra: https://twitter.com/Amnesty_Norge/status/1246004308711297024?s=20 (lest: 06.04.2020)

Figur 38. Lo. (2020). *Lag miniparole*. Tilgjengelig fra: <https://www.lo.no/forside-1-mai-2020/paroleliste/> (lest: 02.05.2020)

Figur 39. Lo. (2020). *Lag miniparole*. Tilgjengelig fra: <https://www.lo.no/forside-1-mai-2020/paroleliste/> (lest: 02.05.2020)

Figur 41. yblokka. (2020). *La Y-blokka stå!*. Tilgjengelig fra: <https://www.instagram.com/yblokka/?hl=nb> (lest: 30.04.2020)

Tabelliste

Tabeller som ikke er oppgitt i tabelliste er utformet etter andre tabeller eller er egenprodusert av forskeren.

Tabell 4. Eiendom-, sikkerhets- og serviceavdelingen. (2020). *Registrerte markeringar på Eidsvollss plass*. Upublisert manuskript

Vedlegg

Vedlegg A Mal til observasjonsnotat

Vedlegg B Intervjuguide for intervju av forvalterne til Eidsvolls plass

Vedlegg C Intervjuguide for intervju av brukergrupper

Vedlegg D Meldeskjema - NSD

Vedlegg A

Mal til observasjonsnotat

Dato (ukedag) og tid på døgnet:

(Temperatur) og vær:

1. Bruk/atferd

- a. Hvem bruker rommet? (alder, etnisitet, politisk bakgrunn osv.)
- b. Hvordan bruker ulike individer/grupper rommet? (banner, flyers, flagg, informasjonstavle, plakater)
- c. Hvordan er oppførselen til brukerne av rommet?
- d. Program for demonstrasjon
- e. Bruk av fysiske elementer i rommet.

2. Interaksjon

- a) Hvordan forholder andre oppholdsgrupper seg til demonstrantene som bruker rommet for markeringen?
- b) Blir plassen sett på som et eksklusivt eller inklusivt område?
- c) Er det god tilgang til forskjellige elementer i rommet (benker, søppelkasser)?
- d) Hvordan er det med tilsyn av plassen (politi, andre vakthold)?

Vedlegg B

Intervjuguide for intervju av forvalterne til Eidsvolls plass

Innledning:

1. Hva går din stilling ut på og hva er din arbeidsoppgave? Hvilken rolle har du i forbindelse med behandling av søknader til politiske markeringer ved Eidsvolls plass?
2. Hva er de største utfordringene ved behandling av søknader til politiske markeringer, etter din mening?
3. Kan du beskrive saksgangen ved behandling av søknader?
  - a. Hvem tar man først kontakt med og hvem har det siste ordet i behandling av søknader til politiske markeringer?
  - b. Hvilke faktorer kan føre til at man må avvise en søknad?
4. Hva synes dere (generelt) om bruk av Eidsvolls plass til markeringer av humanitære, politiske og religiøse saker?

Forvaltning av Eidsvolls plass

1. Hvordan legger dere til rette for bruk av Eidsvolls plass, og hvordan planlegger dere bruk av Eidsvolls plass for alle brukergrupper?
2. Hvordan sikrer dere at ytringsfriheten blir ivaretatt på Eidsvolls plass?
3. Hvordan sikrer dere at plassen blir brukt til både politiske markeringer, men også at religiøse og humanitære grupper kan benytte rommet?
4. Hvordan fungerer dialogen mellom forvalterne av Eidsvolls plass og brukere av Eidsvolls plass?
5. Hvilke krav stiller dere til brukergruppene av Eidsvolls plass som ønsker å benytte plassen til demonstrasjoner?
6. Hvordan forholder dere til behandling av søknader som blir sendt inn på omtrent samme tid om demonstrasjoner på samme dato? Har man noen argumenter som kan være avgjørende i en slik situasjon?
7. Hvilket ledd i søknadsbehandling har en avgjørende stemme i søknadsprosessen?
  - a. Kan f.eks. politiet si nei til en politisk markering, men Stortinget være villig til å gi tillatelse til bruk av plassen? Hvordan løser man en slik situasjon?
8. Har dere noen tanker om hvordan Eidsvolls plass skal tilrettelegges for framtidig bruk?

Generelt om brukergruppene av Eidsvolls plass

1. Ser dere noen sammenheng mellom demonstrasjoner på Eidsvolls plass og internasjonale/globalt saker som er trend i media?
2. Ser dere noen sammenheng mellom målgruppen til de som møter opp foran Eidsvolls plass og hvordan plassen blir benyttet?
  - a. Er det flere eldre enn yngre som bruker plassen?
  - b. Ser man en betydelig målgruppe mennesker som bruker plassen mer enn andre?
3. Kan du tilføye noe mer om de ulike brukergruppene som benytter seg av Eidsvolls plass?

Avslutning

1. Får dere flere/færre søknader om politiske markeringer til behandling enn tidligere?
2. Ønsker du å tilføye noe mer til intervjuet?

Vedlegg C

Intervjuguide for intervju av brukergrupper

Bakgrunn:

1. Har du lenge vært politisk aktiv?
  - a. Hvis ja, hvor lenge har du vært politisk aktiv?
2. Hva var grunnen til at du ble politisk engasjert/aktiv i ...?
3. Hva er det som fremmer motivasjonen bak din politiske aktivitet og engasjement?

Bruken av ulike sosiale arenaer for å fremme politisk engasjement:

1. Hvilken metode synes du når best ut til folk når det gjelder engasjerende saker?
(for eksempel sosiale medier, bruk av offentlige plasser)
2. Hvilken plattform foretrekker du når du skal fremme organisasjonens sak?
3. Hvordan tror du bruken av offentlige rom påvirker engasjerende saker?
4. Ser du noe sammenheng mellom demonstrasjon i offentlige rom og engasjerende saker på nett?
5. Ser man noen sammenheng mellom målgruppen til de som møter opp og hvilken plattform dere velger for å få frem deres sak?

Eidsvolls plass:

1. Hva er ditt/organisasjonens forhold til Eidsvolls plass?
2. Opplever du Eidsvolls plass som en plass forbeholdt kun noen spesielle målgrupper?
3. Føler du deg generelt velkommen på Eidsvolls plass for å demonstrere?
4. Har andre menneskers bruk av Eidsvolls plass noe å si for hvordan dere bruker plassen? Føler du at dere inkluderer/ekskluderer andre grupper mennesker når dere bruker plassen?

Sosiale medier:

1. Hva er ditt/organisasjonens forhold til bruk av sosiale medier?
2. Opplever du sosiale medier som en plass forbeholdt kun noen spesielle målgrupper?
3. Hva er din tanke rundt bruk av sosiale medier i dag, og føler du at dere når en større gruppe ved bruk av sosiale medier?
4. Har andre menneskers/organisasjoners bruk av sosiale medier noe å si for hvordan dere bruker plassen?

Avslutning

1. Har du noen tanker rundt engasjement og hvor viktig det er for dagens samfunn?

NSD sin vurdering**Prosjekttittel**

Demokratiske Offentlige Byrom

Referansenummer

913276

Registrert

17.02.2020 av Abinaya Agnes Philip - abinaya.agnes.philip@nmbu.no

Behandlingsansvarlig institusjon

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet / Fakultet for landskap og samfunn / Institutt for by- og regionplanlegging

Prosjektansvarlig (vitenskapelig ansatt/veileder eller stipendiat)

Timothy Kevin Richardson, tim.richardson@nmbu.no, tlf: 67231230

Type prosjekt

Studentprosjekt, masterstudium

Kontaktinformasjon, student

Abinaya Agnes Philip, abph@nmbu.no, tlf: 97405872

Prosjektperiode

01.01.2020 - 02.07.2020

Status

03.06.2020 - Vurdert

Vurdering (2)

03.06.2020 - Vurdert

NSD har vurdert endringen registrert 02.06.2020.

Vi har nå registrert 02.07.2020 som ny sluttdato for forskningsperioden.

NSD vil følge opp ved ny sluttdato for å avklare om behandlingen av personopplysningene er avsluttet.

Lykke til videre med prosjektet!

Kontaktperson hos NSD: Jørgen Wincentsen

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Noregs miljø- og biovitenskapelige universitet
Norwegian University of Life Sciences

Postboks 5003
NO-1432 Ås
Norway